

แนวทางการจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในตามความเสี่ยงทางการเงิน
ของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)

สามารถ วิริยะชาติยาภรณ์

TNI

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
ปีการศึกษา 2557

THE GUIDELINES OF FINANCIAL RISK-BASED AUDIT PLANNING
OF THE DIAMOND BUILDING PRODUCTS PUBLIC COMPANY LIMITED

Samart Wiriyaakhattiyaporn

TNI

A Term Paper Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Business Administration Program in Industrial Management

Graduate School
Thai-Nichi Institute of Technology

Academic Year 2014

หัวข้อสารนิพนธ์

แนวทางการจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในตาม
ความเสี่ยงทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์
ตราเพชร จำกัด (มหาชน)

โดย

สามารถ วิริยะชาติติยาภรณ์

สาขาวิชา

การจัดการอุตสาหกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จักร ดิงศภัทย์

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. พิชิต สุขเจริญพงษ์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ดร. ปาลีรัฐ เลขะวัฒนะ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วุฒิ สุขเจริญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จักร ดิงศภัทย์)

สามารถ วิริยะชาติยาภรณ์ : แนวทางการจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในตามความเสี่ยงทางด้านการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน). อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จักร ดิงศกัทธิย์, 146 หน้า.

สารนิพนธ์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ในช่วงระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2556 แล้วนำเอาอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทฯ ในปี พ.ศ. 2556 มาเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ของบริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมเดียวกันในช่วงปีเดียวกัน อัตราส่วนทางการเงินใดของบริษัทฯ ต่ำกว่าอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของอุตสาหกรรมก็จะถือว่าอัตราส่วนทางการเงินนั้นมีความเสี่ยงทางการเงินอยู่ในระดับที่สูง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอัตราส่วนนั้นๆ จำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบในลำดับก่อนหลังตามผลรวมคะแนนความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับแต่ละกิจกรรมการตรวจสอบจากมากไปหาน้อย และตามอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีอยู่อย่างจำกัดในขณะนั้น

ผลการศึกษาแนวทางการจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในตามความเสี่ยงทางด้านการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) พบว่า บริษัทฯ มีอัตราส่วนทางการเงินที่ต่ำกว่าอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ ในเกือบทุกมิติ โดยเฉพาะในมิติของสภาพคล่องทางการเงินและความสามารถในการทำกำไรของบริษัทฯ จึงเป็นผลให้มีการจัดทำแผนงานให้มีการตรวจสอบ ฝ่ายการตลาด ฝ่ายขาย ส่วนขายต่างประเทศ และส่วนขายโครงการเป็นลำดับแรกสุดเนื่องจากมีความเสี่ยงทางด้านอัตราส่วนทางการเงินอยู่ในระดับสูงเพื่อเร่งหาสาเหตุและแก้ไขสภาพคล่องทางการเงินและความสามารถในการทำกำไรของบริษัทฯ ที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมในปี พ.ศ. 2556 ให้ทัดเทียมหรือเหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมในปีต่อไป อันจะเป็นผลทำให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กรและผู้ถือหุ้นที่ต้องการสร้างยอดขายและกำไรให้เพียงพอที่จะจ่ายผลตอบแทนให้แก่ผู้ถือหุ้นอย่างยั่งยืน และบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่ต้องการสร้างมูลค่าขององค์กรให้เพิ่มขึ้น ภายใต้ทรัพยากรของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีอยู่อย่างจำกัด

บัณฑิตวิทยาลัย

สาขาวิชา การจัดการอุตสาหกรรม

ปีการศึกษา 2557

ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

SAMART WIRIYAKHATTIYAPORN : THE GUIDELINES OF FINANCIAL RISK-BASED AUDIT PLANNING OF THE DIAMOND BUILDING PRODUCTS PUBLIC COMPANY LIMITED. ADVISOR : ADVISOR:ASSISTANT PROFESSOR CHARK TINGSABHAT, (DOCTOR OF MANAGEMENT, P.E.), 146 PP.

The objectives of this independent study are to analyze the financial ratios of the Diamond Building Products Public Company Limited during the three years from 2011 - 2013 and to compare with the average financial ratio (Peer Group) of public companies in the same industry in the year 2013. The business activities of the Company in connection with such the high-risk financial ratios are needed to monitor to find the root causes and improve the implementation of those activities more effectively. And as a result, could improve the inferior financial ratios related to those improved activities to be comparable or superior to the industry average ratio in chronological order based on the risk level of each activity from the most to the least and by the limited time of internal audit.

The study found that the Company's financial ratios are inferior to the industry's average ratios (Peer Group) in almost every dimension, especially in terms of liquidity ratios and in terms of profitability ratios. Consequently, this internal audit plan provide for the audit of Marketing, Sales, International Sales and the Real Estate Project Sales as the first priority. This is consistent with the requirements of shareholders and business goals that aim to increase sales and margins sufficient to pay remuneration to shareholders sustainability. And finally be consistent with the vision, mission and goals of the internal audit function that is to create enterprise value (Value of firm) under the limited resources of the internal audit unit.

Graduate School
Field of Study Industrial Management
Academic Year 2014

Student's Signature.....
Advisor's Signature.....

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จักร ดิงศภัทัย อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์และความช่วยเหลือในหลายประการ จนทำให้สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยดี และผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่ได้ให้ความรู้และประสบการณ์อันมีค่าแก่ผู้ศึกษามา ณ โอกาสนี้ จนทำให้ผู้ศึกษาสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้เขียนบทความและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ตามที่ปรากฏในบรรณานุกรมท้ายบทที่ใช้อ้างอิงในสารนิพนธ์เล่มนี้จนทำให้สารนิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์เป็นอย่างสูง

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และสมาชิกในครอบครัวที่คอยให้การสนับสนุนช่วยเหลือและให้กำลังใจเป็นเป็นอย่างดีมาตลอด

สามารถ วิริยะชาติยาภรณ์

TNI

THAI

NICHI INSTITUTE OF TECHNOLOGY

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญรูป	ฎ

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษา	5
	ขอบเขตของการศึกษา	5
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
	นิยามศัพท์เฉพาะ	8
	แผนงานและระยะเวลาในการดำเนินงาน.....	9
2	หลักการพื้นฐาน เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	หลักการพื้นฐาน	10
	ข้อมูลบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน).....	11
	หน่วยงานตรวจสอบภายในของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน).....	14
	ความหมายและแนวคิดการวางแผนงานการตรวจสอบภายในตามความเสี่ยง ขององค์กร.....	19
	ความหมายและแนวคิดความเสี่ยงของกลุ่มอุตสาหกรรมและบริการ	32
	หลักการจัดทำและเปิดเผยข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี ("แบบ 56-1").....	37
	การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเพื่อการวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง ทางด้านฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานขององค์กร (Financial Ratio Analysis)	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2	บทความ วารสาร และงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง 54
	ศัพท์ตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน..... 67
3	วิธีดำเนินงานสารนิพนธ์..... 70
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 71
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา..... 71
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 73
	การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล..... 73
4	ผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 77
	ผลการศึกษา..... 77
	ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)..... 77
	ส่วนที่ 2 การจัดระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท
	ผลิตภัณธ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)..... 105
	ส่วนที่ 3 การจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในตามความเสี่ยงของแต่ละ
	อัตราส่วนทางการเงิน..... 107
	อภิปรายผล..... 119
	ข้อเสนอแนะ..... 124
บรรณานุกรม.....	128
ภาคผนวก	132
	ภาคผนวก ก. ข้อมูลทุติยภูมิอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทมหาชนใน
	อุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้
	ในช่วงปี พ.ศ. 2554 – 2556 133
	ภาคผนวก ข. ตารางแสดงอัตราส่วนทางการเงินและกิจกรรมการตรวจสอบ
	ที่เกี่ยวข้อง 138

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ภาคผนวก ค. ตารางแสดงกิจกรรมการตรวจสอบและอัตราส่วนทางการเงิน

ที่เกี่ยวข้อง 141

ประวัติผู้เขียนสารนิพนธ์ 146

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 เกณฑ์การจัดระดับความเสี่ยงของอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis).....	6
2 แผนงานและระยะเวลาในการดำเนินงาน	9
3 กิจกรรมการตรวจสอบภายในทั้งหมดที่ต้องรับผิดชอบ (Audit Universe)	18
4 ตัวอย่างแสดงวงจรการดำเนินงาน.....	22
5 ตัวอย่างแสดงกิจกรรมการตรวจสอบโดยใช้กลยุทธ์การแบ่งตามโครงสร้างขององค์กรและสถานที่ตั้ง	22
6 ตัวอย่างของปัจจัยเสี่ยงที่ใช้ประเมินความเสี่ยงในแต่ละอุตสาหกรรม	25
7 ตัวอย่างการให้คะแนนกิจกรรมการตรวจสอบก่อนการจัดอันดับกิจกรรมการตรวจสอบ.....	26
8 ตัวอย่างการจัดอันดับกิจกรรมการตรวจสอบตามคะแนนความเสี่ยงรวมของแต่ละกิจกรรมการตรวจสอบ	27
9 ตัวอย่างการเลือกกิจกรรมการตรวจสอบสำหรับระยะเวลาตามงบประมาณประจำปี.....	29
10 ตัวอย่างการจัดทำแผนการตรวจสอบระยะยาวตามผลการประเมินความเสี่ยง	30
11 สภาพคล่องของลูกหนี้การค้า ณ วันสิ้นปีจำนวนต่างกัน	44
12 สภาพคล่องของเจ้าหนี้การค้า ณ วันสิ้นปีจำนวนต่างกัน	46
13 ค่าอัตราส่วนที่โครงสร้างทางการเงินต่างกัน.....	49
14 การเปรียบเทียบกับข้อมูลของตัวเองต่างเวลากัน (Trend Analysis)	53
15 อัตราส่วนทางการเงิน : กลุ่มอุตสาหกรรมและบริการ	74
16 เกณฑ์เพื่อพิจารณาระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน).....	76
17 มิตินี้ 1 อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารสภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratios)	78
18 มิตินี้ 2 อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratios)	89
19 อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการหาทำกำไร (Profitability Ratios)	95
20 อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio).....	101
21 ผลการจัดระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงิน	106
22 เกณฑ์เพื่อพิจารณาการให้คะแนนความเสี่ยงของแต่ละปัจจัยเสี่ยง	108

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
23	การให้คะแนนความเสี่ยงของแต่ละกิจกรรมการตรวจสอบ 109
24	การจัดอันดับกิจกรรมการตรวจสอบตามลำดับคะแนนความเสี่ยงรวม 113
25	การเลือกกิจกรรมการตรวจสอบสำหรับระยะเวลาตามงบประมาณประจำปี 117
26	เกณฑ์การพิจารณาความถี่ในการตรวจสอบของกิจกรรมการตรวจสอบ 126
27	การจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปีตามเกณฑ์การพิจารณาความถี่ในการ ตรวจสอบของกิจกรรมการตรวจสอบใหม่..... 126
28	ข้อมูลชุดวิทยุมิอัตรส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ในช่วงปี พ.ศ. 2554 – 2556 134
29	ข้อมูลชุดวิทยุมิอัตรส่วนทางการเงินของบริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ในช่วงปี พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2556..... 135
30	ข้อมูลชุดวิทยุมิอัตรส่วนทางการเงินของบริษัท ปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ในช่วงปี พ.ศ. 2554 – 2556..... 136
31	ข้อมูลชุดวิทยุมิอัตรส่วนทางการเงินของบริษัท ทีพีโอ โพลีน จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ในช่วงปี พ.ศ. 2554 – 2556 137
32	อัตรส่วนทางการเงินและกิจกรรมการตรวจสอบที่เกี่ยวข้อง 139
33	กิจกรรมการตรวจสอบและอัตรส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง 142

TNI

สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

THAI - NICHII INSTITUTE OF TECHNOLOGY

สารบัญรูป

รูป		หน้า
1	กรอบแนวคิดของการศึกษา	7
2	กระเบื้องไฟเบอร์ซีเมนต์ตราเพชร	13
3	กระเบื้องคอนกรีตตราเพชร	14
4	ไม้สังเคราะห์ตราเพชร	14
5	การจัดองค์กรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน	17
6	โครงสร้างและอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายใน	17
7	แผนผังการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน	20
8	เหตุแห่งความเสี่ยง	34
9	ข้อมูลการวิเคราะห์สภาพคล่องของลูกค้า	43
10	ข้อมูลการวิเคราะห์สภาพคล่องของสินค้าคงเหลือ	44
11	ข้อมูลการวิเคราะห์สภาพคล่องของเจ้าหนี้การค้า	45
12	วงจรเงินสด (Cash Conversion Cycle)	47
13	การบริหารสินทรัพย์ลงทุนเพื่อสร้างรายได้	52
14	Internal Audit Start-up Framework	62
15	The Internal Audit Risk Assessment Process	64
16	ตัวอย่าง Balanced Scorecard ของหน่วยงานตรวจสอบภายใน	67
17	ขั้นตอนดำเนินงานสารนิพนธ์	70
18	กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน หรืออัตราส่วนสภาพคล่อง	79
19	กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	80
20	กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	81
21	กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนการหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	82
22	กราฟแสดงการวิเคราะห์ระยะเวลาเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้	83
23	กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ	84
24	กราฟแสดงการวิเคราะห์ระยะเวลาในการจำหน่าย (ขาย) สินค้าเฉลี่ย	85
25	กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนการหมุนเวียนของเจ้าหนี้	86
26	กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนระยะเวลาชำระหนี้ (เฉลี่ย)	87
27	กราฟแสดงการวิเคราะห์วงจรเงินสด (Cash Cycle)	88
28	กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	90
29	กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	91

สารบัญรูป (ต่อ)

รูป		หน้า
30	กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน	92
31	กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนการจ่ายเงินปันผล	93
32	กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนกำไรขั้นต้น.....	95
33	กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน.....	96
34	กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร	97
35	กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนกำไรสุทธิ.....	98
36	กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	99
37	กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์	102
38	กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร.....	103
39	กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนการหมุนของสินทรัพย์	104

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมก่อสร้างในประเทศไทยเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่น่าสนใจ เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ มีมูลค่าสูงตามทีศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2557 : ออนไลน์) ได้คาดการณ์ว่ามูลค่าการลงทุนก่อสร้างในปี 2557 มีแนวโน้มเติบโตในอัตราชะลอลงประมาณ 2.5-5.0% หรือมีมูลค่าประมาณ 994,500-1,018,500 ล้านบาท จากมูลค่าการก่อสร้างในปี 2556 ที่ประเมินไว้ที่ 970,000 ล้านบาท และเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548-ปี พ.ศ. 2550 เนื่องจากได้รับแรงหนุนจากการขยายตัวของโครงการของภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะการลงทุนก่อสร้างในต่างจังหวัด ผู้ประกอบการในกลุ่มอสังหาริมทรัพย์มีการเปิดตัวโครงการที่อยู่อาศัยแนวสูงในหัวเมืองเศรษฐกิจส่วนภูมิภาคเพิ่มขึ้น เช่น จังหวัดขอนแก่น อุดรธานี และประจวบคีรีขันธ์ เป็นต้น นอกจากนี้การก่อสร้างในกลุ่มพาณิชย์กรรมมีแนวโน้มเติบโต เช่น การลงทุนก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกและตะวันออกเฉียงเหนือ หรือการลงทุนขยายห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ในจังหวัดที่มีแรงดึงดูดของแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจจากภาครัฐ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมก่อสร้างทั้งระบบ จึงจะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมก่อสร้างนั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งในด้านการผลิต การตลาด การจ้างงาน การพัฒนาเทคโนโลยี และความเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่นๆ อีกหลายประเภท

ในส่วนของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ นอกจากกลุ่มผู้ประกอบการรายเดิม ประกอบด้วย กลุ่มปูนซีเมนต์ไทย กลุ่มปูนซีเมนต์นครหลวง และผลิตภัณฑ์ตราเพชร และผู้ประกอบการรายใหม่ล่าสุดในตลาดคือ กลุ่มทีพีไอ ที่เข้ามาทำตลาดในสินค้ากลุ่มหลังคาเพิ่มเติม ส่งผลให้การแข่งขันมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ในส่วนของการพัฒนาสินค้าใหม่ พบว่าสินค้าในกลุ่มทดแทนไม้ยังเป็นสินค้าที่ผู้ผลิตให้ความสนใจในเรื่องของการพัฒนารูปแบบการใช้งานที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดผู้บริโภคในประเทศ โดยเฉพาะหลังคาเหล็ก (Metal Sheet) ซึ่งเป็นสินค้าที่เข้ามามีบทบาททดแทนในสินค้ากลุ่มกระเบื้องลอนคู่ ส่งผลให้ผู้ประกอบการในตลาดมีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป

โดยภาพรวมความต้องการสินค้าในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ มีอัตราเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในพื้นที่ต่างจังหวัด ขณะที่ผู้ผลิตหลายรายมีการขยายกำลังการผลิต โดยเฉพาะในกลุ่มสินค้า ไม้สังเคราะห์ และบอร์ด ส่งผลให้การแข่งขันมีความรุนแรงมากขึ้น

นอกจากนั้น ในการดำเนินธุรกิจ องค์กรยังต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่เกิดจากเหตุแห่งความเสี่ยงต่าง ๆ (Risk Drivers) ซึ่งอาจเป็นเหตุที่เกิดจากการดำเนินงานภายในองค์กรเอง คือ วัฒนธรรมและจรรยาบรรณขององค์กร โครงสร้างขององค์กร การบริหารทรัพยากรบุคคลภายในองค์กร สินค้าและบริการใหม่ขององค์กร ภาวะการเงินและการคลังขององค์กร การลงทุนใหม่ขององค์กร การซื้อและการควบรวมกิจการขององค์กร หรือเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายนอกองค์กร ที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร คือ เศรษฐกิจและการเมือง และการแข่งขันจากคู่แข่งอื่น ดังที่กล่าวข้างต้นแล้วนั้น ก็ยังมีเหตุแห่งความเสี่ยงจากเทคโนโลยีใหม่ ความคาดหวังของชุมชน ผู้บริหารขององค์กรจึงควรทำความเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดแก่ธุรกิจและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงเหตุแห่งความเสี่ยงดังกล่าวข้างต้นนั้นตลอดเวลา และองค์กรนั้นได้มีแนวปฏิบัติทางธุรกิจรวมทั้งการควบคุมภายในองค์กรนั้นอย่างเพียงพอและเหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

เพราะฉะนั้น การจะทำให้มูลค่าส่วนของผู้ถือหุ้นของกิจการมีมูลค่าสูงสุด สิ่งที่ผู้บริหารต้องทำก็คือค้นหาว่าจุดแข็งและจุดอ่อนของบริษัทอยู่ที่ใดบ้าง และหาทางดำเนินการนำจุดแข็งและจุดอ่อนมาใช้ประโยชน์และแก้ไขจุดอ่อน งบการเงินของบริษัทเป็นข้อมูลหนึ่งที่ผู้บริหารมีอยู่ในมือซึ่งสามารถนำมาใช้ตรวจสอบสุขภาพทางการเงินของกิจการ (Companies' Financial Health) ได้ นอกจากใช้ตรวจสอบระดับความเข้มแข็งทางการเงินภายในบริษัทแล้ว ยังสามารถใช้เปรียบเทียบฐานะการเงินและผลการดำเนินงานกับบริษัทอื่นๆ ในอุตสาหกรรมเดียวกันด้วย การตรวจสอบด้วยการวิเคราะห์งบการเงินจะช่วยให้ผู้บริหารค้นหาจุดอ่อนและจุดแข็งจากผลการดำเนินงานในเชิงปริมาณได้และนำไปหากกลยุทธ์ที่จะใช้ประโยชน์และปรับปรุงการดำเนินงานต่อไปได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น สิ่งที่แสดงให้เห็นความเติบโตทางธุรกิจ คือการสร้างมูลค่าของธุรกิจ (Value of Firm) ให้เพิ่มขึ้น ดังนั้นทุกหน่วยงานในองค์กรจึงเป็นเหมือนเครื่องจักรที่ผลักดันให้องค์กรไปสู่เป้าหมายที่จะมีการเติบโตไปถึงเป้าหมายดังที่ระบุหรือกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ไว้ หน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นหน่วยงานหนึ่งขององค์กรจึงเป็นเช่นเฟืองตัวหนึ่งหรือเครื่องจักรตัวหนึ่งที่ต้องร่วมสร้างมูลค่าขององค์กรให้เพิ่มขึ้น (Value Creation) โดยการสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ให้องค์กรเช่นกัน หากทุกหน่วยงานในองค์กรมีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ รวมถึงการมีสำนึกรับผิดชอบ (Accountability) พร้อมกับมีจิตสำนึก (Conscious) ที่ดีด้วย ย่อมทำให้องค์กรได้รับประโยชน์สูงสุดอย่างแน่นอน

ดังนั้น ทุกหน่วยงานจึงต้องแข่งขันกันสร้างคุณค่าทางธุรกิจให้องค์กร และการแข่งขันกันสร้างมูลค่าธุรกิจนี้ก็เปรียบเหมือนการแข่งขันทางธุรกิจ ซึ่งต้องสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน หน่วยงานตรวจสอบภายในก็เป็นเหมือนหน่วยธุรกิจในองค์กรที่ต้องแข่งขันกับหน่วยงานด้านการตลาดที่สร้างมูลค่าทางธุรกิจให้องค์กรด้วยการสร้างยอดขายให้บรรลุเป้า ต้องแข่งขันกับหน่วยงานปฏิบัติการที่สร้างมูลค่าธุรกิจด้วยการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้มีต้นทุนที่

เหมาะสม หรือต้องแข่งขันกับหน่วยงานเทคโนโลยีสารสนเทศที่สร้างมูลค่าธุรกิจด้วยการจัดฐานข้อมูลที่ถูกต้องรวดเร็วทันเวลาเพื่อช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและนโยบายที่เหมาะสม หน่วยงานตรวจสอบภายในสร้างมูลค่าเพิ่มให้ธุรกิจได้ด้วยการสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานในองค์กรมีระบบการควบคุมภายในที่ดี และให้ความเห็นต่อการควบคุมติดตามผลงานของหน่วยงานต่างๆ ได้ด้วยตนเอง เพื่อที่จะสร้างมูลค่าธุรกิจให้องค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

หน่วยงานตรวจสอบภายในจึงต้องรู้ดีว่าการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันในองค์กรกับหน่วยงานอื่นๆ นั้น คือ การสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้กับลูกค้าของหน่วยงานตรวจสอบภายใน เพราะสินค้าของหน่วยงานตรวจสอบภายในคือ รายงานที่แสดงความเห็นที่สร้างสรรค์ต่อระบบการบริหาร และปฏิบัติงานที่จะสนับสนุนให้หน่วยงานนั้นๆ สามารถสร้างมูลค่าทางธุรกิจให้องค์กรได้สูงสุด

การดำเนินกิจกรรมการตรวจสอบภายในขององค์กรให้ประสบผลสำเร็จดังกล่าวข้างต้นนั้นเป็นสิ่งที่ท้าทายสำหรับผู้บริหารหน่วยงานตรวจสอบภายในขององค์กรเป็นอย่างมาก ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินกิจกรรมการตรวจสอบภายในให้ประสบผลสำเร็จ

ปัจจุบัน สภาพการแข่งขันในธุรกิจมีความรุนแรงและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้การตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมการตรวจสอบภายในต้องกระทำด้วยความรอบคอบ ด้วยความระมัดระวัง และด้วยการตัดสินใจที่แม่นยำขึ้น

ซึ่งกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมการตรวจสอบภายในขององค์กรนั้นมีความซับซ้อนและมักจะต้องเอาใจใส่กับสิ่งต่างๆ พร้อมๆ กันอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการตรวจสอบ กับผู้บริหารธุรกิจขององค์กร กับผู้รับการตรวจสอบภายในขององค์กรด้วยกัน กับงบประมาณและอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีอยู่อย่างจำกัด กับความรู้ด้านเทคโนโลยีต่างๆ ที่ใช้ในงานตรวจสอบภายใน รวมทั้งกับความสามารถในการแข่งขันกับทุกหน่วยงานในองค์กรเดียวกันด้วย จึงทำให้ผู้บริหารหน่วยงานตรวจสอบภายในขององค์กรพบกับความยากลำบากเกี่ยวกับเรื่องปริมาณงานที่ล้นมือ และสิ่งที่ไม่มีความสำคัญกับผลสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมการตรวจสอบภายในขององค์กร

ผู้บริหารหน่วยงานตรวจสอบภายในขององค์กรจึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารหน่วยงานตรวจสอบภายในขององค์กรสามารถพุ่งความสนใจและจัดลำดับความสำคัญไปยังสิ่งที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมการตรวจสอบภายในขององค์กรได้ ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารหน่วยงานตรวจสอบภายในขององค์กรสามารถดำเนินกิจกรรมการตรวจสอบภายในขององค์กรได้สำเร็จตามความต้องการ และสามารถทุ่มเททรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้กับกิจกรรมการตรวจสอบภายในขององค์กรที่กำลังดำเนินการอยู่ให้สำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อมูลทางการเงินเป็นข้อมูลประเภทหนึ่งที่มีบทบาทต่อการดำเนินกิจกรรมการตรวจสอบภายในและการตัดสินใจของผู้บริหารหน่วยงานตรวจสอบภายในขององค์กรเป็นอย่างดี โดยผู้บริหารหน่วยงานตรวจสอบภายในขององค์กรสามารถนำเครื่องมือทางการเงินมาวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินในอดีตและปัจจุบันขององค์กรเพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กร ความสามารถในการแข่งขันขององค์กร และฐานะทางการเงินในอดีตและปัจจุบันขององค์กรเปรียบเทียบกับคู่แข่งที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกันได้เป็นอย่างดีในรูปของอัตราส่วนทางการเงินเพื่อใช้เป็นดัชนีชี้วัด (Key Performance Indicators) เกี่ยวกับ สภาพคล่อง (Liquidity) ความสามารถในการทำกำไร (Profitability) ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency) และการวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy) ในการดำเนินธุรกิจขององค์กรว่าดีเยี่ยม หรือเหนือกว่า หรือด้อยกว่าคู่แข่ง และเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้องค์กรมีศักยภาพการแข่งขันให้ดีขึ้น หรือเหนือกว่าคู่แข่งได้อย่างเหมาะสม

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมนี้ได้รับความสนใจจากผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ รวมทั้งองค์กรต้องเผชิญกับเหตุแห่งความเสี่ยงต่าง ๆ ที่เกิดจากภายในและภายนอกองค์กรที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา และโดยเฉพาะจากสถานการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบันได้ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้มาโดยตลอด จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่หน่วยงานตรวจสอบภายในขององค์กรที่อยู่ในอุตสาหกรรมนี้ ควรมีการจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในตามความเสี่ยงขององค์กร (Risk-Based Audit Plan) ที่ประสบอยู่ในปัจจุบัน โดยการนำเครื่องมือทางการเงินที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินในอดีตและในปัจจุบันขององค์กรเพื่อจัดอันดับความสำคัญของกิจกรรมการตรวจสอบตามความเสี่ยงขององค์กรที่ประสบอยู่ในปัจจุบัน และทุ่มทรัพยากรของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีอยู่อย่างจำกัดให้กับการตรวจสอบในกิจกรรมขององค์กรที่มีความเสี่ยงสูงในลำดับต่อไปตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนงานการตรวจสอบภายในดังกล่าวเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุและจัดทำรายงานการตรวจสอบเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้องค์กรมีศักยภาพการแข่งขันให้ดีขึ้น หรือเหนือกว่าคู่แข่งต่อไป อันจะทำให้การดำเนินกิจกรรมการตรวจสอบภายในขององค์กรสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายขององค์กรคือการสร้างมูลค่าขององค์กร (Value of Firm) ให้เพิ่มขึ้น ภายใต้ทรัพยากรของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีอยู่อย่างจำกัดต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. วิเคราะห์แนวโน้มและฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) โดยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis) ในช่วงระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554-พ.ศ. 2556 และนำผลการวิเคราะห์มาเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย (Peer Group) ของบริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้
2. นำผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และผลการเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย (Peer Group) ของบริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้มาจัดระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)
3. จัดทำแนวทางการวางแผนงานการตรวจสอบภายในตามความเสี่ยงทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) (Risk-Based Audit Plan) และตามอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีอยู่อย่างจำกัด

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ดำเนินการวิเคราะห์งบการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มและฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) โดยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินในช่วงระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554-พ.ศ. 2556 ใน 4 มิติ ประกอบด้วยอัตราส่วนทางการเงินทั้งสิ้นจำนวน 22 อัตราส่วน ตามที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนของสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.) กำหนด และนำผลการวิเคราะห์มาเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ของบริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ รวมทั้งสิ้นจำนวน 4 บริษัท ในปี พ.ศ. 2556

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการนำผลการวิเคราะห์ดังกล่าวมาจัดระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) โดยอิงเกณฑ์เพื่อพิจารณาระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ดังแสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

1. กรณีที่บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนทางการเงินใด "ด้อยกว่า" ค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรมเดียวกัน ถือว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงในอัตราส่วนทางการเงินนั้น "สูง"

2. กรณีที่บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนทางการเงินใด “ทัดเทียม” กับค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรมเดียวกัน ถือว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงในอัตราส่วนทางการเงินนั้น “ปานกลาง”

3. กรณีที่บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนทางการเงินใด “เหนือกว่า” ค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรมเดียวกัน ถือว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงในอัตราส่วนทางการเงินนั้น “ต่ำ”

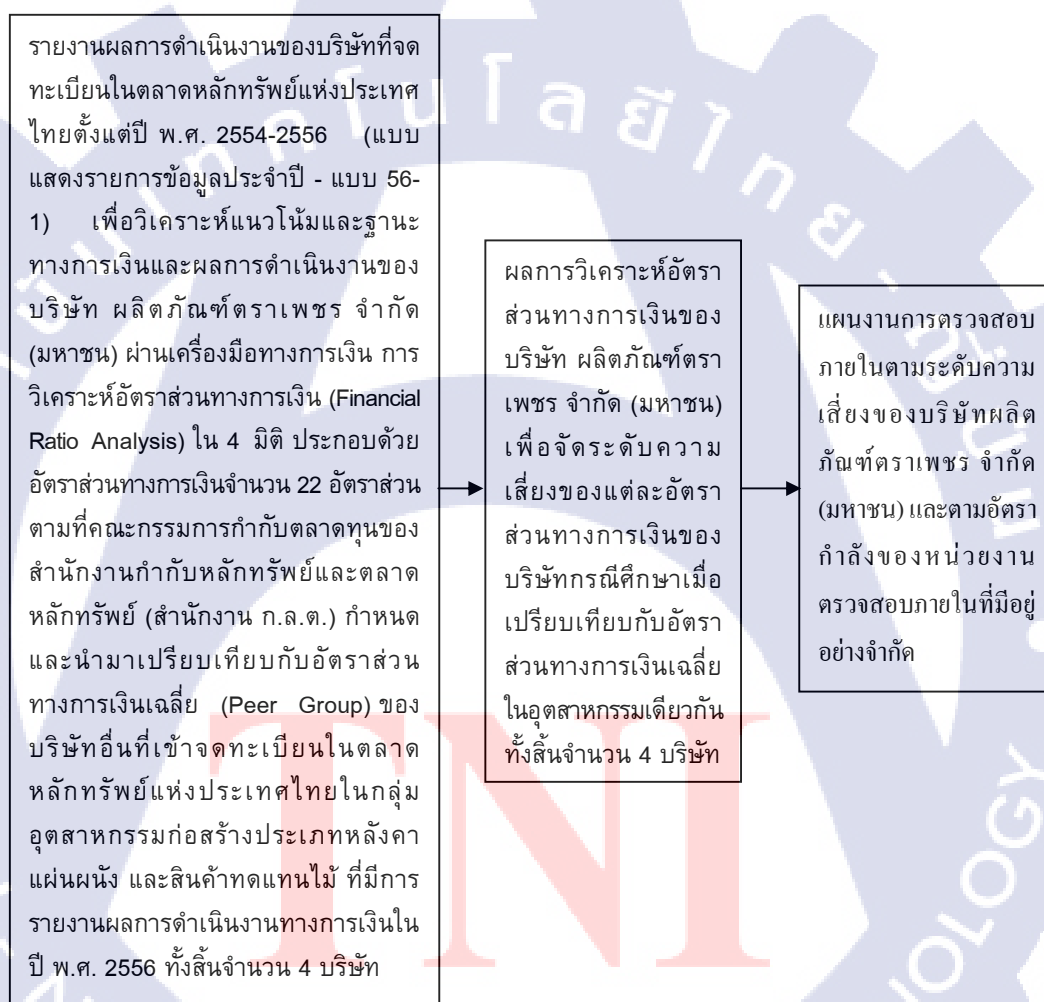
ตารางที่ 1 เกณฑ์การจัดระดับความเสี่ยงของอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)

การประเมินผลด้านการเงิน ของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)	เกณฑ์การจัดระดับความเสี่ยง ในมุมมองของกลุ่มอัตราส่วนทางการเงิน 4 มิติ
แนวทางการวิเคราะห์อัตรา ส่วน ทางการเงิน (Financial Ratio Analysis) ใน มุมมอง 2 ด้านใน 4 มิติ ที่ประกอบด้วย อัตราส่วนทางการเงินทั้งสิ้นจำนวน 22 อัตราส่วนตามที่คณะกรรมการกำกับ ตลาดทุนของสำนักงานกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.) กำหนดไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูล ประจำปี (แบบ 56-1) ในช่วงระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554-พ.ศ. 2556 มุมมองที่ 1 ด้านฐานะทางการเงิน มิติที่ 1 สภาพคล่อง (Liquidity) มิติที่ 2 การวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy) มุมมองที่ 2 ด้านผลการดำเนินงาน มิติที่ 3 ความสามารถในการหากำไร (Profitability) มิติที่ 4 ประสิทธิภาพในการดำเนิน งาน (Efficiency)	เกณฑ์เพื่อพิจารณาระดับความเสี่ยงของแต่ละ อัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทาง การเงินเฉลี่ย (Peer Group) ของอุตสาหกรรมก่อสร้าง ประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ รวม ทั้งสิ้นจำนวน 4 บริษัท ในปี พ.ศ. 2556 ดังนี้ (1) กรณีที่บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนทางการเงินใด “ด้อยกว่า” อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ถือว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีความ เสี่ยงในอัตราส่วนทางการเงินนั้น “สูง” (2) กรณีที่บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนทางการเงินใด “ทัดเทียม” กับ อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ถือว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีความ เสี่ยงในอัตราส่วนทางการเงินนั้น “ปานกลาง” (3) กรณีที่บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนทางการเงินใด “เหนือกว่า” อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ถือว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีความ เสี่ยงในอัตราส่วนทางการเงินนั้น “ต่ำ”

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในตามระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) (Risk-Based Audit Plan) และตามอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีอยู่อย่างจำกัด

กรอบแนวคิดของการศึกษา

การศึกษาการจัดทำแผนงานตรวจสอบภายในตามความเสี่ยงของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้กรอบแนวคิดในการศึกษา ดังแสดงในรูปที่ 1

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดของการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบแนวโน้มและฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ในปี พ.ศ. 2556 ในมุมมองใน 4 มิติ ที่ประกอบด้วยอัตราส่วนทางการเงินทั้งสิ้นจำนวน 22 อัตราส่วนตามที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนของสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.) กำหนดไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) คือ สภาพคล่อง (Liquidity) การวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy) ความสามารถในการหากำไร (Profitability) และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency)

2. ทราบระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทกรณีศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยในอุตสาหกรรมเดียวกัน รวมจำนวนทั้งสิ้น 4 บริษัทตามเกณฑ์ที่กล่าวข้างต้น

3. นำผลการวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มาเป็นปัจจัยความเสี่ยงในการจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในตามระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) (Risk-Based Audit Plan) เพื่อดำเนินการตรวจสอบและวิเคราะห์หาสาเหตุและจัดทำรายงานการตรวจสอบเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) เพื่อให้องค์กรมีศักยภาพการแข่งขันให้ทัดเทียม หรือเหนือกว่าคู่แข่งต่อไป อันจะทำให้การดำเนินกิจกรรมการตรวจสอบภายในขององค์กรสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้อัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีอยู่อย่างจำกัด

นิยามศัพท์เฉพาะ

แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) เป็นรายงานการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ตามหลักเกณฑ์เงื่อนไข และวิธีการรายงาน ตามประกาศของคณะกรรมการกำกับตลาดทุน เลขที่ ทจ. 11/2552 ที่ยื่นต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.) ตามที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 56 แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ส่วนที่ 5 การเปิดเผยข้อมูลและผู้สอบบัญชี

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis) เป็นเครื่องมือทางการเงินชนิดหนึ่งที่น่าสนใจนำมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทมหาชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มอุตสาหกรรมและบริการอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ในมุมมองของกลุ่มอัตราส่วนทางการเงิน 4 มิติตามที่กำหนดไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี แบบ 56-1 ดังนี้

มติที่ 2 : การวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy)

มิติที่ 3 : ความสามารถในการหากำไร (Profitability)

มิติที่ 4 : ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency)

ผู้ศึกษาได้กำหนดแผนงานและระยะเวลาในการดำเนินงานการศึกษาการจัดทำแผนงาน การตรวจสอบภายในตามความเสี่ยงของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ดังแสดง ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แผนงานและระยะเวลาในการดำเนินงาน

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	2558											
		มีนาคม				เมษายน				พฤษภาคม			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1	กำหนดหัวข้อเรื่องสารนิพนธ์												
2	จัดทำรายงานสารนิพนธ์ปีที่ 1												
3	จัดทำรายงานสารนิพนธ์ปีที่ 2												
4	จัดทำรายงานสารนิพนธ์ปีที่ 3												
5	จัดทำรายงานสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะในปีที่ 4												
6	รายงานผลการศึกษา												

บทที่ 2

หลักการพื้นฐาน เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักการพื้นฐาน

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามุ่งเน้นการวิเคราะห์การจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในตามความเสี่ยงทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) โดยการศึกษาความเสี่ยงตามแนวคิดการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเพื่อการวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย (Peer Group) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่อยู่ในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ เพื่อจัดลำดับความเร่งด่วนในการตรวจสอบของแต่ละกิจกรรมการตรวจสอบภายในทั้งหมดที่ต้องรับผิดชอบ (Audit Universe) ไว้ในแผนงานการตรวจสอบภายในตามระดับความเสี่ยงของแต่ละกิจกรรมการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องกับระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงิน และเพื่อให้สอดคล้องกับอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีอยู่อย่างจำกัด

โดยผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมทฤษฎี ตลอดจนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นพื้นฐานและแนวทางสำหรับการวิเคราะห์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

1. ข้อมูลบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)
2. หน่วยงานตรวจสอบภายในของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)
3. ความหมายและแนวคิดการวางแผนงานการตรวจสอบภายในตามความเสี่ยงขององค์กร
4. ความหมายและแนวคิดความเสี่ยงของกลุ่มอุตสาหกรรมและบริการ
5. หลักการจัดทำและเปิดเผยข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี ("แบบ 56-1")
6. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเพื่อการวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงทางการเงินและผลการดำเนินงานขององค์กร
7. บทความ วารสาร และงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)

รายละเอียดข้อมูล บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) (2557 : ออนไลน์) มีดังนี้

ชื่อบริษัท บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)

ชื่อย่อ DRT

เลขทะเบียนบริษัท 0107547001041

ประเภทธุรกิจ

เป็นผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์หลังคา แผ่นผนังและฝ้า ไม้สังเคราะห์ รวมทั้งสินค้าประกอบการ ติดตั้งหลังคาและสินค้าโครงสร้างของบ้าน พร้อมให้บริการถอดแบบ และติดตั้งหลังคา ภายใต้เครื่องหมายการค้า ตราเพชร ตราหลังคา ตราอดามัส (Adamas) และตราเจียรไน

ทุนจดทะเบียน

หุ้นสามัญจำนวน 1,049,650,000 หุ้น มูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ 1.00 บาทต่อหุ้น รวมมูลค่าทั้งสิ้น 1,049,650,000 บาท หุ้นสามัญที่ออกและชำระแล้วจำนวน 1,038,664,000 หุ้น รวมมูลค่า 1,038,664,000 บาท

ประวัติความเป็นมา

ปี 2528 วันที่ 28 สิงหาคม 2528 ก่อตั้งบริษัทฯ โดยใช้ชื่อ บริษัท นครหลวงกระเบื้องและท่อ จำกัด (นทท.) และมี บริษัท ปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่

ปี 2544 วันที่ 3 เมษายน 2544 ได้จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อเป็น บริษัท กระเบื้องหลังคาตราเพชร จำกัด (กตพ.)

ปี 2545 วันที่ 26 ธันวาคม 2545 มีการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นรายใหญ่มาเป็น บริษัท มายเรียด วัสดุ จำกัด

ปี 2547 วันที่ 2 ธันวาคม 2547 ได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน จำกัด และเปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท กระเบื้องหลังคาตราเพชร จำกัด (มหาชน)

ปี 2548 วันที่ 9 พฤศจิกายน 2548 ได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ให้นำหุ้นสามัญเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) และเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2548 ได้มีการซื้อขายหลักทรัพย์ครั้งแรก โดยใช้ชื่อย่อว่า "DRT"

ปี 2554 วันที่ 18 มกราคม 2554 ได้จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อเป็น "บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)"

ปี 2556 วันที่ 9 พฤษภาคม 2556 จัดตั้งบริษัทย่อยใหม่ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท : บริษัท ไดมอนด์ วัสดุ จำกัด

สถานที่ตั้งสำนักงานใหญ่ : 408/163-165 อาคารพหลโยธินเพลส ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

สถานที่ตั้งสำนักงานสาขา : เลขที่ 263 หมู่ที่ 10 ตำบลแม่แฝก อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ลักษณะการประกอบธุรกิจ : ธุรกิจผลิตผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับวัสดุก่อสร้าง รวมถึงการผลิตคอนกรีตมวลเบา

วัตถุประสงค์การลงทุน : เพื่อเป็นโรงงานผลิตคอนกรีตมวลเบาและวัสดุก่อสร้างใน จังหวัดเชียงใหม่

ทุนจดทะเบียน : 200.00 ล้านบาท (จำนวน 2.00 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 100.00 บาท เรียกชำระเบื้องต้นร้อยละ 25.00 คิดเป็นเงิน 50.00 ล้านบาท)

โครงสร้างการถือหุ้น : บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ถือหุ้นทั้ง จำนวน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.99 ของทุนที่ออกและชำระแล้ว

แหล่งเงินทุนที่ใช้ : เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินทั้งจำนวน

วันที่ 9 พฤษภาคม 2556 เข้าทำสัญญาซื้อขายสินทรัพย์ที่ใช้ในการผลิตคอนกรีต มวลเบา กับ บริษัท พีซีซี ออโต้เซลล์คอนกรีต จำกัด ("ผู้ขาย") โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายการ ลงทุนในธุรกิจคอนกรีตมวลเบา และเป็นโรงงานในการผลิตคอนกรีตมวลเบาในภาคเหนือ เพิ่มเติมจากโรงงานคอนกรีตมวลเบาแห่งแรกของบริษัทฯ ซึ่งตั้งอยู่ที่จังหวัดสระบุรี โดยมีมูลค่า การเข้าทำรายการเท่ากับ 200.00 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นขนาดรายการเท่ากับร้อยละ 5.94 ของ สินทรัพย์รวมของบริษัทฯ ตามงบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 สำหรับสินทรัพย์ที่ทำการ เข้าซื้อประกอบด้วย ที่ดิน อาคาร เครื่องจักร อุปกรณ์ และสินทรัพย์อื่นที่เกี่ยวข้องกับการผลิต คอนกรีตมวลเบา โดยราคาที่เข้าทำรายการนี้ กำหนดจากการเจรจาต่อรองระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย และแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเข้าทำรายการจะมาจากสินเชื่อจากสถาบันการเงิน

สถานที่ตั้ง

สำนักงานใหญ่ : เลขที่ 69-70 หมู่ที่ 1 ถนนมิตรภาพ กม.115 ตำบลดลิ่งชัน อำเภอ เมือง จังหวัดสระบุรี 18000 โทรศัพท์: 0-3622-4171-8 โทรสาร: 0-3622-4170

สำนักงานสาขาที่ 1 : เลขที่ 408/163-165 อาคารสำนักงานพหลโยธินเพลส ชั้น 40 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทรศัพท์ : 0-2619-0742 โทรสาร : 0-2619-0488

สำนักงานสาขาที่ 2 : เลขที่ 269 หมู่ที่ 3 ตำบลสำราญ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000 โทรศัพท์ : 0-4339-3390-1

สำนักงานสาขาที่ 3 : เลขที่ 169-170 หมู่ที่ 4 ถนนมิตรภาพ ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี 18110 โทรศัพท์ : 0-3622-4171-8 ต่อ 401-420

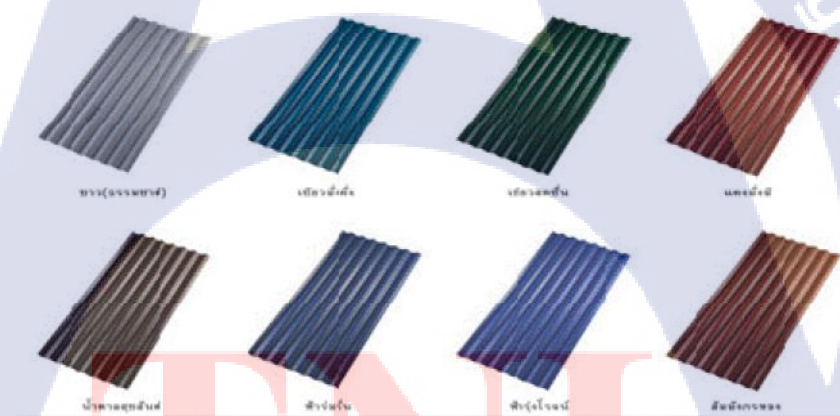
บริษัทย่อย : ชื่อบริษัท : บริษัท ไดมอนด์ วัสดุ จำกัด

สถานที่ตั้งสำนักงานใหญ่ : 408/163-165 อาคารพหลโยธินเพลส ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

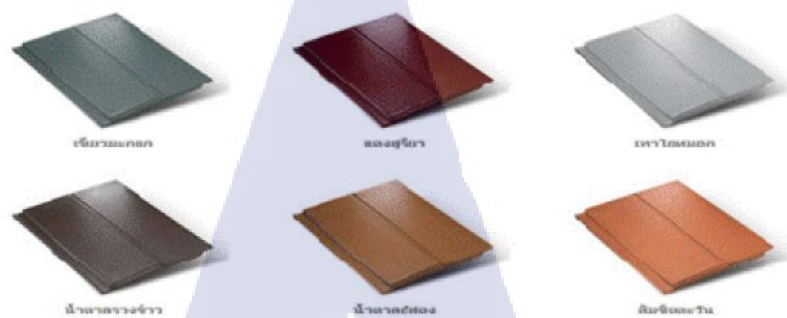
สถานที่ตั้งสำนักงานสาขา : เลขที่ 263 หมู่ที่ 10 ตำบลแม่แฝก อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ผลิตภัณฑ์ของบริษัท

ผลิตภัณฑ์คุณภาพภายใต้เครื่องหมายการค้า "ตราเพชร" แบ่งออกเป็น 3 ประเภทหลัก ได้แก่ กระเบื้องไฟเบอร์ซีเมนต์ ดังแสดงในรูปที่ 2 กระเบื้องคอนกรีต ดังแสดงในรูปที่ 3 และไม้สังเคราะห์ ดังแสดงในรูปที่ 4

รูปที่ 2 กระเบื้องไฟเบอร์ซีเมนต์ตราเพชร

รูปที่ 3 กระเบื้องคอนกรีตตราเพชร

รูปที่ 4 ไม้สังเคราะห์ตราเพชร

ที่มา : บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน). (2557). ข้อมูลบริษัท. ออนไลน์.

หน่วยงานตรวจสอบภายในของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)

คำนิยาม การตรวจสอบภายใน

สถาบันผู้ตรวจสอบภายในของสหรัฐอเมริกา (The Institute of Internal Auditors : IIA) (2012 : ออนไลน์) กำหนดคำนิยามของการตรวจสอบภายในไว้ดังนี้

The Definition of Internal Auditing states the fundamental purpose, nature, and scope of internal auditing.

Internal auditing is an independent, objective assurance and consulting activity designed to add value and improve an organization's operations. It helps an organization accomplish its objectives by bringing a systematic, disciplined approach to

evaluate and improve the effectiveness of risk management, control, and governance processes.

การตรวจสอบภายใน คือ กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น การตรวจสอบภายในจะช่วยให้หน่วยงานบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ

วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบภายใน

- (1) เพื่อสอบทานความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลและตัวเลขต่างๆ ทางด้านการเงิน การบัญชี และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (2) เพื่อสอบทานการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และนโยบายที่กำหนด
- (3) เพื่อสอบทานระบบการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานรับตรวจว่าเพียงพอและเหมาะสม
- (4) เพื่อติดตามและประเมินผลการบริหารงานและการดำเนินงาน ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะหรือแนวทางการปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานและการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และบรรลุผลสัมฤทธิ์ของงาน รวมทั้งให้มีการบริหารจัดการที่ดี
- (5) เพื่อให้ผู้บริหารองค์กรได้ทราบปัญหาการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาและสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและทันเหตุการณ์

การจัดองค์กรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน

หน่วยงานตรวจสอบภายในของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ได้จัดตั้งขึ้นมาเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 มีชื่อว่า แผนกตรวจสอบภายใน มีสายการบังคับบัญชาด้านหน้าที่ (Functional) ต่อฝ่ายจัดการ และเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2549 ได้ปรับเป็น สำนักงานตรวจสอบภายในและงานกำกับดูแล มีสายการบังคับบัญชาด้านหน้าที่ (Functional) ต่อคณะกรรมการตรวจสอบ และมีสายการบังคับบัญชาด้านบริหาร (Administrative) ต่อกรรมการผู้จัดการ ดังแสดงในรูปที่ 5 และมีโครงสร้างและอัตรากำลังเพียง 3 คน ดังแสดงในรูปที่ 6

หน้าที่ความรับผิดชอบ

หน่วยงานตรวจสอบภายในมีหน้าที่ตรวจสอบทุกกิจกรรมของทุกหน่วยงานตามที่ปรากฏในผังโครงสร้างขององค์กรของบริษัทฯ รวมทั้งโรงงานผลิตสินค้าที่ตั้งอยู่ในที่ต่างๆ ดังนี้

- (1) โรงงานผลิตกระเบื้องไฟเบอร์ซีเมนต์ จังหวัดสระบุรี (FC)
- (2) โรงงานผลิตกระเบื้องคอนกรีต จังหวัดสระบุรี (CT)
- (3) โรงงานผลิตกระเบื้องคอนกรีตจังหวัดขอนแก่น(CT-KK)
- (4) โรงงานผลิตอิฐมวลเบาจังหวัดสระบุรี (AAC1)
- (5) โรงงานผลิตอิฐมวลเบาจังหวัดเชียงใหม่ (DMATs)

ขอบเขตของการตรวจสอบ

(1) การให้ความเชื่อมั่น (Assurance Service) ตรวจสอบการเงิน การบัญชี การปฏิบัติตามกฎระเบียบ การปฏิบัติงาน ผลการดำเนินงาน การบริหาร และสารสนเทศของกิจกรรมการตรวจสอบภายในทั้งหมดที่ต้องรับผิดชอบ (Audit Universe) ดังแสดงในตารางที่ 3

- (2) งานบริการให้คำปรึกษา (Consulting Service) ตามคำร้องขอของฝ่ายจัดการ
- (3) การติดตามการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ
- (4) อื่น ๆ

(4.1) จัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี

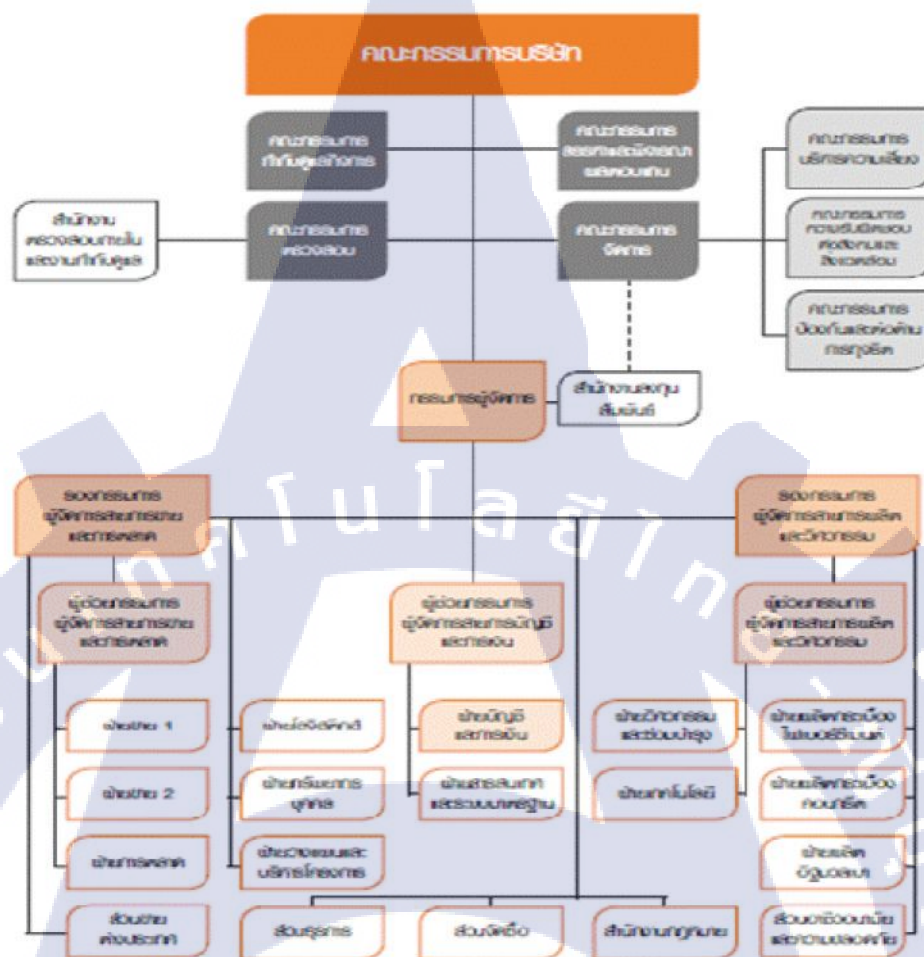
(4.2) จัดทำงบประมาณรายจ่าย และอัตราค่าจ้างประจำปี

(4.3) จัดเตรียมเอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ

(4.4) สอบทานการประเมินผล การกำกับดูแลกิจการ ระบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยงของบริษัทฯ

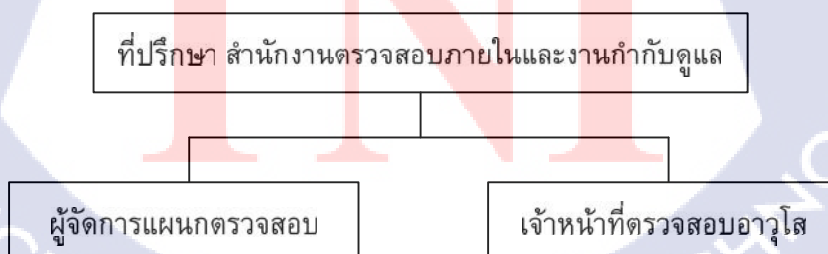
(4.5) ตรวจสอบพิเศษตามคำร้องขอของคณะกรรมการตรวจสอบและฝ่ายจัดการ

TNI

รูปที่ 5 การจัดองค์กรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน

ที่มา : บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน). (2557). ข้อมูลบริษัท. ออนไลน์.

รูปที่ 6 โครงสร้างและอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายใน

ตารางที่ 3 กิจกรรมการตรวจสอบภายในทั้งหมดที่ต้องรับผิดชอบ (Audit Universe)

กิจกรรมการตรวจสอบภายในทั้งหมดที่ต้องรับผิดชอบ (Audit Universe)
1) Marketing and Sales
2) Manufacturing
(2.1) Production
(2.2) Maintenance
(2.3) Material requirements planning
(2.4) Inventories
(2.5) Quality assurance
(2.6) Environment
(2.7) Occupational Health & Safety
3) Logistics
4) General Management
(4.1) Business planning
(4.2) External relations-Corporate Social Responsibility (CSR)
(4.3) Legal
(4.4) Business risk management
5) Finance and Controlling
(5.1) Treasury and cash management
(5.2) Accounts payables
(5.3) Accounts receivables & credit management
(5.4) Insurance management
(5.5) Operating Expenses
(5.6) Capital expenditure
(5.7) Financial accounting & fixed assets
(5.8) Cost accounting & controlling
(5.9) Taxation
(6) Human Resources
(7) Information Services
(8) Purchasing
(9) Audit Committee Meeting

ความหมายและแนวคิดการวางแผนงานการตรวจสอบภายในตามความเสี่ยงขององค์กร

วิสัยทัศน์ (Visions) พันธกิจ (Missions) และเป้าหมาย (Goals) ของการตรวจสอบภายใน

วิสัยทัศน์ (Visions) พันธกิจ (Missions) และเป้าหมาย (Goals) ในการดำเนินธุรกิจขององค์กร คือการสร้างมูลค่าขององค์กร (Value of firm) ให้เพิ่มขึ้น ดังนั้นทุกหน่วยงานในองค์กรจึงเป็นเหมือนเครื่องจักรที่ต้องผลักดันให้องค์กรไปสู่วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายตามที่องค์กรกำหนดไว้ หน่วยงานตรวจสอบภายในก็เป็นเครื่องจักรตัวหนึ่งที่ต้องผลักดันให้องค์กรไปสู่วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายตามที่องค์กรกำหนดไว้เช่นเดียวกัน (เจษฎา ช. เจริญยิ่ง. 2552 : ออนไลน์) โดยการดำเนิน “กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร การตรวจสอบภายในช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแล อย่างเป็นระบบและเป็นระเบียบ” ตามคำนิยามของการตรวจสอบภายในที่สถาบันผู้ตรวจสอบภายในระหว่างประเทศ (The Institute of Internal Auditors. 2012 : ออนไลน์) และสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย (ส.ต.ท.) ซึ่งเป็นสถาบันกำกับดูแลวิชาชีพตรวจสอบภายในได้กำหนดไว้เป็นหลัก

มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing)

โดยหน่วยงานตรวจสอบภายในขององค์กรต้องปฏิบัติงานตรวจสอบภายในตามที่สถาบันผู้ตรวจสอบภายในระหว่างประเทศ (The Institute of Internal Auditors. 2013 : ออนไลน์) และสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย (ส.ต.ท.) ได้กำหนดไว้เป็นหลัก ดังนี้

มาตรฐานข้อที่ 2000 “หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องบริหาร กิจกรรมการตรวจสอบภายในอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการตรวจสอบภายในเป็นการเพิ่มคุณค่าให้แก่องค์กร”

มาตรฐานข้อที่ 2010 “หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องจัดทำแผนงานการตรวจสอบตามความเสี่ยง (Risk-Based Audit Plan) เพื่อกำหนดลำดับความสำคัญของกิจกรรมการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร” โดยมีบทขยายความมาตรฐานข้อที่ 2010 ดังนี้

2010. A1 “แผนภารกิจของกิจกรรมการตรวจสอบภายในต้องจัดทำอย่างน้อยปีละครั้ง โดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการประเมินความเสี่ยง และต้องนำข้อมูลข่าวสารจากผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการมาใช้ประกอบการพิจารณาในการทำแผนด้วย”

2010. C1 “ในการพิจารณารับงานให้คำปรึกษา หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบควรพิจารณาถึงโอกาสที่จะก่อให้เกิดการปรับปรุงเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง การเพิ่มคุณค่า และการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร และต้องรวมภารกิจที่รับไว้ลงในแผนงานตรวจสอบด้วย” นอกจากนี้ มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในยังได้กล่าวถึงบทบาทความมาตรฐานข้อที่ 1220. A2 ไว้ว่า “ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังเยี่ยงวิชาชีพ ผู้ตรวจสอบภายในต้องพิจารณาใช้เทคนิคการตรวจสอบด้วยเทคโนโลยี (Computer-Aided Audit Techniques: CAAT) และเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลอื่นๆ (Data Analytical Techniques) เป็นเครื่องมือช่วยในงานตรวจสอบ”

กระบวนการตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบภายในมีกระบวนการแบ่งออกเป็นหลายขั้นตอน ผู้ตรวจสอบภายในต้องศึกษาและทำความเข้าใจในบทบาทของผู้ตรวจสอบภายในและวิธีปฏิบัติในแต่ละขั้นตอน เพื่อสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมั่นใจและได้ผลการตรวจสอบที่มีคุณภาพและมีคุณค่า สามารถเสริมสร้างให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสามารถสรุปเป็นแผนผังการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในได้ ดังแสดงในรูปที่ 7

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนการตรวจสอบ

การวางแผนการตรวจสอบที่ดีจะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ภายในระยะเวลา งบประมาณ และอัตรากำลังที่กำหนด ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการวางแผนการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ โดยมีหัวข้อดำเนินงานดังนี้	(1) กำหนดกลยุทธ์ในการเลือกผู้รับการตรวจสอบ
	(2) ระบุผู้รับการตรวจสอบ
	(3) จัดอันดับความเสี่ยงของผู้รับการตรวจสอบ (ตามผลการประเมินความเสี่ยงเพื่อจัดอันดับความเสี่ยงของกิจกรรมการตรวจสอบภายในทั้งหมดที่ต้องรับผิดชอบ (Audit Universe))
	(4) เลือกผู้รับการตรวจสอบ
	(5) จัดทำแผนการตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 2 การเตรียมการสำหรับงานตรวจสอบ

การเตรียมการสำหรับงานตรวจสอบจะเริ่มตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ และขอบเขตของการตรวจสอบ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การเลือกทีมผู้ตรวจสอบ การจัดทำแนวการตรวจสอบ จนถึงการขออนุมัติเพื่อทำการตรวจสอบ โดยมีหัวข้อดำเนินงานดังนี้	(6) กำหนดวัตถุประสงค์ และขอบเขตของการตรวจสอบ
	(7) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน
	(8) การเลือกทีมผู้ตรวจสอบ
	(9) การจัดทำแนวการตรวจสอบ
	(10) การแจ้งผู้รับการตรวจสอบ
	(11) การขออนุมัติเพื่อทำการตรวจสอบ

รูปที่ 7 แผนผังการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน

ขั้นตอนที่ 3 การสำรวจเบื้องต้นและการสอบทานระบบการควบคุม

เป็นการศึกษาทำความเข้าใจหน่วยงานที่รับการตรวจสอบ เนื่องจากผู้ตรวจสอบจำเป็นต้องรู้ขอบเขตของงาน ข้อเท็จจริงของหน่วยงาน ประเมินจุดอ่อนหรือจุดอันตรายที่ควรพิจารณา และข้อมูลที่ได้จะนำมากำหนด Audit Program โดยมีหัวข้อดำเนินงานดังนี้	(12) การสำรวจเบื้องต้น
	(13) การสอบทานวิธีการควบคุมภายใน
	(14) ประเมินความเสี่ยง (ที่แท้จริงของกิจกรรมที่อยู่ขณะที่ดำเนินการตรวจสอบ (Auditable Entities))

ขั้นตอนที่ 4 การทดสอบสาระสำคัญและเรื่องที่ตรวจพบ

เมื่อศึกษาและประเมินผู้ได้รับการตรวจสอบแล้ว ผู้ตรวจสอบก็พร้อมที่จะขยายการค้นหา และพิจารณาว่าการเปลี่ยนแปลงอะไรที่จำเป็นในการปรับปรุงการควบคุมภายใน จากทางเลือกหลายๆ ทางเลือก ผู้ตรวจสอบสามารถเลือกและแนะนำทางเลือกที่คิดว่าเหมาะสมที่สุด โดยมีหัวข้อดำเนินงานดังนี้	(18) ขยายการตรวจสอบ
	(19) การทดสอบสาระสำคัญ
	(20) จัดทำเรื่องที่ตรวจพบ (Audit Findings)

ขั้นตอนที่ 5 การรายงานผลการตรวจสอบและการติดตามผล

การรายงานผลการตรวจสอบ เป็นการสื่อสารผลการตรวจสอบให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบ รายงานที่ดีต้องเป็นรายงานที่มีความถูกต้องเชื่อถือได้ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และทันเวลา เนื่องจากรายงานตรวจสอบถือเป็นเอกสารสำคัญ ที่แสดงความเห็นทางวิชาชีพ การติดตามผลเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการตรวจสอบ และเป็นขั้นตอนที่สามารถใช้วัดประสิทธิภาพประสิทธิผลของการตรวจสอบ โดยมีหัวข้อดำเนินงานดังนี้	(18) สรุปผลการตรวจสอบ
	(19) จัดทำรายงานการตรวจสอบ (Audit Report)
	(20) สอบทานรายงานการตรวจสอบ
	(21) จัดส่งรายงาน / จัดเก็บรายงาน การตรวจสอบ
	(22) ติดตามผลการตรวจสอบ (Follow-Up)

รูปที่ 7 แผนผังการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน (ต่อ)

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย.
(2548). แนวทางการตรวจสอบภายใน. หน้า 118.

กระบวนการวางแผนการตรวจสอบภายในตามความเสี่ยงขององค์กร

การวางแผนการตรวจสอบภายในเป็นกระบวนการแรกของขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน การวางแผนการตรวจสอบตามความเสี่ยงที่ดีจะช่วยให้งานตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบภายในภายใต้เงื่อนไขของทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด โดยการนำการประเมินความเสี่ยงมาเป็นเครื่องมือเพื่อจัดอันดับผู้รับการตรวจสอบ (กิจกรรมที่จะทำการตรวจสอบ) และความถี่ในการตรวจสอบ ดังนั้นผู้ตรวจสอบภายในจึงต้องมีหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความเสี่ยงที่ดี ซึ่งการประเมินความเสี่ยงในขั้นตอนการวางแผนงานตรวจสอบภายในนี้เป็นการประเมินความเสี่ยง (ขั้นตอนที่ 3) เพื่อเลือกผู้รับการตรวจสอบ (Auditees) มิใช่การประเมินความเสี่ยงที่แท้จริงของกิจกรรมนั้นๆ (ขั้นตอนที่ 14) ซึ่งจะต้องดำเนินการตรวจสอบในภาคสนามจริง (Fieldwork Audit) ที่หน่วยงานของผู้รับการตรวจสอบ

การวางแผนการตรวจสอบตามความเสี่ยงขององค์กรประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดกลยุทธ์ในการเลือกผู้รับการตรวจสอบ เป็นการพิจารณาว่า จะแบ่งองค์กรที่รับการตรวจสอบเป็นส่วนๆ อย่างไร จะใช้เกณฑ์อะไรเป็นตัวกำหนดเพื่อให้ทราบขอบเขตของกิจกรรมภายในองค์กรทั้งหมดที่ต้องตรวจสอบ (Audit Universe) โดยใช้ปัจจัยต่างๆ เป็นตัวกำหนด คือ โครงสร้างขององค์กร สถานที่ตั้ง มูลค่าที่วัดเป็นจำนวนเงิน ความซับซ้อนในวิธีการทำงาน ระดับของการจัดการ วงจรการดำเนินงาน ศูนย์การตัดสินใจ และตามลักษณะประเภทของกิจกรรมการตรวจสอบ เช่น การปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ งบการเงิน นโยบาย ระเบียบปฏิบัติ และสิ่งที่ปฏิบัติเป็นประจำ และระบบการจัดการกิจกรรมต่างๆ เช่น การขาย การเรียกเก็บเงิน การจัดซื้อ การจ่ายเงิน เป็นต้น ไม่มีกลยุทธ์ใดเพียงกลยุทธ์เดียวที่ดีเลิศสำหรับใช้ในการเลือกผู้รับการตรวจสอบ ควรพิจารณาข้อดีข้อเสียและผลกระทบต่อหน่วยงานผู้รับการตรวจสอบด้วย ดังแสดงตัวอย่างในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ตัวอย่างแสดงวงจรการดำเนินงาน

ลำดับ ขั้นตอน	วงจรดำเนินงาน				
	การตลาดและการขาย	การบริหาร สินค้าคงคลัง	การจัดการ เงินทุน	งานบุคคลและ งานบัญชี เงินเดือน	การได้มาซึ่ง ทรัพย์สิน การ จ่ายค่าใช้จ่าย
1	การประมวล คำสั่งซื้อของ ลูกค้า	การรับสินค้า	การออกหุ้นกู้ และหุ้นทุน	การจ้างแรงงาน	การประมวล ค่าซื้อ

ตารางที่ 4 ตัวอย่างแสดงวงจรการดำเนินงาน (ต่อ)

วงจรดำเนินงาน					
ลำดับ ขั้นตอน	การตลาดและ การขาย	การบริหาร สินค้าคงคลัง	การจัดการ เงินทุน	งานบุคคลและ งานบัญชี เงินเดือน	การได้มาซึ่ง ทรัพย์สิน การ จ่ายค่าใช้จ่าย
2	การให้เครดิต	การเก็บรักษาสินค้า	การจ่ายดอกเบี้ยและเงินปันผล	การอนุมัติอัตราเงินเดือนและการหักค่าใช้จ่ายต่างๆ	การออกคำสั่งซื้อ
3	การขนส่งสินค้า	การบัญชีสำหรับการรับและการจัดเก็บสินค้าคงคลัง	การซื้อหลักทรัพย์คืนและการจ่ายเงินเดือนเมื่อถึงวันครบกำหนด	การบันทึกเวลาทำงาน	การรับสินค้าและบริการ
4	การบันทึกยอดขาย	การผลิตสินค้า	การบัญชีสำหรับการจัดหาทุน	การจัดเตรียมบัญชีเงินเดือน	การจ่ายเงิน

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย.
(2548). แนวทางการตรวจสอบภายใน. หน้า 130.

2. การระบุผู้รับการตรวจสอบ เป็นการระบุกิจกรรมการตรวจสอบ (Auditable Entities) ให้ครบถ้วนมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยใช้กลยุทธ์ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นในการระบุกิจกรรมการตรวจสอบ ดังแสดงตัวอย่างในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ตัวอย่างแสดงกิจกรรมการตรวจสอบโดยใช้กลยุทธ์การแบ่งตามโครงสร้างขององค์กรและสถานที่ตั้ง

กิจกรรมที่	กิจกรรมการตรวจสอบ (Auditable Entities)
1	ฝ่ายการตลาด - แผนกพัฒนาคุณภาพสินค้า - แผนกส่งเสริมการตลาด
2	ฝ่ายขาย

ตารางที่ 5 ตัวอย่างแสดงกิจกรรมการตรวจสอบโดยใช้กลยุทธ์การแบ่งตามโครงสร้างขององค์กร และสถานที่ตั้ง (ต่อ)

กิจกรรมที่	กิจกรรมการตรวจสอบ (Auditable Entities)
3	ฝ่ายผลิต - แผนกควบคุมคุณภาพสินค้า - สายการผลิตที่ 1 - สายการผลิตที่ 2
4	ฝ่ายคลังสินค้า - แผนกจัดเก็บสินค้า - แผนกควบคุมการเบิกจ่ายสินค้า - แผนกขนส่ง
5	ฝ่ายบุคคล
6	ฝ่ายบัญชี
7	ฝ่ายการเงิน
8	ฝ่ายกฎหมาย
9	สาขา 1
10	สาขา 2

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย.
(2548). แนวทางการตรวจสอบภายใน. หน้า 133.

3. การจัดอันดับผู้รับการตรวจสอบ จะทำโดยใช้ข้อมูลและแนวทางที่ได้จากกระบวนการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ มาช่วยในการประเมินความเสี่ยง เช่น ฝ่ายจัดการและคณะผู้บริหาร ฝ่ายตรวจสอบภายใน ฝ่ายบริหารความเสี่ยง ผู้ตรวจสอบภายนอก รายงานการตรวจสอบครั้งก่อน กฎหมายและข้อบังคับ การวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน การปฏิบัติงาน และแนวโน้มทางอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจ ทั้งนี้ หากสถานการณ์สภาพแวดล้อมหรือข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลง การจัดอันดับผู้รับการตรวจสอบก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้

ในการประเมินความเสี่ยงเพื่อจัดอันดับผู้รับการตรวจสอบนั้น เริ่มต้นจากต้องกำหนดปัจจัยเสี่ยงขององค์กรก่อน และให้คะแนนความเสี่ยงสำหรับแต่ละกิจกรรมการตรวจสอบที่ได้จากในขั้นตอนที่ 2 หลังจากนั้น จึงสามารถจัดอันดับกิจกรรมการตรวจสอบตามผลรวมของคะแนนความเสี่ยงเพื่อเลือกผู้รับการตรวจสอบ

การกำหนดปัจจัยเสี่ยงมีหลายวิธี ซึ่งผู้ตรวจสอบสามารถเลือกใช้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมขององค์กรและความสามารถในการหาข้อมูลที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงของผู้ตรวจสอบ เช่น คุณภาพของระบบการควบคุมภายในของผู้รับการตรวจสอบ ความสามารถและความซื่อสัตย์ของผู้บริหารที่รับการตรวจสอบ ระดับของจิตใจของพนักงาน การเปลี่ยนแปลงของระบบบัญชีที่ผ่านมานับไม่ถ้วน ความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน การเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลที่สำคัญ การเติบโตอย่างรวดเร็ว การขยายขอบเขตของการใช้คอมพิวเตอร์ของหน่วยงาน ความกดดันที่จะต้องบรรลุวัตถุประสงค์ที่มีต่อฝ่ายบริหาร การเพิ่มกฎข้อบังคับ แผนการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีอิสระ การแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อต่างๆ ระยะเวลา ผลกระทบจากสภาวะการเงินและเศรษฐกิจ สภาพการแข่งขัน การยอมรับผลการตรวจสอบ ผลการประเมินจากหน่วยงานอื่น กลยุทธ์ขององค์กร ขนาดของสินทรัพย์และรายรับ สภาพคล่องของสินทรัพย์ สถานะหรือผลประกอบการที่ด้อยลง ระยะเวลา นับจากการตรวจสอบครั้งสุดท้าย เป็นต้น ดังแสดงตัวอย่างในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ตัวอย่างของปัจจัยเสี่ยงที่ใช้ประเมินความเสี่ยงในแต่ละอุตสาหกรรม

สถาบันการเงิน	อุตสาหกรรม	อื่นๆ
1. คุณภาพของระบบการควบคุมภายใน	1. คุณภาพของระบบการควบคุมภายใน	1. คุณภาพของระบบการควบคุมภายใน
2. ความสามารถของผู้บริหาร	2. ความสามารถของผู้บริหาร	2. ความสามารถของผู้บริหาร
3. ความซื่อสัตย์ของผู้บริหาร	3. ความซื่อสัตย์ของผู้บริหาร	3. ความซื่อสัตย์ของผู้บริหาร
4. การเปลี่ยนแปลงของระบบบัญชี	4. สภาพคล่องของสินทรัพย์	4. การเปลี่ยนแปลงของระบบบัญชี
5. ขนาดของสินทรัพย์	5. สถานะหรือผลประกอบการที่ด้อยลง	5. ความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน
6. สภาพคล่องของสินทรัพย์	6. ความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน	6. สภาพคล่องของสินทรัพย์
7. การเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลที่สำคัญ	7. การเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลที่สำคัญ	7. ขนาดของสินทรัพย์
8. ความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน	8. การเปลี่ยนแปลงของระบบบัญชี	8. สถานะหรือผลประกอบการที่ด้อยลง
9. การเติบโตอย่างรวดเร็ว	9. การเติบโตอย่างรวดเร็ว	9. การเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลที่สำคัญ
10. การเพิ่มกฎข้อบังคับ	10. ความกดดันที่จะต้องบรรลุวัตถุประสงค์	10. การเติบโตอย่างรวดเร็ว

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย.
(2548). แนวทางการตรวจสอบภายใน. หน้า 137.

วิธีการคำนวณคะแนนและจัดอันดับความเสี่ยงมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เลือกปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญที่สุดอย่างน้อย 5 ปัจจัย ดังแสดงตัวอย่างในตารางที่ 7

ขั้นตอนที่ 2 ให้คะแนนแต่ละกิจกรรมการตรวจสอบสำหรับแต่ละปัจจัยเสี่ยง ดังแสดงตัวอย่างในตารางที่ 7

โดยให้คะแนน 1-5 สำหรับแต่ละปัจจัย

ความเสี่ยงมากที่สุดให้ 5 คะแนน ความเสี่ยงต่ำที่สุดให้ 1 คะแนน

กรณีความเสี่ยงปานกลาง หรือไม่ทราบความเสี่ยงให้ 3 คะแนน

ขั้นตอนที่ 3 ให้น้ำหนักสำหรับแต่ละปัจจัยเสี่ยง ซึ่งอาจไม่เท่ากันก็ได้ ขึ้นกับดุลยพินิจของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน ดังแสดงตัวอย่างในตารางที่ 7

ขั้นตอนที่ 4 นำคะแนนของแต่ละปัจจัยในขั้นตอนที่ 2 คูณด้วยน้ำหนักที่ให้ในขั้นตอนที่ 3 (กรณีที่น้ำหนักไม่เท่ากัน) แล้วรวมผลคะแนนที่ได้ คะแนนที่ได้สูงสุดจะแสดงให้เห็นว่ามีความเสี่ยงมากที่สุดของกิจกรรมการตรวจสอบ ดังแสดงตัวอย่างในตารางที่ 7

ขั้นตอนที่ 5 จัดอันดับความสำคัญของกิจกรรมการตรวจสอบตามคะแนนความเสี่ยงที่ได้จากขั้นตอนที่ 4 ดังแสดงตัวอย่างในตารางที่ 8

ตารางที่ 7 ตัวอย่างการให้คะแนนกิจกรรมการตรวจสอบก่อนการจัดอันดับกิจกรรมการตรวจสอบ

กิจกรรมการตรวจสอบ	คุณภาพของระบบการควบคุมภายใน	ความสามารถของผู้บริหาร	ความซื่อสัตย์ของผู้บริหาร	สภาพคล่องของสินทรัพย์	สถานะหรือผลประกอบการที่ด้อยลง	ระยะเวลาห่างจากการตรวจสอบครั้งสุดท้าย	คะแนนรวม
ฝ่ายการตลาด - แผนกพัฒนาคุณภาพสินค้า	2	3	3	3	3	3	17
ฝ่ายการตลาด - แผนกส่งเสริมการตลาด	4	3	3	3	3	1	17
ฝ่ายผลิต - แผนกควบคุมคุณภาพสินค้า	1	3	3	5	3	3	18
ฝ่ายผลิต - สายการผลิตที่ 1	5	3	2	4	4	1	19
ฝ่ายผลิต - สายการผลิตที่ 2	5	4	2	4	4	5	24
ฝ่ายคลังสินค้า - แผนกจัดเก็บสินค้า	5	4	4	4	5	1	23

ตารางที่ 7 ตัวอย่างการให้คะแนนกิจกรรมการตรวจสอบก่อนการจัดอันดับกิจกรรมการตรวจสอบ
(ต่อ)

กิจกรรมการตรวจสอบ	คุณภาพ ของระบบ การ ควบคุม ภายใน	ความ สามารถ ของ ผู้บริหาร	ความ ซื่อสัตย์ ของ ผู้บริหาร	สภาพ คล่องของ สินทรัพย์	สถานะ หรือผล ประกอบ การที่ด้อย ลง	ระยะเวลา นับจาก การ ตรวจสอบ ครั้ง สุดท้าย	คะแนน รวม
ฝ่ายคลังสินค้า - แผนกควบคุมการเบิกจ่ายสินค้า	5	3	5	5	5	3	26
ฝ่ายคลังสินค้า - แผนกขนส่ง	4	3	3	5	3	5	23
ฝ่ายขาย	4	3	4	3	4	1	19
ฝ่ายบุคคล	2	4	3	2	2	5	18
ฝ่ายบัญชี	4	1	1	5	4	3	18
ฝ่ายการเงิน	3	3	1	4	3	3	17
ฝ่ายกฎหมาย	3	2	1	2	3	5	16
สาขา 1	4	2	4	3	3	1	17
สาขา 2	4	2	4	3	3	3	19

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย.
(2548). แนวทางการตรวจสอบภายใน. หน้า 139.

ตารางที่ 8 ตัวอย่างการจัดอันดับกิจกรรมการตรวจสอบตามคะแนนความเสี่ยงรวมของแต่ละ
กิจกรรมการตรวจสอบ

กิจกรรมการตรวจสอบ	คุณภาพ ของระบบ การ ควบคุม ภายใน	ความ สามารถ ของ ผู้บริหาร	ความ ซื่อสัตย์ ของ ผู้บริหาร	สภาพ คล่องของ สินทรัพย์	สถานะ หรือผล ประกอบ การที่ด้อย ลง	ระยะเวลา นับจาก การ ตรวจสอบ ครั้ง สุดท้าย	คะแนน รวม
ฝ่ายคลังสินค้า - แผนกควบคุมการเบิกจ่ายสินค้า	5	3	5	5	5	3	26
ฝ่ายผลิต - สายการผลิตที่ 2	5	4	2	4	4	5	24
ฝ่ายคลังสินค้า - แผนกจัดเก็บสินค้า	5	4	4	4	5	1	23
ฝ่ายคลังสินค้า - แผนกขนส่ง	4	3	3	5	3	5	23

ตารางที่ 8 ตัวอย่างการจัดอันดับกิจกรรมการตรวจสอบตามคะแนนความเสี่ยงรวมของแต่ละกิจกรรมการตรวจสอบ (ต่อ)

กิจกรรมการตรวจสอบ	คุณภาพของระบบการควบคุมภายใน	ความสามารถของผู้บริหาร	ความซื่อสัตย์ของผู้บริหาร	สภาพคล่องของสินทรัพย์	สถานะหรือผลประกอบ การที่ด้อยลง	ระยะเวลา นับจาก การตรวจสอบ ครั้งสุดท้าย	คะแนนรวม
ฝ่ายผลิต - สายการผลิตที่ 1	5	3	2	4	4	1	19
ฝ่ายขาย	4	3	4	3	4	1	19
สาขา 2	4	2	4	3	3	3	19
ฝ่ายผลิต - แผนกควบคุมคุณภาพสินค้า	1	3	3	5	3	3	18
ฝ่ายบุคคล	2	4	3	2	2	5	18
ฝ่ายบัญชี	4	1	1	5	4	3	18
ฝ่ายการตลาด - แผนกพัฒนาคุณภาพสินค้า	2	3	3	3	3	3	17
ฝ่ายการตลาด - แผนกส่งเสริมการตลาด	4	3	3	3	3	1	17
ฝ่ายการเงิน	3	3	1	4	3	3	17
สาขา 1	4	2	4	3	3	1	17
ฝ่ายกฎหมาย	3	2	1	2	3	5	16

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย. (2548). แนวทางการตรวจสอบภายใน. หน้า 140.

4. การเลือกผู้รับการตรวจสอบ เป็นกระบวนการสุดท้ายในการตัดสินใจว่าจะตรวจสอบกิจกรรมการตรวจสอบเป็นจำนวนเท่าไรให้เสร็จสมบูรณ์ได้ภายในระยะเวลาและอัตรากำลังที่มีอยู่อย่างจำกัดในปัจจุบัน โดยการจัดอันดับความสำคัญของกิจกรรมการตรวจสอบตามความเสี่ยงจากมากไปหาน้อยจากตารางที่ 7 ดังแสดงตัวอย่างในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ตัวอย่างการเลือกกิจกรรมการตรวจสอบสำหรับระยะเวลาตามงบประมาณประจำปี

ลำดับที่	กิจกรรมการตรวจสอบ	จำนวนชั่วโมงในการตรวจสอบ (โดยประมาณ)	จำนวน ชั่วโมงสะสม
1	ฝ่ายคลังสินค้า - แผนกควบคุมการเบิกจ่ายสินค้า	200	200
2	ฝ่ายผลิต - สายการผลิตที่ 2	400	600
3	ฝ่ายคลังสินค้า - แผนกจัดเก็บสินค้า	400	1,000
4	ฝ่ายคลังสินค้า - แผนกขนส่ง	200	1,200
5	ฝ่ายผลิต - สายการผลิตที่ 1	400	1,600
6	ฝ่ายขาย	400	2,000
7	สาขา 2	160	2,160
8	ฝ่ายผลิต - แผนกควบคุมคุณภาพสินค้า	400	2,560
9	ฝ่ายบุคคล	400	2,960
10	ฝ่ายบัญชี	400	3,360
11	ฝ่ายการตลาด - แผนกพัฒนาคุณภาพสินค้า	200	3,560
12	ฝ่ายการตลาด - แผนกส่งเสริมการตลาด	320	3,880
13	ฝ่ายการเงิน	400	4,280
14	สาขา 1	160	4,440
15	ฝ่ายกฎหมาย	400	4,840

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย.
(2548). แนวทางการตรวจสอบภายใน. หน้า 142.

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าหากหน่วยงานตรวจสอบภายในจะต้องทำการตรวจสอบให้ครบทุกกิจกรรมการตรวจสอบดังกล่าวข้างต้น จะต้องใช้จำนวนชั่วโมงการทำงานรวมทั้งสิ้น 4,840 ชั่วโมง เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนชั่วโมงการทำงานของผู้ตรวจสอบตามอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีอยู่เพียง 2 อัตรา โดยแต่ละคนทำงาน 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ภายในระยะเวลา 1 ปี หรือ 45 สัปดาห์ โดยหักวันหยุดลาพักผ่อนได้ 2 สัปดาห์ และลาป่วย ลา กิจ และวันหยุดตามที่กฎหมายแรงงานกำหนดได้อีก 5 สัปดาห์ จะเหลือจำนวนชั่วโมงการทำงานเพียงคนละ 1,800 ชั่วโมงต่อคนต่อปี รวมแล้ว หน่วยงานตรวจสอบภายในมีจำนวน ชั่วโมงการทำงานทั้งสิ้น 3,600 ชั่วโมงต่อปี จึงเป็นไปได้ที่ผู้ตรวจสอบภายในจะตรวจสอบให้ ครบทุกกิจกรรมการตรวจสอบภายในระยะเวลา 1 ปี ด้วยอัตรากำลังที่มีอยู่ในปัจจุบัน จึงกำหนด แผนการตรวจสอบภายใน 1 ปีไว้เพียง 11 กิจกรรมการตรวจสอบตามอันดับที่มีความเสี่ยงสูง

เท่านั้น และอาจเสนอให้ใช้ผู้ตรวจสอบจากภายนอก (Outsource Internal Auditor) หรือขอเพิ่มอัตราค่าจ้างคนของหน่วยงานตรวจสอบภายในเพื่อให้หน่วยงานตรวจสอบภายในสามารถตรวจสอบให้ครบทุกกิจกรรมการตรวจสอบภายในในระยะเวลา 1 ปี

ในรอบระยะเวลาของการตรวจสอบในปีต่อไป กิจกรรมการตรวจสอบทั้งหมดจะถูกประเมินใหม่ตามปัจจัยความเสี่ยงใหม่ การจัดอันดับของกิจกรรมการตรวจสอบอาจจะเปลี่ยนแปลงไป และบางกิจกรรมการตรวจสอบที่ไม่ได้รวมอยู่ในการตรวจสอบครั้งก่อนอาจถูกนำมารวมในการตรวจสอบครั้งนี้ กลยุทธ์ในการเลือกผู้รับการตรวจสอบก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปจากการตรวจสอบครั้งก่อนได้เช่นกัน เนื่องจากผู้ตรวจสอบภายในอาจจะมองการดำเนินงานในแบบที่แตกต่างไปจากเดิม

ในการจัดทำแผนการตรวจสอบระยะยาวต้องพิจารณาความถี่ในการตรวจสอบตามผลการประเมินความเสี่ยง โดยกำหนดให้กิจกรรมการตรวจสอบที่มีความเสี่ยงสูง กำหนดให้มีการตรวจสอบทุก 1 ปี กิจกรรมการตรวจสอบที่มีความเสี่ยงปานกลาง กำหนดให้มีการตรวจสอบทุก 2 ปี กิจกรรมการตรวจสอบที่มีความเสี่ยงต่ำ กำหนดให้มีการตรวจสอบทุก 3 ปี ดังตัวอย่างที่แสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ตัวอย่างการจัดทำแผนการตรวจสอบระยะยาวตามผลการประเมินความเสี่ยง

รหัสงาน	กิจกรรมการตรวจสอบ	ความถี่	ปี/จำนวนชั่วโมง การตรวจสอบ		
			1	2	3
MK 1	ฝ่ายการตลาด - แผนพัฒนาคุณภาพสินค้า	2	200		200
MK 2	ฝ่ายการตลาด - แผนส่งเสริมการตลาด	2		200	
PR 1	ฝ่ายผลิต - แผนควบคุมคุณภาพสินค้า	2	400		400
PR 2	ฝ่ายผลิต - สายการผลิตที่ 1	1	400	400	400
PR 3	ฝ่ายผลิต - สายการผลิตที่ 2	1	400	400	400
INV 1	ฝ่ายคลังสินค้า - แผนจัดเก็บสินค้า	1	400	400	400
INV 2	ฝ่ายคลังสินค้า - แผนควบคุมการเบิกจ่ายสินค้า	1	200	200	200
INV 3	ฝ่ายคลังสินค้า - แผนขนส่ง	1	200	200	200
SA	ฝ่ายขาย	1	400	400	400
HU	ฝ่ายบุคคล	2	400		400
AC	ฝ่ายบัญชี	2	400		400
FIN	ฝ่ายการเงิน	2		400	

ตารางที่ 10 ตัวอย่างการจัดทำแผนการตรวจสอบระยะยาวตามผลการประเมินความเสี่ยง (ต่อ)

รหัสงาน	กิจกรรมการตรวจสอบ	ความถี่	ปี/จำนวนชั่วโมง การตรวจสอบ		
			1	2	3
LAW	ฝ่ายกฎหมาย	3		400	
BR 1	สาขา 1	2		160	
BR 2	สาขา 2	1	160	160	160
	รวมจำนวนชั่วโมงการตรวจสอบที่ต้องการ		3,560	3,320	3,560

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย.
(2548). แนวทางการตรวจสอบภายใน. หน้า 143.

การนำเครื่องมือทางการเงินมาช่วยวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงด้านฐานะการเงินและผล
การดำเนินงานขององค์กร

นอกจากนี้ มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในยังได้กล่าวถึง
บทขยายความมาตรฐานข้อที่ 1220. A2 ไว้ว่า “ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังเยี่ยง
วิชาชีพ ผู้ตรวจสอบภายในต้องพิจารณาใช้เทคนิคการตรวจสอบด้วยเทคโนโลยี (Computer-
Aided Audit Techniques : CAAT) และเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลอื่น ๆ (Data Analytical
Techniques) เป็นเครื่องมือช่วยในงานตรวจสอบ”

เนื่องจากการดำเนินธุรกิจทุกสิ่งทุกอย่างขององค์กรเกี่ยวข้องกับการเงินทั้งสิ้น
(Everything Starts with Finance) ดังนั้นข้อมูลจากงบการเงินขององค์กรจึงสะท้อนถึงฐานะทาง
การเงินและผลการดำเนินงานในการดำเนินธุรกิจขององค์กรตั้งแต่เริ่มต้นในอดีตจนถึงปัจจุบัน
ผู้ตรวจสอบภายในสามารถนำเครื่องมือทางการเงินมาช่วยวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินของ
องค์กรที่เป็นผลมาจากการดำเนินธุรกิจขององค์กรในรอบปีที่ผ่านมาเพื่อประเมินความเสี่ยงใน
รอบปีที่ผ่านมาได้อย่างมีประสิทธิภาพว่า องค์กรมีระดับความเสี่ยงในมุมมองด้านฐานะทาง
การเงินได้ใน 2 มิติ คือ สภาพคล่อง (Liquidity) นโยบายทางการเงิน (Financial Policy) เมื่อ
เปรียบเทียบกับคู่แข่งที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกัน (Peer Group) ว่าทัดเทียม หรือเหนือกว่า
หรือด้อยกว่าคู่แข่ง และในมุมมองด้านผลการดำเนินงานได้ใน 2 มิติ คือ ความสามารถในการ
หากำไร (Profitability) และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency) เมื่อเปรียบเทียบกับ
คู่แข่งที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกัน (Peer Group) ว่าทัดเทียม หรือเหนือกว่า หรือด้อยกว่าคู่แข่ง
โดยใช้เกณฑ์เพื่อพิจารณาระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท
กรณีศึกษาเปรียบเทียบกับแต่ละอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยในอุตสาหกรรมเดียวกัน (Peer
Group) ดังนี้

(1) กรณีที่บริษัทกรณีศึกษามีแต่ละอัตราส่วนทางการเงินน้อยกว่าค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรมเดียวกัน ถือว่าบริษัทกรณีศึกษามีความเสี่ยงสูง

(2) กรณีที่บริษัทกรณีศึกษามีแต่ละอัตราส่วนทางการเงินทัดเทียมกับค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรมเดียวกัน ถือว่าบริษัทกรณีศึกษามีความเสี่ยงปานกลาง

(3) กรณีที่บริษัทกรณีศึกษามีแต่ละอัตราส่วนทางการเงินเหนือกว่าค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรมเดียวกัน ถือว่าบริษัทกรณีศึกษามีความเสี่ยงต่ำ

และนำผลการเปรียบเทียบเหล่านั้นมาเป็นปัจจัยความเสี่ยงหนึ่งร่วมกับปัจจัยความเสี่ยงอื่นในการพิจารณาจัดทำแผนการตรวจสอบภายในตามระดับความเสี่ยงขององค์กร ดังแสดงในตัวอย่างในตารางที่ 4-7 เพื่อช่วยให้หน่วยงานตรวจสอบภายในสามารถจัดอันดับความสำคัญ และสามารถหุ้มเทรพยากรณ์ที่มีอยู่อย่างจำกัดในการดำเนินการตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบตามความเสี่ยงดังกล่าวนี้เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ความหมายและแนวคิดความเสี่ยงของกลุ่มอุตสาหกรรมและบริการ

ไพร์ชวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส (PricewaterhouseCoopers. 2547 : ออนไลน์) ได้เขียนบทความเกี่ยวกับ “การบริหารความเสี่ยง” ว่า ในการดำเนินธุรกิจ ผู้บริหารมักประสบกับเหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนตลอดเวลา เหตุการณ์เหล่านั้นอาจมีผลในเชิงลบหรือเชิงบวกต่อธุรกิจ โดยผลในเชิงลบนั้นถือว่าเป็นความเสี่ยง ส่วนผลในเชิงบวกช่วยสร้างโอกาสให้องค์กร

ความเสี่ยง (Risk)

คือเหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน ซึ่งหากเกิดขึ้นจะมีผลกระทบในเชิงลบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร เช่น การแข่งขันที่เพิ่มมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ย ภัยธรรมชาติ การทุจริต การลักขโมย ความเสียหายของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ การถูกดำเนินการทางกฎหมาย

โอกาส (Opportunity)

คือเหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน ซึ่งหากเกิดขึ้นจะมีผลกระทบในเชิงบวกต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร เช่น การออกผลิตภัณฑ์ใหม่ในเวลาที่เหมาะสม จะทำให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน และช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผู้ถือหุ้น

ดังนั้น ความเสี่ยงของธุรกิจ คือ การไม่สามารถจัดการความสูญเสีย หรือการเสียโอกาสที่พึงมีต่อธุรกิจ การไม่ดำเนินการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมจะทำให้องค์กรเสียโอกาส หรือได้รับความเสียหายอื่นๆ อันอาจแก้ไขได้ยาก หรือบางครั้งอาจมีผลให้องค์กร

ล้มเหลวอย่างไม่คาดคิด นอกจากนี้การไม่สามารถใช้โอกาสในธุรกิจจะทำให้เสียประโยชน์ในการเพิ่มมูลค่าองค์กร

ความเสี่ยงสามารถเกิดขึ้นได้เสมอ เช่น แผนธุรกิจไม่เป็นไปตามที่คาดไว้ การควบกิจการไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ตามที่คาดหวัง การไม่มีบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์อันเหมาะสมอย่างเพียงพอต่อองค์กร การผลิตสินค้าที่ไม่ได้คุณภาพตามที่ต้องการ การเข้าถึงข้อมูลสำคัญในระบบคอมพิวเตอร์โดยผู้ที่ไม่มีความน่าเชื่อถือ ความผิดพลาดของข้อมูลทางการเงิน เป็นต้น

การบริหารความเสี่ยง (Enterprise Risk Management)

เป็นกระบวนการที่มีระบบ สามารถนำไปใช้ได้กับทุกองค์กรและทุกธุรกิจ เพื่อป้องกันเหตุการณ์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง จัดลำดับความสำคัญ และจัดการความเสี่ยง โดยการบริหารความเสี่ยงขององค์กรจะช่วยให้เกิดผลดังต่อไปนี้

1. สนับสนุนให้องค์กรสามารถพิจารณาระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ หรือต้องการที่จะยอมรับเพื่อสร้างมูลค่าให้กับผู้ถือหุ้น
2. กำหนดกรอบการดำเนินงานให้แก่องค์กรเพื่อให้สามารถบริหารความไม่แน่นอน ความเสี่ยงและโอกาสของธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

การสร้างมูลค่าองค์กร (Value of Firm) ให้สูงสุดภายใต้สภาวะการที่ไม่แน่นอนในการดำเนินธุรกิจ

ผู้บริหารส่วนใหญ่ในปัจจุบันยอมรับว่า เหตุผลเบื้องต้นที่สนับสนุนให้มีการบริหารความเสี่ยงในองค์กร คือการที่ทุกองค์กรต้องพยายามสร้างหรือเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งปวง แม้ว่าจะมีความไม่แน่นอนหลายประการที่อาจกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ มูลค่าขององค์กรเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้เพียงใด ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารในการตัดสินใจ การกำหนดกลยุทธ์ การบริหารงานประจำวันในองค์กรนั้นๆ

ความไม่แน่นอนทางธุรกิจนี้เป็นเสมือนดาบสองคม คืออาจก่อให้เกิดผลลัพธ์ในทางบวกซึ่งเป็นการให้โอกาสแก่องค์กร หรืออาจก่อให้เกิดผลลัพธ์ในทางลบ ซึ่งถือว่าเป็นความเสี่ยง ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่ท้าทายผู้บริหารให้ต้องสามารถใช้โอกาสให้เป็นประโยชน์ในการกำหนดกลยุทธ์องค์กร หรือกำหนดระดับความเสี่ยงที่เหมาะสมที่องค์กรสามารถยอมรับได้

เหตุแห่งความเสี่ยง (Risk Driver)

ความเสี่ยงทุกประเภทเกิดขึ้นโดยมีเหตุแห่งความเสี่ยง ซึ่งอาจเป็นเหตุที่เกิดขึ้นจากภายในองค์กร เช่น วัฒนธรรม โครงสร้างองค์กร บุคลากร หรือเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายนอก

เช่น การเมือง คู่แข่งขัน สภาวะเศรษฐกิจ เป็นต้น เหตุแห่งความเสี่ยงมีหลายลักษณะต่าง ๆ กัน ดังแสดงในรูปที่ 8

รูปที่ 8 เหตุแห่งความเสี่ยง

ที่มา : PricewaterhouseCoopers. (2547). แนวทางการบริหารความเสี่ยง.

หน้า 3.

ผู้บริหารควรทำความเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อธุรกิจและเหตุแห่งความเสี่ยงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา โดยการตั้งคำถามตนเองเสมอว่า “สามารถเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับธุรกิจและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงนั้นเพียงใด” และ “องค์กรได้มีแนวปฏิบัติทางธุรกิจ รวมทั้งการควบคุมภายในอย่างเพียงพอและเหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นหรือไม่”

ความหมายของการบริหารความเสี่ยงตามกรอบการบริหารความเสี่ยงของ COSO
(Committee of Sponsoring Organization of The Tread way Commission)

การบริหารความเสี่ยง (Enterprise Risk Management) คือ กระบวนการที่ปฏิบัติ โดยคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร และบุคลากรทุกคนสนององค์กรเพื่อช่วยในการกำหนดกลยุทธ์และดำเนินงาน โดยกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้รับการออกแบบเพื่อให้สามารถป้องกันเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่องค์กร และสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับ เพื่อให้ได้รับความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้

ที่มา : PricewaterhouseCoopers. (2547). แนวทางการบริหารความเสี่ยง.
หน้า 4.

คำจำกัดความนี้มีความหมายกว้างและสะท้อนหลักการสำคัญในการบริหารงาน โดยทั่วไป โดยสรุป การบริหารความเสี่ยงประกอบด้วยแนวคิดพื้นฐานดังต่อไปนี้

1. การบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการ

การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือซึ่งนำไปสู่จุดหมาย มิใช่เป็นจุดหมายด้วยตัวเอง การบริหารความเสี่ยงขององค์กรไม่ได้จำกัดสำหรับเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง แต่เป็นกระบวนการที่สามารถปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้สอดคล้องกับการใช้ทรัพยากรและการปฏิบัติงานขององค์กร

2. การบริหารความเสี่ยงเกิดจากบุคลากร

การบริหารความเสี่ยงมิใช่เป็นเพียงนโยบาย การสำรวจความคิดเห็น หรือเป็นเอกสาร แต่เกิดจากการปฏิบัติโดยพนักงานในทุกระดับขององค์กร

3. การบริหารความเสี่ยงนำไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร

ผู้บริหารต้องพิจารณาความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ต่างๆ ขององค์กร

4. การบริหารความเสี่ยงนำไปใช้ทั่วทั้งองค์กร

การบริหารความเสี่ยงควรได้รับการปฏิบัติในทุกระดับ และทุกหน่วยงาน รวมถึงการมองความเสี่ยงในระดับภาพรวมขององค์กร

5. การบริหารความเสี่ยงคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite)

การบริหารความเสี่ยงได้รับการออกแบบเพื่อจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้เพื่อความสำเร็จของพันธกิจ หรือวิสัยทัศน์ขององค์กร

6. การบริหารความเสี่ยงให้ความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผล

การบริหารความเสี่ยงให้ความมั่นใจแก่คณะกรรมการและผู้บริหารในระดับหนึ่ง แต่ไม่ใช้การรับประกันโดยสมบูรณ์

7. การบริหารความเสี่ยงทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์เรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือในหลายเรื่อง ได้แก่ วัตถุประสงค์ด้านกลยุทธ์ ด้านปฏิบัติงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ

นอกจากนี้ การบริหารความเสี่ยงยังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี การกำกับดูแลกิจการที่ดีจะไม่สามารถบรรลุได้หากปราศจากระบบการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ผู้บริหารควรทำความเข้าใจผลกระทบของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ และบริหารเหตุการณ์เหล่านั้นเพื่อ เพิ่มมูลค่าให้องค์กร ลดความเสียหาย และลดความไม่แน่นอนของผลการปฏิบัติงานในภาพรวม

กล่าวโดยสรุปได้ว่า เนื่องจากวัตถุประสงค์ขององค์กรและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้ความเสี่ยงที่องค์กรประสบอยู่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงคือการบริหารโอกาสและควบคุมความเสี่ยง ทั้งนี้เนื่องจากความเสี่ยงและโอกาสนำมาซึ่งผลตอบแทน ดังนั้นแล้วความเสี่ยงจึงเป็นสิ่งที่ดีหากมีผลตอบแทนที่อยู่ในระดับที่เหมาะสม

ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมาย ลดอุปสรรคหรือสิ่งที่ไม่คาดหวังที่อาจเกิดขึ้นทั้งในด้านผลกำไรและการปฏิบัติงาน ป้องกันความเสียหายต่อทรัพยากรขององค์กร และสร้างความมั่นใจในการรายงานและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ การบริหารความเสี่ยงจึงมีประโยชน์หลายประการดังนี้

1. ความสอดคล้องกันระหว่างความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) และกลยุทธ์ขององค์กร

ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ คือ ความไม่แน่นอนโดยรวมที่องค์กรยอมรับได้ โดยยังคงให้ธุรกิจสามารถบรรลุเป้าหมาย ความเสี่ยงที่ยอมรับได้เป็นปัจจัยที่สำคัญในการประเมิน

ทางเลือกในการดำเนินกลยุทธ์ การบริหารความเสี่ยงช่วยให้ผู้บริหารพิจารณาความเสี่ยงที่ยอมรับได้ที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ขององค์กร

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการเติบโต ความเสี่ยง และผลตอบแทนของธุรกิจ

การบริหารความเสี่ยงสนับสนุนให้องค์กรสามารถบ่งชี้เหตุการณ์ ประเมินความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยงให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ด้านการเติบโตและผลตอบแทนของธุรกิจ

3. การจัดการความเสี่ยง

เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงครอบคลุมถึงเหตุการณ์ทั้งหมดที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่จำกัดเพียงแต่สิ่งที่เป็นความเสียหาย จึงช่วยให้ผู้บริหารสามารถบ่งชี้ และใช้ประโยชน์จากเหตุการณ์ในเชิงบวกได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

4. การลดความสูญเสียและสิ่งที่ไม่คาดหวังจากการดำเนินงาน

การบริหารความเสี่ยงช่วยให้องค์กรตระหนักถึงเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในทางเสียหาย ประเมินความเสี่ยง และกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยง ดังนั้นจึงลดสิ่งที่ไม่คาดหวังและการสูญเสียต่อธุรกิจ

5. การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร

องค์กรทุกแห่งประสบกับความเสี่ยงมากมายซึ่งมีผลต่อหน่วยงานและการปฏิบัติงานต่างๆ การบริหารความเสี่ยงช่วยให้เห็นว่าความเสี่ยงมีความเชื่อมโยงกัน ดังนั้นการจัดการความเสี่ยงทั้งหมดจึงควรมองความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กร

6. การสร้างโอกาส

การพิจารณาเหตุการณ์ทั้งหมดที่อาจเกิดขึ้นต่อองค์กรโดยไม่จำกัดเฉพาะความเสี่ยงที่เป็นความเสียหาย ช่วยให้ผู้บริหารสามารถบ่งชี้และใช้ประโยชน์จากเหตุการณ์ในเชิงบวกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

หลักการจัดทำและเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (“แบบ 56-1”)

แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) เป็นรายงานการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการรายงาน ตามประกาศของคณะกรรมการกำกับตลาดทุน เลขที่ ทจ. 11/2552 เพื่อยื่นต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.) ตามที่ได้

บัญญัติไว้ในมาตรา 56 แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ส่วนที่ 5 การเปิดเผยข้อมูลและผู้สอบบัญชี (ออนไลน์) ดังนี้

“มาตรา 56 ให้บริษัทที่ออกหลักทรัพย์ตาม มาตรา 32 มาตรา 33 หรือ มาตรา 34 จัดทำและส่งงบการเงินและรายงานเกี่ยวกับฐานะการเงิน และ ผลการดำเนินงานของบริษัทต่อสำนักงาน ดังต่อไปนี้

- (1) งบการเงินรายไตรมาสที่ผู้สอบบัญชีได้สอบทานแล้ว
- (2) งบการเงินประจำงวดการบัญชีที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ และแสดงความเห็นแล้ว
- (3) รายงานประจำปี
- (4) รายงานการเปิดเผยข้อมูลอื่นใดเกี่ยวกับบริษัทตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต.

ประกาศกำหนดงบการเงินและรายงานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด การกำหนดดังกล่าว ให้คำนึงถึงมาตรฐานที่คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชีตาม กฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชีได้ให้ความเห็นชอบไว้แล้วด้วย”

โดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้กำหนดส่วนประกอบหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการให้บริษัทที่ออกหลักทรัพย์จัดทำและเปิดเผยข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (“แบบ 56-1”) ดังนี้

“ส่วนที่ 1 การประกอบธุรกิจ

1. นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ
2. ลักษณะการประกอบธุรกิจ
3. ปัจจัยความเสี่ยง
4. ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ
5. ข้อพิพาททางกฎหมาย
6. ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น

ส่วนที่ 2 การจัดการและการกำกับดูแลกิจการ

7. ข้อมูลหลักทรัพย์และผู้ถือหุ้น
8. โครงสร้างการจัดการ
9. การกำกับดูแลกิจการ
10. ความรับผิดชอบต่อสังคม
11. การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง
12. รายการระหว่างกัน

ส่วนที่ 3 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ
14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ”

รายงานการเปิดเผยข้อมูลประจำปี ซึ่งได้แก่ แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี (แบบ 56-2) กำหนดขึ้นเพื่อให้ผู้ลงทุนสามารถศึกษาติดตามข้อมูลที่สำคัญของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์หรือบริษัทจดทะเบียนเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนได้ ไม่ว่าจะเป็นลักษณะการประกอบธุรกิจ การบริหารจัดการ ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ นอกเหนือจากข้อมูลในเชิงตัวเลขที่ปรากฏอยู่ในงบการเงิน ซึ่งการที่ผู้ลงทุนเข้าใจและมีข้อมูลของบริษัทอย่างเพียงพอตามความเป็นจริงนี้ จะเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่บริษัทที่ออกหลักทรัพย์นั่นเอง ทั้งยังช่วยยกระดับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลในแบบ 56-1 ของบริษัทจดทะเบียนไทยในภาพรวมและส่งผลดีต่อตลาดทุนไทยโดยรวม ในการเป็นแหล่งระดมทุนและตลาดทุนของผู้ลงทุน ทั้งในประเทศและต่างประเทศด้วย

ข้อกำหนดในแบบ 56-1 จะเป็นเพียงข้อกำหนดขั้นต่ำที่จะต้องเปิดเผย ซึ่งหากมีข้อมูลอื่นใดที่อาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุน บริษัทต้องเปิดเผยข้อมูลนั้นด้วย

นอกจากนี้ ในระหว่างปีหากมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ เช่น มีการควบรวมกิจการ มีการเปลี่ยนแปลงธุรกิจหลัก ฯลฯ บริษัทต้องจัดทำแบบ 56-1 ระหว่างกาลตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนว่าด้วยเรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการรายงานการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ด้วย เพื่อให้แบบแสดงรายการข้อมูลของบริษัทแสดงข้อมูลธุรกิจที่เป็นปัจจุบัน

อนึ่ง หลักสำคัญในการจัดทำแบบ 56-1 คือ การมีข้อมูลที่มีนัยสำคัญอย่างถูกต้องเพียงพอต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุน โดยไม่มีข้อมูลหรือข้อความหมายใดที่อาจทำให้เกิดความเข้าใจผิด (Misleading) และสะท้อนถึงสถานะและข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน

การจัดทำและเปิดเผยข้อมูลในแบบ 56-1

ในการจัดทำแบบ 56-1 บริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ควรถือปฏิบัติดังนี้

1. ถ้อยคำและข้อความที่ใช้ต้องอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง เป็นจริง และส่วนที่เป็นการวิเคราะห์ก็ต้องอยู่บนหลักความสมเหตุผล ระมัดระวัง ทั้งนี้ ต้องไม่มีถ้อยคำหรือข้อความที่เป็นการกล่าวลอย ๆ อวดอ้าง หรือโฆษณาโดยไม่สามารถพิสูจน์ได้ด้วยข้อเท็จจริง
2. การอธิบายข้อมูลต้องทำอย่างกระชับ ไม่ซ้ำซ้อน (โดยอาจใช้วิธีอ้างอิงข้อมูลได้โดยไม่ต้องอธิบายซ้ำ) ไม่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และไม่มีข้อความอันอาจทำให้ผู้ลงทุนสำคัญผิด ควรสื่อด้วยภาษาที่ชัดเจนเข้าใจง่าย และอาจใช้ตาราง รูปภาพ หรือกราฟ ประกอบการบรรยายตามความเหมาะสม ทั้งนี้ข้อมูลที่เปิดเผยไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด จะต้องไม่มีลักษณะเป็นการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ ปกปิดข้อเท็จจริง หรือทำให้บุคคลอื่นสำคัญผิด
3. การจัดพิมพ์ การใช้ตัวอักษร และการจัดบรรทัดควรใช้ขนาดที่พอเหมาะซึ่งทำให้อ่านได้สะดวก

4. การเปิดเผยข้อมูลนี้ ควรผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการบริษัท ก่อนที่จะส่งให้สำนักงาน

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเพื่อการวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงทางด้านฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานขององค์กร (Financial Ratio Analysis)

การจะทำให้มูลค่าส่วนของผู้ถือหุ้นของกิจการมีมูลค่าสูงสุด สิ่งที่ผู้บริหารต้องทำก็คือ ค้นหาจุดแข็งและจุดอ่อนของบริษัทอยู่ที่ใดบ้าง และหาทางดำเนินการนำจุดแข็งและจุดอ่อนมาใช้ประโยชน์ และแก้ไขจุดอ่อน งบการเงินของบริษัทเป็นข้อมูลหนึ่งที่ผู้บริหารมีอยู่ในมือซึ่งสามารถนำมาใช้ตรวจสอบสุขภาพทางการเงินของกิจการ (Companies' Financial Health) ได้นอกจากใช้ตรวจสอบระดับความเข้มแข็งทางการเงินภายในบริษัทแล้ว ยังสามารถใช้เปรียบเทียบฐานะการเงินและผลการดำเนินงานกับบริษัทอื่นๆ ในอุตสาหกรรมเดียวกันด้วย การตรวจสอบด้วยการวิเคราะห์งบการเงินจะช่วยให้ผู้บริหารค้นหาจุดอ่อน และจุดแข็งจากผลการดำเนินงานในเชิงปริมาณได้และนำไปหากกลยุทธ์ที่จะใช้ประโยชน์และปรับปรุงการดำเนินงานต่อไปได้ (กฤษฎา เสกตระกูล. 2557 : ออนไลน์)

การวิเคราะห์งบการเงินมีประโยชน์อย่างมากต่อฝ่ายต่างๆ ดังนี้ (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2555 : ออนไลน์)

1. ฝ่ายบริหารขององค์กร
2. ฝ่ายเจ้าหนี้
3. ฝ่ายผู้ลงทุน
4. ฝ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและที่สนใจ

การวิเคราะห์งบการเงินโดยทั่วไปจะมีการวางเป้าหมายไว้ดังนี้ (บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน). 2558 : ออนไลน์)

1. เพื่อให้ทราบถึงความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจและแนวโน้มในอนาคต
2. เพื่อให้ทราบถึงระดับความเสี่ยงของธุรกิจที่จะก่อให้เกิดผลกำไรหรือขาดทุน โดยความเสี่ยงในการทำธุรกิจสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ได้แก่
 1. ความเสี่ยงของธุรกิจ (Business Risk) สามารถดูได้จากความผันผวนของยอดขายและต้นทุนขายซึ่งจะกระทบต่อการทำกำไรของบริษัท
 2. ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk) จะพิจารณาว่าธุรกิจมีความสามารถในการจ่ายเงินหนี้สินมากน้อยเพียงใด
 3. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) ใช้ดูว่าธุรกิจมีความสามารถในการระดมเงินทุนจากภายนอกบริษัทมากน้อยเพียงใด ถ้าธุรกิจมีความสามารถต่ำ โอกาสเกิดปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงินก็จะเพิ่มสูงขึ้น

อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) เป็นการนำตัวเลขที่อยู่ในงบการเงินมาหาอัตราส่วนเพื่อใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกิจการอื่น หรือเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานในอดีต ช่วยให้ผู้ใช้วิเคราะห์ประเมินผลการดำเนินงาน แนวโน้ม และความเสี่ยง ของกิจการได้ดียิ่งขึ้น (มหาวิทยาลัยมหิดล. 2558 : ออนไลน์)

การพิจารณาวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนเพื่อนำมาใช้ประโยชน์และแก้ไขจุดอ่อนทางด้านฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานขององค์กรนั้น สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้กำหนดให้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มอุตสาหกรรมและบริการทำการวิเคราะห์ผ่านเครื่องมือทางการเงินที่เรียกว่า การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน และแสดงไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และจัดส่งรายงานดังกล่าวนี้ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อนำไปเผยแพร่ให้ผู้ลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานขององค์กร

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเพื่อการวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงทางด้านฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานขององค์กร (Financial Ratio Analysis) สามารถแบ่งออกเป็นมุมมองใน 2 ด้าน ใน 4 มิติดังนี้

1. ด้านฐานะทางการเงิน ประกอบด้วย

มิติที่ 1 อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารสภาพคล่อง (Liquidity Ratios)

มิติที่ 2 อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratios) หรือความสามารถในการก่อหนี้และชำระคืนหนี้ของธุรกิจ (Leverage Ratios)

2. ด้านผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย

มิติที่ 3 อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios)

มิติที่ 4 อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ (Efficiency Ratios)

มิติที่ 1 อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารสภาพคล่อง (Liquidity Ratios)

อัตราส่วนกลุ่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดสภาพคล่อง โดยพิจารณาจากความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ระยะสั้น (Short-Term Solvency) โดยทั่วไป สภาพคล่องของกิจการจะดีหรือไม่เพียงใด สามารถวิเคราะห์ได้จากเงินลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนของกิจการว่ามีมากน้อยเพียงใด และสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ตามกำหนดเวลาการจ่ายชำระหนี้สินหมุนเวียนหรือไม่ ประกอบด้วยอัตราส่วนทางการเงินทั้งสิ้นจำนวน 10 อัตราส่วนดังนี้

1. อัตราส่วนสภาพคล่อง หรืออัตราส่วน (เงิน) ทุนหมุนเวียน (Current Ratio) คือ อัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียน เป็นการเปรียบเทียบระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนที่ลงทุนไปว่ามีมากน้อยเป็นกี่เท่าของหนี้สินระยะสั้นที่ต้องชำระคืนภายใน

ระยะเวลา 1 ปี จึงเป็นสิ่งบ่งบอกถึงความสามารถในการจ่ายหนี้ระยะสั้น จากหลักการที่ว่า สินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียนสามารถเปลี่ยนกลับเป็นเงินสดได้ภายในระยะเวลา 1 ปี เจ้าหนี้ระยะสั้นจะได้รับความคุ้มครองจากสินทรัพย์ที่เปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็วเพียงพอ อัตราส่วนนี้จึงเป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดฐานะทางการเงินหรือสภาพคล่องระยะสั้นขององค์กร

หากอัตราส่วนนี้มีค่าน้อยกว่า 1 หมายความว่ากิจการมีหนี้สินหมุนเวียนมากกว่าสินทรัพย์หมุนเวียน มีความเสี่ยงสูง ทำให้อาจมีปัญหาในการชำระหนี้ระยะสั้นได้ หากอัตราส่วนนี้มีค่ามากกว่า 1 แสดงว่ากิจการมีสินทรัพย์หมุนเวียนมากพอที่จะชำระหนี้ระยะสั้นได้เร็ว มีความเสี่ยงต่ำ แต่หากมีค่าสูงกว่า 1 มากๆ อาจหมายถึงประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ของกิจการไม่ดีพอ

$$\frac{\text{อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า) หรืออัตราส่วน (เงิน) ทุนหมุนเวียน}}{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}} = \frac{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

2. อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio หรือ Acid Test Ratio) คือ อัตราส่วนที่ปรับปรุงมาจากอัตราส่วนทุนหมุนเวียน ซึ่งในการคำนวณจะไม่นำสินค้าคงเหลือซึ่งมีสภาพคล่องที่ต่ำที่สุดในบรรดาสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งหมดมาคิดรวมกับสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นๆ เช่น เงินสด ลูกหนี้การค้า และสินทรัพย์ในความต้องการของตลาด เนื่องจากสินค้าคงเหลือสามารถแปลงเป็นเงินสดได้ช้ากว่า และอาจมีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าทางบัญชีหากต้องรีบขายเพื่อนำไปชำระหนี้ ทำให้อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็วบ่งบอกถึงสภาพคล่องของกิจการได้ดีกว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียน

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (เท่า)} = \frac{(\text{เงินสดและเงินฝากธนาคาร} + \text{หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด} + \text{ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ})}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

3. อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (Cash Ratio) คือ อัตราส่วนที่ใช้วิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการที่ตั้งอยู่บนหลักความระมัดระวังที่สุด โดยจะนำกระแสเงินสดจากการดำเนินงานหารด้วยหนี้สินหมุนเวียน

หากอัตราส่วนนี้สูงหมายถึงกิจการมีสภาพคล่องสูง แต่หากสูงมากอาจหมายถึงกิจการถือเงินสดไว้มากเกินไปทำให้ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ลดลง จึงควรดูอัตราส่วนประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ควบคู่กันด้วย

$$\text{อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)} = \frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

4. อัตราส่วนการหมุนเวียนของลูกหนี้การค้า (Account Receivable Turnover) หรือจำนวนวันของลูกหนี้ (Accounts Receivable Days) เป็นการวิเคราะห์สภาพคล่องของลูกหนี้ บอกถึงจำนวนครั้งโดยเฉลี่ยที่ลูกหนี้เปลี่ยนเป็นเงินสดได้ หรือจำนวนครั้งโดยเฉลี่ยที่กิจการสามารถเก็บเงินจากลูกหนี้ได้ภายในกรอบระยะเวลา 1 ปี ดังแสดงในรูปที่ 11 คำนวณโดยยอดขายเชื่อสุทธิหารด้วยลูกหนี้การค้าเฉลี่ย

รูปที่ 9 ข้อมูลการวิเคราะห์สภาพคล่องของลูกหนี้

หากอัตราหมุนเวียนของลูกหนี้สูงหมายความว่า ลูกหนี้มีสภาพคล่องที่สูง มีความเสี่ยงต่ำ กิจการสามารถเก็บเงินจากการขายเชื่อได้เร็ว แต่หากอัตราที่สูงเกินไปอาจหมายถึงกิจการเข้มงวดในการให้เครดิตกับลูกค้ามากเกินไปทำให้เสียเปรียบในการแข่งขัน ดังนั้นการนำอัตราส่วนนี้ไปเปรียบเทียบกับกิจการอื่นจึงควรดูนโยบายการให้เครดิตแก่ลูกหนี้ของกิจการด้วย

อัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้การค้า (เท่า/ครั้ง) =

$$\text{โดยที่ลูกหนี้เฉลี่ย} = \frac{\text{ยอดขายสุทธิ}}{(\text{ลูกหนี้การค้าก่อนหนี้สงสัยจะสูญ} + \text{ตัวเงินรับการค้า}) (\text{เฉลี่ย})}$$

$$\text{โดยที่ลูกหนี้เฉลี่ย} = \frac{(\text{ลูกหนี้ต้นงวด} + \text{ลูกหนี้ปลายงวด})}{2}$$

5. ระยะเวลาถัวเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้ (Average Collection Period) บอกถึงระยะเวลาโดยเฉลี่ยนับจากวันขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ จนถึงวันที่รับชำระเงินสดจากลูกหนี้ เป็นการคำนวณให้เห็นถึงระยะเวลาในการเรียกเก็บหนี้ว่าสั้นหรือยาว เพื่อให้ทราบถึงคุณภาพของลูกหนี้ ประสิทธิภาพในการเรียกเก็บหนี้ และนโยบายในการให้สินเชื่อทางธุรกิจ

ผลการคำนวณต่ำจะแสดงถึงคุณภาพของลูกหนี้ที่สามารถชำระได้เร็ว

$$\text{ระยะเวลาถัวเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้ (วัน)} = \frac{360 \text{ วัน}}{\text{อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า}}$$

สมมติ ยอดขายของปีเท่ากับ 2 ล้านบาท และ 1 ปี มี 360 วัน การมีลูกหนี้ ณ วันสิ้นปีจำนวนต่างกัน แสดงถึงสภาพคล่องที่ต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 สภาพคล่องของลูกหนี้การค้า ณ วันสิ้นปีจำนวนต่างกัน

ยอดขายของปี (บาท)	ลูกหนี้ ณ วันสิ้นปี (บาท)	A/R Turnover (ครั้ง)	A/R Days (วัน)
2,000,000	200,000	10	36
	400,000	5	72
	500,000	4	90
	800,000	2.5	144
	1,000,000	2	180

6. อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) บอกถึงจำนวนครั้งที่สินค้าเปลี่ยนเป็นยอดขาย หรือจำนวนครั้งภายในระยะเวลา 1 ปี ที่ซื้อสินค้ามาขายจนหมดและซื้อสินค้าใหม่มาหมุนเวียนอย่างต่อเนื่อง จึงแสดงถึงสภาพคล่องของสินค้านั้นว่าขายได้คล่องแค่ไหน คำนวณโดยใช้ต้นทุนขาย หาดด้วยสินค้าคงเหลือเฉลี่ย

ข้อสังเกต บัญชีสินค้าคงเหลือ เป็นการลงทุนเพื่อสร้างยอดขาย ดังนั้น อัตราหมุนเวียนของสินค้าจึงคำนวณจากการเปรียบเทียบระหว่างยอดขายของปีกับสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปี แต่เนื่องจากยอดขายบันทึกไว้ในราคาขาย ในขณะที่สินค้าบันทึกไว้ในราคาต้นทุน จึงใช้ต้นทุนขายแทนยอดขายเพื่อให้เป็นการเปรียบเทียบในราคาต้นทุนเหมือนกัน ดังแสดงในรูปที่ 10

รูปที่ 10 ข้อมูลการวิเคราะห์สภาพคล่องของสินค้าคงเหลือ

หากอัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือสูง หมายความว่ากิจการสามารถขายสินค้าได้เร็ว (หลายครั้ง) มีความเสี่ยงต่ำ แต่หากอัตราที่สูงเนื่องจากสินค้าคงเหลือน้อยเกินไปจนทำให้สินค้าไม่พอขายและต้องสูญเสียลูกค้าไปในที่สุด ดังนั้นจึงต้องมี การบริหารสินค้าคงเหลือ ไม่ให้มากหรือน้อยเกินไป

$$\text{อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ} = \frac{\text{ต้นทุนสินค้าขาย COGS}}{\text{สินค้าคงเหลือเฉลี่ย (Avg. Inventory)}}$$

* สินค้าคงเหลือเอาเฉพาะสินค้าสำเร็จรูป ไม่รวมสินค้าระหว่างผลิต สินค้าระหว่างทาง และวัตถุดิบ

$$\text{สินค้าคงเหลือเฉลี่ย} = \frac{\text{สินค้าต้นงวด} + \text{สินค้าปลายงวด}}{2}$$

7. ระยะเวลาในการขายสินค้า (Holding Period) หรือจำนวนวันของสินค้า (Inventory Days) บอกถึงระยะเวลาเฉลี่ยนับจากวันซื้อสินค้ามาขาย จนถึงวันที่ขายสินค้าหมดแล้วจึงมีการสั่งเข้ามาขายใหม่อีก ยิ่งขายได้เร็ว ระยะเวลาสั้น ยิ่งดี

$$\text{ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)} = \frac{360}{\text{อัตราส่วนการหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ}}$$

8. อัตราส่วนการหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า (Accounts Payable Turnover) บอกถึงจำนวนครั้งโดยเฉลี่ยที่จ่ายชำระเจ้าหนี้ภายในรอบระยะเวลา 1 ปี แสดงความสามารถในการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้ น่าจะยิ่งน้อยยิ่งดี คำนวณโดยยอดซื้อเชื่อสุทธิ หารด้วยเจ้าหนี้การค้าเฉลี่ย บัญชีเจ้าหนี้การค้า เกิดจากการซื้อเชื่อ ดังนั้นอัตราหมุนเวียนของเจ้าหนี้จึงคำนวณจากการเปรียบเทียบ ยอดซื้อเชื่อของปี กับเจ้าหนี้คงเหลือ ณ วันสิ้นปี ถ้าข้อมูลยอดซื้อเชื่อของปีไม่มี ส่วนใหญ่จะใช้ข้อมูลต้นทุนขายแทน ดังแสดงในรูปที่ 11

รูปที่ 11 ข้อมูลการวิเคราะห์สภาพคล่องของเจ้าหนี้การค้า

หากอัตราส่วนการหมุนเวียนของเจ้าหนี้สูงหมายความว่า กิจการจ่ายชำระเงินเจ้าหนี้เร็วและบ่อยครั้ง ทำให้กิจการมีสภาพคล่องที่ต่ำ จึงมีความเสี่ยงสูง แต่หากอัตราส่วนสูงเกินไปอาจหมายถึงกิจการเข้มงวดในการให้เครดิตกับเจ้าหนี้มากเกินไปทำให้เสียเปรียบในการแข่งขัน ดังนั้นการนำอัตราส่วนนี้ไปเปรียบเทียบกับกิจการอื่นจึงควรดูนโยบายการให้เครดิตจากเจ้าหนี้ของกิจการด้วย

$$\text{อัตราส่วนการหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า (ครั้ง)} = \frac{\text{ซื้อหรือต้นทุนขาย}}{(\text{เจ้าหนี้การค้า} + \text{ตัวเงินจ่ายการค้า})}$$

เนื่องจากเจ้าหนี้การค้าเป็นหนี้สินที่ต้องจ่ายชำระ การวิเคราะห์สภาพคล่องจึงต่างจากลูกหนี้และสินค้าซึ่งเป็นสินทรัพย์ สินทรัพย์ยิ่งหมุนเร็วบอกสภาพคล่องที่สูง แต่หนี้สินที่หมุนเร็วบอกสภาพคล่องที่ต่ำ

9. ระยะเวลาถัวเฉลี่ยในการจ่ายชำระหนี้ (จ่ายคืนหนี้) (Average Payable Period) บอกถึงระยะเวลาโดยเฉลี่ยนับจากวันซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ จนถึงวันที่จ่ายชำระเงินให้กับเจ้าหนี้ ระยะเวลาถัวเฉลี่ยในการจ่ายชำระหนี้ (จ่ายคืนหนี้) ระยะเวลาที่ยั่งยืน บอกถึงสภาพคล่องที่ต่ำ เพราะต้องจ่ายชำระเร็ว ระยะเวลาที่ยาวยิ่งดี จ่ายเร็วไม่ดี เก็บโอกาสนำเงินไปใช้อย่างอื่น เพื่อให้ทราบถึงคุณภาพของเจ้าหนี้ ประสิทธิภาพในการเรียกจ่ายหนี้ และนโยบายในการให้สินเชื่อทางธุรกิจ

$$\text{ระยะเวลาถัวเฉลี่ยในการจ่ายชำระหนี้ (จ่ายคืนหนี้) (วัน)} = \frac{360}{\text{อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้}}$$

ตารางที่ 12 สภาพคล่องของเจ้าหนี้การค้า ณ วันสิ้นปีจำนวนต่างกัน

ต้นทุนขาย (บาท)	เจ้าหนี้ (บาท)	A/P Turnover (ครั้ง)	A/P Days (วัน)
1,500,000	200,000	7.5	48
	500,000	3	90
	600,000	2.5	144
	800,000	1.875	192
	1,000,000	1.5	240

จากตารางที่ 12 สมมติ ยอดขายของปีเท่ากับ 2 ล้านบาท ต้นทุนขายเท่ากับ 75% และ 1 ปี มี 360 วัน การมีเจ้าหนี้ ณ วันสิ้นปีจำนวนต่างกัน แสดงถึงสภาพคล่องที่ต่างกัน

10. วงจรเงินสด (Cash Conversion Cycle) หรือ บางครั้งเรียกง่าย ๆ ว่า Cash Cycle หมายถึง ระยะเวลานับตั้งแต่วันจ่ายชำระหนี้ค่าสินค้า จนกระทั่งถึงวันที่ได้รับชำระเงินสดจากการขายสินค้าเป็นจำนวนกี่วัน ซึ่งในระหว่างนี้กิจการจะต้องเตรียมสำรองเงินสดให้เพียงพอสำหรับการจ่ายชำระค่าสินค้าและค่าใช้จ่ายในการผลิตและการดำเนินงานต่างๆ เป็นจำนวนวัน เท่ากับจำนวนวันที่คำนวณได้ ดังแสดงในรูปที่ 12

Cash Cycle (วัน) = ระยะเวลาขายสินค้า (เฉลี่ย) (Inventory Conversion Period : ICP)
+ ระยะเวลาเก็บหนี้ (เฉลี่ย) (Receivable Conversion Period : RCP)
- ระยะเวลาชำระหนี้ (เฉลี่ย) (Payable Conversion Period : PCP)

รอหมุนเวียนเงินจากการขายเท่านั้นไม่ได้ จึงจำเป็นต้องเข้าใจวงจรดำเนินงาน และวงจรเงินสด เพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการบริหารเงินทุนหมุนเวียนต่อไป

มิติที่ 2 อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratio) หรือความสามารถในการก่อหนี้และชำระคืนหนี้ของธุรกิจ หรืออัตราส่วนความมั่นคงทางการเงิน (Leverage Ratio)

อัตราส่วนทางการเงินกลุ่มนี้ เป็นการวิเคราะห์สัดส่วนของแหล่งเงินทุนของกิจการ อันประกอบด้วยแหล่งเงินทุนที่สำคัญ 2 แหล่ง ได้แก่ หนี้สิน และเงินทุนจากเจ้าของ การที่เจ้าของใส่เงินลงทุนเข้ามาในกิจการในสัดส่วนที่สูง ย่อมแสดงถึงความมั่นใจในศักยภาพของกิจการ และสร้างความมั่นคงให้กับกิจการ ผู้เกี่ยวข้องที่ได้ใช้ประโยชน์จากอัตราส่วนทางการเงินกลุ่มนี้ ได้แก่ เจ้าหนี้ ผู้ให้เงินกู้ เช่นธนาคารพาณิชย์ เป็นต้น โดยจะให้ความสนใจใน 2 ประเด็นหลัก ได้แก่

1. ความสามารถในการจ่ายชำระคืนเงินต้น
2. ความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย

1. ความสามารถในการจ่ายชำระคืนเงินต้น

เมื่อเจ้าหนี้ให้เงินกู้กับธุรกิจ เจ้าหนีย่อมคาดหวังให้ธุรกิจนำไปสร้างรายได้ สร้างกระแสเงินสด และสามารถจ่ายชำระคืนเมื่อครบกำหนด ในยามที่ธุรกิจสามารถดำเนินงาน และสร้างรายได้อย่างต่อเนื่อง ความเสี่ยงกับการไม่สามารถชำระคืนเงินต้นจะมีไม่มากนัก แต่ในยามที่ธุรกิจมีปัญหานอาจถึงขั้นล้มละลาย ปัญหาธุรกิจไม่สามารถชำระคืนเงินต้นจะเป็นเรื่องใหญ่ที่เผชิญกันอยู่ การชำระคืนเงินต้นจะมาจากการขายสินทรัพย์ที่มีอยู่ แล้วนำมาแบ่งคืนให้กับเจ้าหนี้ทั้งหลาย ตามสัดส่วน และเงื่อนไขที่กำหนด อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายชำระคืนเงินต้นมีดังนี้

1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio : D/E) คือ อัตราส่วนที่นำหนี้สินรวม หาคด้วยส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนนี้จะแสดงโครงสร้างเงินทุนของกิจการว่า สินทรัพย์ของกิจการมาจากการกู้ยืม หรือมาจากทุนของกิจการ

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)} = \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

$$\text{หรือ} = \frac{(\text{หนี้สินหมุนเวียน} + \text{หนี้สินไม่หมุนเวียน})}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

อัตราส่วนนี้มีค่าระหว่าง 0 (ศูนย์) (เมื่อไม่มีการกู้เงินเลย) ค่านี้จะเพิ่มมากขึ้นเมื่อกู้มากขึ้น จนกระทั่งมีค่าสูงสุดเท่ากับ ∞ (เมื่อมีการกู้เงินมาใช้ทั้งหมดหรือไม่ใช้เงินทุนจากเจ้าของเลย) ถ้าอัตราส่วนนี้สูง ความเสี่ยงจะสูงตามไปด้วย มีโอกาสที่กิจการจะไม่สามารถชำระดอกเบี้ยได้สูงตามไปด้วย เนื่องจากหนี้สินที่มากทำให้กิจการมีภาระผูกพันที่ต้องชำระดอกเบี้ยทุกงวดไม่ว่ากิจการนั้นจะกำไรหรือขาดทุน ซึ่งต่างจากส่วนของผู้ถือหุ้นที่หากกิจการขาดทุนอาจจะพิจารณาไม่จ่ายเงินปันผลก็ได้

ตารางที่ 13 ค่าอัตราส่วนที่โครงสร้างทางการเงินต่างกัน

หนี้สิน	0	20	40	50	70	90	100
ส่วนของผู้ถือหุ้น	100	80	60	50	30	10	0
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0	0.25	0.67	1.0	2.33	9.0	∞

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า เมื่อกู้มากขึ้น ค่าอัตราส่วนจะยิ่งสูงขึ้น แสดงถึงความเสี่ยงที่มากขึ้น

1.2 อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (Interest Coverage Ratio) เจ้าหนี้คาดหวังว่า เมื่อให้เงินกู้แก่ธุรกิจ ธุรกิจควรนำไปสร้างรายได้ มีผลกำไรจากการดำเนินงาน และสามารถนำมาชำระดอกเบี้ยเงินกู้ได้ อัตราส่วนนี้จึงแสดงถึงความสามารถในการสร้างกำไรจากการดำเนินงาน ว่าเป็นกี่เท่าของภาระดอกเบี้ยจ่ายที่มีอยู่ ค่ายิ่งสูง เจ้าหนี้ยิ่งชอบ

$$\text{อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)} = \frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน} + \text{ดอกเบี้ยจ่ายจากการดำเนินงาน} + \text{ภาษี}}{\text{ดอกเบี้ยจ่ายจากการดำเนินงานและทุน}}$$

1.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Debt Service Coverage - Cash Basis)

$$\text{อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (เท่า)} = \frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}{(\text{การจ่ายชำระหนี้สิน} + \text{รายจ่ายลงทุน} + \text{ซื้อสินทรัพย์} + \text{เงินปันผลจ่าย})}$$

1.4 อัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout) แสดงถึงนโยบายการจ่ายเงินปันผลของธุรกิจ เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ด้วยปัจจัยพื้นฐานเพื่อจะได้พิจารณาพฤติกรรมการเงินของกิจการที่ลงทุนได้

$$\text{อัตราการจ่ายเงินปันผล} = \frac{\text{เงินปันผล}}{\text{กำไรสุทธิ}}$$

มิติที่ 3 อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio)

มีวิธีการวัดความสามารถในการทำกำไร 2 วิธี คือ

1. วัดผลกำไรเทียบกับยอดขาย เรียกว่าอัตรากำไร (Margin) เป็นการวัดภายในงบกำไรขาดทุนเอง ให้ข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับการควบคุมค่าใช้จ่ายของกิจการ
2. วัดกำไรเทียบกับเงินลงทุนในสินทรัพย์เรียกว่า อัตราผลตอบแทน (Return) โดยวัดจากงบการเงินหลัก 2 งบคือ งบกำไรขาดทุน และงบดุล ให้ข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับการสร้างผลกำไรจากเงินที่ลงทุนไป เป็นการวัดประสิทธิภาพของเงินลงทุนด้วย

2.1 อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) จากกำไรขั้นต้น = ยอดขาย - ต้นทุนสินค้าที่ขาย จะได้ว่าอัตรากำไรขั้นต้นจะมีค่าสูงหรือต่ำ ขึ้นอยู่กับต้นทุนสินค้าที่ขาย ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงในอัตรากำไรขั้นต้นเมื่อเปรียบเทียบข้อมูลข้ามปี จึงให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมต้นทุนสินค้าที่ขาย และแสดงให้เห็นประสิทธิภาพในการขายของบริษัทในการทำกำไร หลังจากหักต้นทุนสินค้าก่อนหักค่าใช้จ่ายรวม อัตรากำไรขั้นต้นยิ่งสูงยิ่งดี

$$\begin{aligned} \text{อัตรากำไรขั้นต้น (\%)} &= \frac{\text{ขายสุทธิ} - \text{ต้นทุนขาย}}{\text{ขายสุทธิ}} \\ &= \frac{\text{กำไรขั้นต้น}}{\text{ขายสุทธิ}} \end{aligned}$$

2.2 อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (Operating Profit Margin) กำไรจากการดำเนินงาน = กำไรขั้นต้น - ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน จะได้ว่าอัตรากำไรจากการดำเนินงานจะมีค่าสูงหรือต่ำ ขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงในอัตรากำไรจากการดำเนินงานเมื่อเปรียบเทียบข้อมูลข้ามปี จึงให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และแสดงให้เห็นประสิทธิภาพในการขายของบริษัท ในการทำกำไร หลังจากหักต้นทุนสินค้าและหักค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรวม ผลลัพธ์ยิ่งสูงยิ่งดี

$$\text{อัตรากำไรจากผลการดำเนินงาน (\%)} = \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{ขายสุทธิ}}$$

2.3 อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร แสดงให้เห็นประสิทธิภาพของกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อการทำกำไร หลังจากหักต้นทุนสินค้าและหักค่าใช้จ่ายรวม ผลลัพธ์ยิ่งสูงยิ่งดี

$$\text{อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร (\%)} = \frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}$$

2.4 อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin) กำไรสุทธิ = กำไรจากการดำเนินงาน - ดอกเบี้ย - ภาษีเงินได้ ถ้าธุรกิจสามารถสร้างกำไรจากการดำเนินงานได้แล้ว กำไรสุทธิจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายทางการเงินคือดอกเบี้ยจ่ายนั่นเอง อย่างไรก็ตามอัตรากำไรสุทธิแสดงผลภาพรวมในการดำเนินงานหลังจากหักค่าใช้จ่ายทุกประเภทแล้ว และแสดงให้เห็นประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัทในการทำกำไร หลังจากหักต้นทุนค่าใช้จ่าย รวมทั้งภาษีเงินได้หมดแล้ว อัตรากำไรสุทธียิ่งสูงยิ่งดี

$$\text{อัตรากำไรสุทธิ (\%)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ขายสุทธิ}}$$

2.5 อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE) เป็นการวัดอัตราผลตอบแทนที่เจ้าของได้รับจากการนำเงินมาลงทุน เนื่องจากเจ้าของมีความเสี่ยงมากที่สุดในการนำเงินมาลงทุน เจ้าของจึงมีความคาดหวังอัตราผลตอบแทนที่สูงเพื่อชดเชยความเสี่ยงที่สูงนั้น และแสดงให้เห็นว่าเงินลงทุนในส่วนของเจ้าของจะได้รับผลตอบแทนกลับคืนมาจากการดำเนินการของกิจการนั้นในอัตราส่วนเท่าไร หากมีค่าสูง แสดงถึงประสิทธิภาพในการทำกำไรสูงด้วยผลลัพธ์ยิ่งสูงยิ่งดี

$$\text{อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (\%)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

มิติที่ 4 อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)

ธุรกิจมีการลงทุนในสินทรัพย์ เพื่อสร้างรายได้ การวัดความสามารถหรือประสิทธิภาพในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ลงทุน จึงเป็นการเปรียบเทียบระหว่างยอดขาย(Output) ที่ทำได้ และเงินลงทุนในสินทรัพย์ (Input) ที่ได้ลงทุนไป ดังแสดงในรูปที่ 13

รูปที่ 13 การบริหารสินทรัพย์ลงทุนเพื่อสร้างรายได้

1. อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Assets : ROA) หรืออัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุน (Return on Investment : ROI) เป็นการวัดความสามารถในการทำกำไรซึ่งเป็น Output ของสินทรัพย์ทั้งหมดที่ธุรกิจใช้ในการดำเนินงานว่าให้ผลตอบแทนจากการดำเนินงานได้มากน้อยเพียงใดเทียบกับเงินลงทุนในสินทรัพย์ซึ่งเป็น Input ที่ได้ลงทุนไป หากมีค่าสูงแสดงถึงการใช้สินทรัพย์อย่างมีประสิทธิภาพ ผลลัพธ์ยิ่งสูงยิ่งดี แสดงถึงประสิทธิภาพของการบริหารการลงทุนให้เกิดประโยชน์ และสร้างผลตอบแทนให้กับกิจการ

เป็นตัวเลขที่มีประโยชน์ในการเปรียบเทียบบริษัทที่แข่งขันกันในอุตสาหกรรมเดียวกัน ตัวเลขนี้จะมีค่าหลากหลายขึ้นอยู่กับประเภทอุตสาหกรรม อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมดเป็นการชี้การใช้ทุนของบริษัทมาก ซึ่งขึ้นอยู่กับอุตสาหกรรม บริษัทที่ต้องการการลงทุนเริ่มต้นสูงโดยทั่วไปจะมีอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมดต่ำ

$$\text{อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (\%)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม (เฉลี่ย)}}$$

2. อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร

$$\text{อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (\%)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ} + \text{ค่าเสื่อมราคา}}{\text{สินทรัพย์ถาวร (เฉลี่ย)}}$$

3. อัตราการหมุนของสินทรัพย์ เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ทั้งหมดเมื่อเทียบกับยอดขาย ถ้าอัตราส่วนนี้ต่ำ แสดงว่า บริษัทมีสินทรัพย์มากเกินไปเกินความต้องการ

$$\text{อัตราการหมุนของสินทรัพย์ (ครั้งหรือเท่า)} = \frac{\text{รายได้รวม}}{\text{สินทรัพย์รวม (เฉลี่ย)}}$$

ข้อจำกัดในการวิเคราะห์งบการเงินเพื่อการเปรียบเทียบ

ในการวิเคราะห์งบการเงินเพื่อการเปรียบเทียบนั้น ควรคำนึงถึงข้อจำกัด ดังนี้ (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2555 : ออนไลน์)

1. กิจกรรมที่นำมาเปรียบเทียบกัน ควรเป็นธุรกิจประเภทเดียวกัน
2. อัตราเงินเฟ้ออาจทำให้ผลของการวิเคราะห์บิดเบือน
3. ธุรกิจที่เป็นไปตามฤดูกาล ควรใช้ค่าเฉลี่ยไม่ใช่ค่า ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง
4. ให้พิจารณานโยบายการบัญชีที่ต่างกันของแต่ละกิจการก่อนเปรียบเทียบกัน
5. ควรระวังการ “ตกแต่งบัญชี” อาจทำให้การตีความหมายผิดพลาดได้

การเปรียบเทียบกับอัตราส่วนอ้างอิง

ในการเปรียบเทียบกับอัตราส่วนอ้างอิงต่างๆ นั้น สามารถทำได้ ดังนี้ (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2555 : ออนไลน์)

1. การเปรียบเทียบกับข้อมูลของตัวเองต่างเวลากัน (Trend Analysis) ทำให้เห็นแนวโน้มว่า “ดีขึ้น” หรือ “แย่ลง” ดังแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบกับข้อมูลของตัวเองต่างเวลากัน (Trend Analysis)

บริษัท ก.ข.ค. จำกัด					
อัตราส่วนการเงิน	พ.ศ. 2550	พ.ศ. 2551	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554
อัตรากำไรสุทธิ	6.3%	6.5%	7.2%	7.6%	8%

2. การเปรียบเทียบกับข้อมูลค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน (Industry Average) ทำให้รู้ว่า “ดีจริง” หรือ “แย่จริง” เช่น อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีอัตรากำไรสุทธิเฉลี่ย 10% ถ้าบริษัท ก.ข.ค. จำกัด เป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวเช่นกัน มีอัตรากำไรสุทธิลดลงทุกปีจนเป็น 6.3% ในปีปัจจุบัน จะพบว่า บริษัท ก.ข.ค. จำกัด มีปัญหาแน่นอนในเรื่องของการควบคุมค่าใช้จ่าย เป็นต้น

3. การเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่เหมาะสม (Target) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ไม่มีความแข่งขันชัดเจน เช่น รัฐวิสาหกิจ ที่มีวัตถุประสงค์หลักในการให้บริการสาธารณะ เป็นต้น อาจใช้วิธีการกำหนดเป้าหมายที่เป็นไปได้ในการประเมินผลงาน

4. การเปรียบเทียบกับกลุ่มบริษัทที่เป็นผู้นำในอุตสาหกรรม (Benchmarking) เช่น กลุ่มธนาคารขนาดใหญ่ ซึ่งมีทรัพยากรคล้ายคลึงกัน มักต้องการเปรียบเทียบในกลุ่มเพื่อให้ได้การวิเคราะห์ที่ดียิ่งขึ้น

สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning Signal)

เครื่องมือการวิเคราะห์ทางการเงินสามารถใช้เป็นสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าในด้านต่าง ๆ ได้โดยอาศัยงบการเงินพื้นฐานคือ งบแสดงฐานะการเงิน และงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ดังนี้

1. สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าด้านการเงิน
2. สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าด้านการจัดการและผู้บริหาร
3. สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าด้านการดำเนินงาน

บทความ วารสาร และงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ดรัมมอนด์ คาคห์น (Drummond Kahn. 2014 : Online) Director of Audit Services, Office of the City Auditor, City of Portland ได้นำเสนอหัวข้อเรื่อง Linking Risk to Resources ในวาระสนทนาที่ the Pacific Northwest Intergovernmental Audit Forum, Victoria, British Columbia, U.S.A. ไว้ดังนี้

การวางแผนงานตรวจสอบตามความเสี่ยง มีอยู่ใน 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 คือ ในกระบวนการวางแผนงานตรวจสอบประจำปี ที่โยงประเด็นความเสี่ยงต่าง ๆ ที่ประสบอยู่ในปัจจุบันเข้ากับหัวข้อเรื่องการตรวจสอบ เรียกว่า ขั้นตอนระดับแผนงานประจำปี หรือระดับมหภาค (Macro) โดยโยงความเสี่ยงที่องค์กรประสบอยู่ในปัจจุบันกับแผนงานตรวจสอบที่ต้องผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 2 คือ ในกระบวนการวางแผนงานตรวจสอบของแต่ละงานที่ได้รับมอบหมายให้ตรวจสอบ ที่โยง “เวลาการตรวจสอบ (Audit Time)” ของอัตรากำลังพนักงานตรวจสอบที่มีอยู่ในปัจจุบันกับวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบของแต่ละงานนั้นๆ เรียกว่า ขั้นตอนระดับแผนงานในแต่ละงานตรวจสอบที่ได้รับมอบหมาย หรือระดับจุลภาค (Micro) ที่โยงอัตรากำลังและ “เวลาการตรวจสอบ” ของพนักงานตรวจสอบที่มีอยู่ในปัจจุบัน กับแต่ละงานตรวจสอบ โดยผู้บริหารและพนักงานตรวจสอบเป็นผู้วางแผนการตรวจสอบร่วมกัน โดยมีข้อสมมุติฐานของความเสี่ยง ดังนี้คือ

1. “เวลาการตรวจสอบ” ของพนักงานเป็นทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด
2. “เวลาการตรวจสอบ” ของพนักงานตรวจสอบที่มีอยู่ในปัจจุบันควรใช้ให้สอดคล้องกับความเสี่ยง (Risk) ขององค์กร และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ (Risk Appetite)
3. ควรจะมีการตรวจสอบก็แต่เฉพาะเมื่อสามารถลดความเสี่ยงขององค์กรและสามารถช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้
4. ไม่ควรจะมีการตรวจสอบในหัวข้อเรื่องที่ไม่สามารถช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้

ทำไมต้องคำนึงถึงความเสี่ยง

1. พจนานุกรม Webster ได้ให้คำจำกัดความว่า ความเสี่ยง คือ โอกาสที่จะเกิดความสูญเสีย (Loss) หรือความเสียหาย (Injury)
 2. ความเสี่ยง คือ โอกาสที่องค์กรจะไม่บรรลุเป้าหมายขององค์กร
 3. เมื่อมีทรัพยากรอยู่อย่างจำกัด องค์กรควรพุ่งความสนใจไปยังความเสี่ยงที่ประสบอยู่ในปัจจุบัน
- ดังนั้น ผู้ตรวจสอบภายในควรเร่งวางแผนงานตรวจสอบที่สามารถโยงความเสี่ยงที่องค์กรประสบอยู่ในปัจจุบันกับทรัพยากรผู้ตรวจสอบภายในที่มีอยู่อย่างจำกัด

คำจำกัดความของความเสี่ยงของคณะกรรมการ COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission)

คณะกรรมการ COSO ซึ่งเป็นคณะกรรมการของสถาบันวิชาชีพ 5 สถาบัน ในสหรัฐอเมริกา อันได้แก่

สมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งสหรัฐอเมริกา (The American Institute of Certified Public Accountants หรือ AICPA)

สมาคมผู้ตรวจสอบภายใน (The Institute of Internal Auditor หรือ IIA)

สมาคมผู้บริหารการเงิน (The Financial Executives Institute หรือ FEI)

สมาคมนักบัญชีแห่งสหรัฐอเมริกา (The American Accounting Association หรือ AAA) และ

สมาคมนักบัญชีเพื่อการบริหาร (Institute of Management Accountants หรือ IMA)

ทั้ง 5 สถาบันนี้ได้ร่วมกันศึกษาวิจัย และพัฒนาแนวคิดของการควบคุมภายใน และได้ให้ความหมายของการควบคุมภายในว่า “การควบคุมภายใน คือ กระบวนการปฏิบัติงานที่ถูกกำหนดร่วมกันโดย คณะกรรมการ ผู้บริหารตลอดจนพนักงานขององค์กรทุกระดับชั้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า วิธีการหรือการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุม”

โดยให้คำจำกัดความว่า ความเสี่ยง คือ สิ่งที่ทำให้องค์กรไม่สามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้ ความเสี่ยงเป็นสิ่งที่ก้ำกึ่งอยู่ระหว่างตัวองค์กรกับเป้าหมายขององค์กร ความเสี่ยงยังสามารถมองได้ในหลากหลายมิติที่แตกต่างกัน

องค์กรจะบริหารจัดการความเสี่ยงได้ดีเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับว่าองค์กรสามารถมองเห็นความเสี่ยงที่องค์กรประสบอยู่ได้ดีเพียงใด และองค์กรได้กำหนดระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ดีเพียงใด

การจัดการความเสี่ยงด้วยการตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบมีไว้เพื่อประเมินความเสี่ยงที่ทำให้องค์กรจะไม่บรรลุพันธกิจขององค์กร ผู้บริหารและผู้ตรวจสอบควรให้ความสนใจไปยังความเสี่ยงสูงๆ ขององค์กรเป็นหลัก

การวางแผนการตรวจสอบและการแจ้งให้องค์กรได้รับรู้ถึงความเสี่ยงต่างๆ ที่องค์กรประสบอยู่

แผนการตรวจสอบต่างๆ ทั้งในระดับแผนงานประจำปี (ระดับมหภาค) และในระดับแผนการตรวจสอบของแต่ละงานที่ได้รับมอบหมายสามารถแจ้งเตือนล่วงหน้าให้ผู้บริหารได้รับทราบถึงความเสี่ยงต่างๆ ที่องค์กรประสบอยู่ในขณะนั้นได้ ถึงแม้ว่าผู้ตรวจสอบยังไม่เสร็จสิ้นการตรวจสอบก็ตาม

คณะกรรมการตรวจสอบและหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในควรสอบถามให้ทราบว่าความเสี่ยงแต่ละเรื่องนั้นมีผลกระทบไม่ให้เกิดบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้หรือไม่ อย่างไร ถ้าหากความเสี่ยงนั้นไม่มีผลกระทบกับการบรรลุเป้าหมายขององค์กรแล้ว ก็ไม่ควรมีการตรวจสอบในเรื่องนั้น

ผู้ตรวจสอบควรอธิบายให้คณะกรรมการตรวจสอบและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบถึงความเสี่ยงหลักๆ ขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หลักต่าง ๆ ขององค์กร

การวางแผนการตรวจสอบในระดับแผนงานประจำปี (ระดับมหภาค)

ในการวางแผนการตรวจสอบในระดับแผนงานประจำปีนั้น ผู้ตรวจสอบจำเป็นต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่องค์กรประสบอยู่ในปัจจุบันและระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ โดยให้ยึดถือเอาประเด็นที่มีผลกระทบกับพันธกิจขององค์กรเป็นหลัก เช่น การตรวจสอบบัญชีเงินเดือนพนักงาน การตรวจสอบเงินเบิกค่าเดินทางของพนักงาน และการตรวจสอบการใช้งานอินเทอร์เน็ตของพนักงาน อาจจะไม่ใช่อะไรที่เกี่ยวกับพันธกิจขององค์กร

เครื่องมือสำหรับการวางแผนการตรวจสอบประจำปี (ระดับมหภาค)

การวางแผนการตรวจสอบในระดับแผนงานประจำปีควรพิจารณาจากประเด็นปัญหาใหญ่ๆ ที่องค์กรประสบอยู่ในปัจจุบัน แล้วพิจารณาเลือกใช้ทรัพยากรการตรวจสอบที่มีอยู่ในปัจจุบันให้สอดคล้องกับประเด็นปัญหาใหญ่ๆ ที่องค์กรประสบอยู่ในขณะนั้น เช่น ถ้าองค์กรใช้เวลาและงบประมาณเกี่ยวกับเรื่องการก่อสร้างเป็นจำนวนถึง 50% ของเวลาและงบประมาณขององค์กรแล้ว ผู้ตรวจสอบก็อาจจะใช้เวลาและงบประมาณในการตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องการก่อสร้างเป็นจำนวนถึง 50% ของเวลาและงบประมาณของผู้ตรวจสอบด้วยเช่นกัน

การจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี

เมื่อผู้ตรวจสอบสามารถระบุถึงความเสี่ยงที่องค์กรประสบอยู่ในปัจจุบันได้แล้ว ผู้ตรวจสอบก็จัดสรรงบประมาณที่มีอยู่ในปัจจุบันสำหรับการตรวจสอบให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่องค์กรประสบอยู่ในปัจจุบันนั้นๆ ได้

การนำเสนอคณะกรรมการตรวจสอบ หรือผู้บริหาร (แล้วแต่กรณี) เพื่อขออนุมัติแผนงานตรวจสอบประจำปีนั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก

ตัวกฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน หรือบทบัญญัติอำนาจหน้าที่อย่างเป็นทางการของหน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของหน่วยงานตรวจสอบภายในขององค์กร

หลังจากนั้นก็ควรจัดส่งแผนงานตรวจสอบประจำปีนั้นไปยังผู้บริหารและพนักงานตรวจสอบที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและดำเนินการตรวจสอบตามแผนนั้นต่อไป รวมทั้งเผยแพร่ลงในระบบสื่อสารต่างๆ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบด้วยเช่นกัน เช่น ในระบบ Internet ในระบบ Intranet หรือเอกสารเผยแพร่ภายในองค์กร เป็นต้น

การจัดทำเอกสารแผนงานตรวจสอบประจำปี

ควรกำหนดชื่อหัวข้อเรื่องการตรวจสอบที่สื่อให้ทราบถึงความเสี่ยงที่ปรากฏอยู่ในแต่ละเรื่องของการตรวจสอบนั้นได้ เช่น การกำหนดหัวข้อการตรวจสอบว่า “การตรวจสอบการฉีดวัคซีน (Vaccine Audit)” มีประสิทธิภาพและสื่อความหมายได้น้อยกว่าการกำหนดหัวข้อการตรวจสอบว่า “การตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิภาพของการฉีดวัคซีน” หรือ “เราฉีดวัคซีนให้กับประชาชนได้ถูกคนและถูกเวลาหรือไม่” เป็นต้น

การจัดสรรงบประมาณให้กับแผนงานตรวจสอบประจำปี

ผู้ตรวจสอบแต่ละคนมีงบประมาณเวลาการทำงานตรวจสอบประมาณปีละ 2,080 ชั่วโมงการทำงาน โดยคำนวณจาก ผู้ตรวจสอบแต่ละคนมีชั่วโมงการทำงานสัปดาห์ละ 40 ชั่วโมง และ 1 ปี มี 52 สัปดาห์ เมื่อหักวันลาหยุดพักผ่อน วันหยุดประจำปี วันอบรม และ

วันหยุดอื่นแล้ว ผู้ตรวจสอบแต่ละคนมีงบประมาณเวลาการทำงานตรวจสอบระหว่าง 60% - 75% ของงบประมาณเวลาการทำงานตรวจสอบทั้งปี ถ้าคำนวณที่อัตรา 72% ผู้ตรวจสอบแต่ละคนมีงบประมาณเวลาการทำงานตรวจสอบประมาณปีละ 1,500 ชั่วโมงการทำงาน ถ้าหากมีอัตรากำลังผู้ตรวจสอบจำนวน 3 อัตรา จะมีงบประมาณเวลาการทำงานตรวจสอบประมาณปีละ 4,500 ชั่วโมงการทำงาน

การจัดสรรทรัพยากรเวลาที่มีอยู่ในปัจจุบันให้สอดคล้องกับความเสี่ยง

สมมติว่า หน่วยงานรัฐบาลแห่งหนึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติงานอยู่ 3 หน้าที่ คือ

1. หน้าที่การดูแลบำรุงรักษากองถนนหนทาง (ใช้งบประมาณ 3/5 ส่วนของงบประมาณทั้งสิ้น)

2. หน้าที่บริการสาธารณสุขแก่ประชาชน โดยเฉพาะการฉีดวัคซีนให้แก่ประชาชน (ใช้งบประมาณ 1/5 ส่วนของงบประมาณทั้งสิ้น)

3. หน้าที่การบริหารทั่วไป (ใช้งบประมาณ 1/5 ส่วนของงบประมาณทั้งสิ้น)

โดยทั่วไป ผู้ตรวจสอบมักจะจัดสรรงบประมาณเวลาการทำงานตรวจสอบให้โยกกับหน้าที่หลักของหน่วยงาน และตามความเสี่ยงที่มีอยู่ในปัจจุบันเป็นหลักใหญ่ เช่น หน่วยงานตรวจสอบของภาครัฐแห่งหนึ่ง มีงบประมาณเวลาการทำงานตรวจสอบประมาณปีละ 4,500 ชั่วโมงการทำงาน เมื่อทำการประเมินความเสี่ยงแล้วพบว่า มีความเสี่ยงสูงใน 3 เรื่อง คือ

1. กระบวนการปูถนนไม่สามารถปรับปรุงให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

2. โครงการฉีดวัคซีนให้กับประชาชนอาจไม่เข้าถึงกลุ่มประชากรที่มีความเสี่ยงภัยสูงที่สุดได้

3. ระบบงานสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมาใหม่นั้น อาจจะมีต้นทุนเพิ่มมากขึ้น และอาจใช้เวลาานมากกว่าที่กำหนดไว้ในงบประมาณ

โดยผู้ตรวจสอบสามารถจัดสรรงบประมาณเวลาการทำงานตรวจสอบประมาณปีละ 4,500 ชั่วโมงการทำงานได้ดังนี้

1. จัดสรรงบประมาณเวลาตรวจสอบสำหรับโครงการตรวจสอบ เรื่อง การลงทุนปูถนนและติดตามผลการดำเนินงาน จำนวน 2,700 ชั่วโมงการทำงาน

2. จัดสรรงบประมาณเวลาตรวจสอบสำหรับโครงการตรวจสอบ เรื่อง สาเหตุที่การฉีดวัคซีนไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มประชากรที่มีความเสี่ยงภัยสูงที่สุดได้ จำนวน 900 ชั่วโมงการทำงาน

3. จัดสรรงบประมาณเวลาตรวจสอบสำหรับโครงการตรวจสอบ เรื่อง การเปรียบเทียบต้นทุน งบประมาณ และความคืบหน้าของการพัฒนาระบบสารสนเทศใหม่ที่เกิดขึ้นจริงกับสัญญาที่ตกลงกันไว้ จำนวน 900 ชั่วโมงการทำงาน

การวางแผนงานในแต่ละงานตรวจสอบที่ได้รับมอบหมาย (ระดับจุลภาค)

สำหรับในแต่ละงานตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบควรยึดถือเอาความเสี่ยงเป็นหลักในการจัดสรรงบประมาณเวลาตรวจสอบสำหรับแต่ละงานตรวจสอบและมุ่งให้อยู่ภายในงบประมาณเวลาตรวจสอบที่จัดสรรไว้แล้วด้วย

สมมติว่า งานตรวจสอบเรื่อง “การฉีดวัคซีนไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มประชาชนเป้าหมายได้” ได้จัดสรรงบประมาณเวลาตรวจสอบไว้จำนวน 900 ชั่วโมงการทำงาน

หลายองค์กรได้ใช้กฎในการจัดสรรงบประมาณเวลาตรวจสอบของแต่ละงานตรวจสอบ ดังนี้

1. จัดสรรงบประมาณเวลาตรวจสอบจำนวน 25% ของงบประมาณทั้งสิ้นให้กับขั้นตอนการวางแผนและการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น (Planning and Survey) ซึ่งประกอบด้วยหัวข้องานย่อย คือ การกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตของการตรวจสอบให้ชัดเจน (Defining Specific Scope/Objectives) การวางแผนกิจกรรมการตรวจสอบในขณะที่เข้าตรวจสอบภาคสนาม (All Field Works) ที่หน่วยงานรับการตรวจสอบ
2. จัดสรรงบประมาณเวลาตรวจสอบจำนวน 50% ของงบประมาณทั้งสิ้นให้กับขั้นตอนการตรวจสอบในขณะที่เข้าทำงานตรวจสอบภาคสนามที่หน่วยงานของผู้รับการตรวจสอบ (Field Work)
3. จัดสรรงบประมาณเวลาตรวจสอบจำนวน 25% ของงบประมาณทั้งสิ้นให้กับขั้นตอนการรายงานผลการตรวจสอบให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบผลการตรวจสอบ ซึ่งประกอบด้วยหัวข้องานย่อย คือ การเขียนรายงานสรุปผลการตรวจสอบ (The Written Report) การประชุมร่วมกับผู้รับการตรวจสอบเพื่อสรุปผลการตรวจสอบเมื่อเสร็จสิ้นการตรวจสอบ (Exit Conference) การนำเสนอผลการตรวจสอบให้ผู้บริหารได้รับทราบ (Briefing) และอื่นๆ

การจัดสรรงบประมาณเวลาตรวจสอบในแต่ละงานตรวจสอบ

1. หัวข้อเรื่องการตรวจสอบที่เกี่ยวกับเทคโนโลยี (A Technical Topic) อาจจะจัดสรรงบประมาณเวลาตรวจสอบสำหรับขั้นตอนการวางแผนให้มากกว่าขั้นตอนอื่นๆ เป็นอัตราส่วน ดังนี้ 40/30/30
2. หัวข้อเรื่องการตรวจสอบที่เกี่ยวกับเรื่องทั่วไป (A Typical Topic) อาจจะจัดสรรงบประมาณเวลาตรวจสอบสำหรับ 3 ขั้นตอนการตรวจสอบ เป็นอัตราส่วน ดังนี้ 25/50/25
3. หัวข้อเรื่องการตรวจสอบที่เป็นงานปกติประจำวัน (A Really Routine Topic) อาจจะจัดสรรงบประมาณเวลาตรวจสอบสำหรับ 3 ขั้นตอนการตรวจสอบ เป็นอัตราส่วน ดังนี้ 10/80/10

ตัวอย่างการวางแผนการตรวจสอบในอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น

1. การวางแผนสำหรับการตรวจสอบที่เกี่ยวกับการศึกษาอาจจะประกอบด้วยความเสี่ยงที่ทำให้นักเรียนได้ผลการทดสอบคะแนนต่ำ หรือมีอัตราการรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าศึกษาต่อในระดับวิทยาลัยในอัตราที่ต่ำ
2. การวางแผนสำหรับการตรวจสอบหน่วยงานที่ให้บริการอาจจะประกอบด้วยความเสี่ยงที่ทำให้ความสัมพันธ์กับลูกค้าไม่ดี หรือทำให้การสื่อสารไม่มีประสิทธิภาพ
3. การวางแผนสำหรับการตรวจสอบด้านการบริการสุขภาพอาจจะประกอบด้วยความเสี่ยงที่ทำให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บ หรือการบาดเจ็บต่างๆ

การโยกความเสี่ยงและหัวข้อการตรวจสอบกับงานบริการหลักขององค์กร

อะไรก็ตามที่มีความสำคัญกับเมือง รัฐ หรือจังหวัดของเรา ก็ควรจะเป็นสิ่งสำคัญกับการวางแผนการตรวจสอบด้วยเช่นกัน ดังนั้น บริการที่มีความสำคัญมากที่สุด ก็ควรได้รับการตรวจสอบมากที่สุดด้วยเช่นกัน

กล่าวโดยสรุป ขั้นตอนการวางแผนงานตรวจสอบหลังจากนี้ต่อไป ควรดำเนินการดังนี้

1. โยกความเสี่ยงต่างๆ ที่มีความสำคัญเข้ากับกระบวนการวางแผนงานตรวจสอบทั้งใน 2 ขั้นตอน คือ ระดับมหภาค และระดับจุลภาค
2. ทำให้มั่นใจว่า ผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ เข้าใจในหลักการและกระบวนการวางแผนงานตรวจสอบตามความเสี่ยงขององค์กร
3. โยกความเสี่ยงที่องค์กรประสบอยู่ในปัจจุบันเข้ากับอัตรากำลังของผู้ตรวจสอบที่มีอยู่อย่างจำกัด
4. จัดให้มีการวางแผนการตรวจสอบตามความเสี่ยงขององค์กรและจัดให้มีการจัดสรรงบประมาณเวลาการตรวจสอบเพื่อโยกงบประมาณเวลาการตรวจสอบที่มีอยู่ในปัจจุบันให้สอดคล้องกับพันธกิจขององค์กร

ไพร์ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส (PricewaterhouseCoopers. 2003 : Online) ได้เขียนบทความ เรื่อง Building a Strategic Internal Audit Function: A 10-Step Framework โดยกล่าวว่า

“เวลาที่มีการออกแบบหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานตรวจสอบภายในขึ้นมา นั้น จะต้องนำเอากลยุทธ์ (Strategy) ของหน่วยงานตรวจสอบภายในมาเป็นตัวนำในการออกแบบให้เกิดยุทธวิธี (Tactics) ของหน่วยงานตรวจสอบภายในต่างๆ ตามมา ไม่ใช่เอายุทธวิธีมาเป็นตัวนำให้เกิดกลยุทธ์ ซึ่งบ่อยครั้งที่เมื่อจะมีการจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในขึ้นมา ก็ต่อเมื่อมีความจำเป็นต้องนำยุทธวิธีมาใช้ในทันที กล่าวคือ เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่มีความจำเป็นต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในขึ้นมาอย่างเร่งด่วน และเพื่อสนองตอบให้ได้

อย่างเร่งด่วน จึงมักจะมองข้ามเรื่องกลยุทธ์ของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่จัดตั้งขึ้นมาก่อน และเมื่อจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในขึ้นมาอย่างเร่งด่วนได้แล้ว จึงทำให้กลายเป็นหน่วยงานที่มีแต่ยุทธวิธี แต่ไม่มีกลยุทธ์ของตนเองอยู่

เพื่อช่วยให้องค์กรต่างๆ สามารถออกแบบและจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในที่ มุ่งเน้นเรื่องกลยุทธ์ขึ้นมาได้ PricewaterhouseCoopers จึงได้จัดทำ กรอบโครงสร้าง 10 ขั้นตอนในการจัดตั้งหน้าที่งานตรวจสอบภายใน (A 10-Step Start-Up Framework) ดังแสดงใน รูปที่ 14 กรอบโครงสร้างนี้ได้รับการพิสูจน์แล้วกับการทำงานตรวจสอบภายในร่วมกับบริษัท ขนาดต่างๆ ทุกขนาดแล้ว โดยที่ในขั้นตอนที่ 1-4 มุ่งเน้นที่ประเด็นเรื่อง กลยุทธ์ ในขณะที่ ขั้นตอนที่ 5-10 มุ่งเน้นที่ประเด็นเรื่อง ยุทธวิธี ซึ่งมีความสำคัญเท่าๆ กันกับเรื่องกลยุทธ์เช่น เดียวกัน

ในขณะที่ทั้ง 10 ขั้นตอนนั้นสร้างขึ้นมาจากกันและกัน แต่ในทางปฏิบัติแล้ว ไม่ได้ปฏิบัติเรียงตามลำดับขั้นตอนดังกล่าว ไม่มีเหตุผลอันใดที่จะต้องปฏิบัติให้แต่ละขั้นตอนนั้น เสร็จสิ้นสมบูรณ์ก่อนแล้วจึงจะสามารถเริ่มการตรวจสอบในภาคสนามจริง (Fieldwork) ใน ขั้นตอนต่อไปได้ ยิ่งกว่านั้น จะต้องมีการสื่อสารในขั้นตอนที่ 9 อย่างมีประสิทธิภาพทั่วถึงตลอด ทั้งกระบวนการนี้

หากใช้กรอบโครงสร้างนี้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว จะสามารถช่วยให้หน่วยงานตรวจสอบภายในมีกลยุทธ์ในงานตรวจสอบของตนเองและจัดทำยุทธวิธีสำหรับงานตรวจสอบได้อย่าง ถูกต้อง และทำให้มั่นใจได้ว่าหน่วยงานตรวจสอบภายในจะประสบผลสำเร็จในการเพิ่มมูลค่า ธุรกิจให้แก่องค์กรได้ตามวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบภายใน

รูปที่ 14 Internal Audit Start-up Framework

ที่มา : PricewaterhouseCoopers. (2003). **Building a Strategic Internal Audit**

Function : A 10-Step Framework. Online.

ขั้นตอนที่ 1-4 : การสร้างกลยุทธ์พื้นฐานเพื่อความสำเร็จของการตรวจสอบภายใน

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดสิ่งที่ผู้มีส่วนได้เสียคาดหวังจากการตรวจสอบภายใน (Define Stakeholder Expectations) เมื่อจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในได้แล้ว ควรต้องทำการประเมินสิ่งที่ผู้มีส่วนได้เสียคาดหวังจากการตรวจสอบภายในใหม่เป็นประจำสม่ำเสมอ สิ่งที่ทำกันบ่อยมากก็คือ หน่วยงานตรวจสอบภายในมักจะจัดทำยุทธวิธีในการตรวจสอบภายในก่อนโดยไม่มีกลยุทธ์สำหรับการตรวจสอบภายในมาก่อน หากหน่วยงานตรวจสอบภายในไม่สามารถกำหนดสิ่งที่ผู้มีส่วนได้เสียคาดหวังจากการตรวจสอบภายในและวิธีการให้บรรลุสิ่งที่ผู้มีส่วนได้เสียคาดหวังจากการตรวจสอบภายในได้แล้ว จะทำให้เกิดความล่าช้าและค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นต่างๆ ได้

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดพันธกิจให้สัมพันธ์กับสิ่งที่ผู้มีส่วนได้เสียคาดหวังจากการตรวจสอบภายใน (Articulate the Mission) ข้อความพันธกิจนั้นจะต้องสื่อสารให้ผู้มีส่วนได้เสียได้เข้าใจและยอมรับอย่างเต็มที่ บ่อยครั้งที่องค์กรต่างๆ ไม่ได้โยงพันธกิจเข้ากับความคาดหวัง

ของผู้มีส่วนได้เสีย โดยเพียงแต่นำเอาข้อความพันธกิจขององค์กรอื่นหรือแผนกตรวจสอบภายในมาปรับแต่งเพื่อเอามาใช้ใหม่เท่านั้นเอง

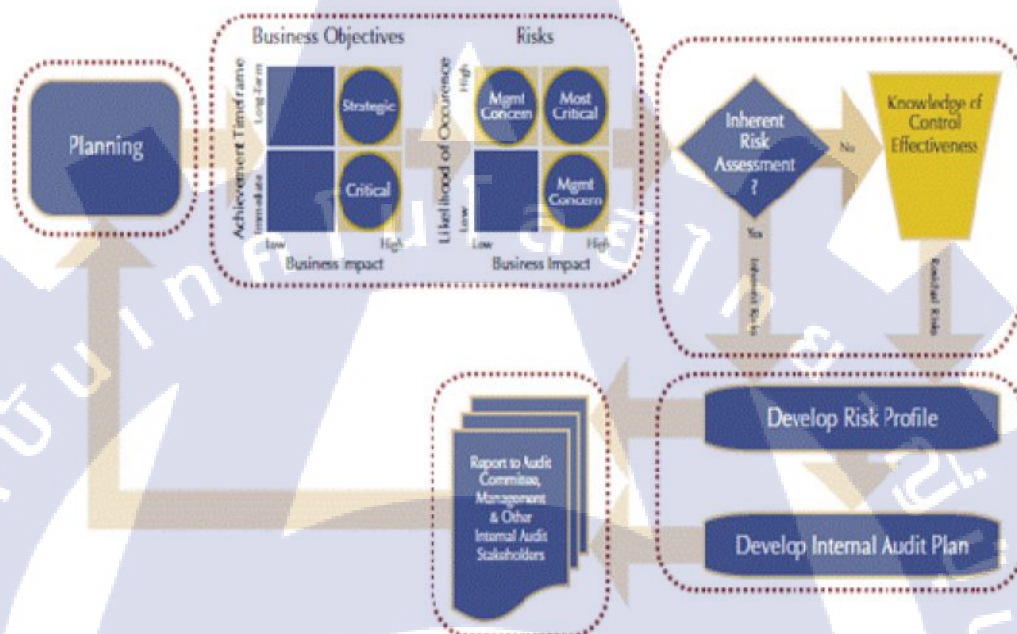
ขั้นตอนที่ 3 การจัดทำแผนกลยุทธ์การตรวจสอบภายในอย่างเป็นทางการ (Develop a Formal Strategic Plan) แผนกลยุทธ์การตรวจสอบภายในเป็นตัวนำทางในการสร้างหน้าที่งานตรวจสอบภายใน แผนดังกล่าวเป็นยิ่งกว่าการประเมินความเสี่ยง ณ เวลาใดเวลาหนึ่งเท่านั้น แผนดังกล่าวยังกำหนดคุณค่าของหน้าที่งานตรวจสอบ กำหนดกลุ่มลูกค้าที่หน่วยงานตรวจสอบให้บริการ และกำหนดคุณค่าที่หน่วยงานตรวจสอบสร้างไว้ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต แผนกลยุทธ์นี้เป็นตัวกำหนดโครงสร้างของยุทธวิธีการปฏิบัติงาน (Operational Tactics) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลัก รวมทั้งบรรลุความรับผิดชอบในการบริหารงานตามหน้าที่ด้วยเช่นกัน การริเริ่มธุรกิจใหม่อย่างใดอย่างหนึ่งโดยไม่มีแผนงานธุรกิจที่น่าเชื่อถือนั้น เป็นสิ่งที่ผู้ตรวจสอบภายในต้องทักท้วง ในทางตรงกันข้าม หากหน่วยงานตรวจสอบภายในไม่มีแผนงานธุรกิจ หน่วยงานตรวจสอบภายในก็ต้องถูกทักท้วงด้วยเช่นกัน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความเสี่ยงและการจัดทำแผนงานการตรวจสอบ (Assess Risks and Develop the Audit Plan) มันเป็นเรื่องเป็นเรื่องตายที่หน่วยงานตรวจสอบภายในจะต้องสร้างวิธีการประเมินความเสี่ยงให้เป็นระบบ โดยให้คำจำกัดความว่า ความเสี่ยงคือเหตุการณ์ใดๆ ก็ตามที่ขวางกั้นมิให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ทางธุรกิจขององค์กรได้

การประเมินความเสี่ยงทำให้ผู้ตรวจสอบสามารถพิจารณาได้ว่าเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น (Potential Events) นั้นจะมีผลกระทบกับการบรรลุวัตถุประสงค์ทางธุรกิจขององค์กรมากน้อยเพียงใด กระบวนการประเมินความเสี่ยงเริ่มต้นโดยการกำหนดว่า มีกิจกรรมภายในองค์กรทั้งหมดอะไรบ้างที่ต้องตรวจสอบ (Audit Universe) กิจกรรมภายในองค์กรทั้งหมดที่ต้องตรวจสอบนั้นประกอบด้วย หน่วยงานธุรกิจทุกหน่วยงาน (Business Units) ทุกกระบวนการ (Processes) และทุกระบบปฏิบัติงาน (Operations) หลังจากนั้น ผู้ตรวจสอบจะต้องเข้าใจรูปแบบการดำเนินธุรกิจ (Business Model) และวัตถุประสงค์หลักทางธุรกิจขององค์กรที่อยู่ในแต่ละธุรกิจนั้น รวมทั้ง ผู้ตรวจสอบควรสอบถามความเข้าใจของตนเองกับผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ด้วยว่า กิจกรรมภายในองค์กรทั้งหมดที่ต้องตรวจสอบนั้น มีอะไรบ้าง วัตถุประสงค์ทางธุรกิจและความเสี่ยงต่างๆ ที่องค์กรประสบอยู่ในปัจจุบันที่ขวางกั้นมิให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์นั้น มีอะไรบ้าง

หลังจากนั้น ผู้ตรวจสอบจะต้องพิจารณาว่า แต่ละความเสี่ยงนั้นมีผลกระทบ (The possible impact) ที่จะทำให้องค์กรไม่บรรลุแต่ละวัตถุประสงค์ทางธุรกิจนั้นได้มากน้อยเพียงใด และแต่ละความเสี่ยงนั้นมีโอกาสที่จะเกิดขึ้น (The Likely Hood of Their Occurrence) มากน้อยเพียงใด แล้วจึงนำเอาผลกระทบและโอกาสของแต่ละความเสี่ยงนั้นมาจัดทำแผนผังความเสี่ยง (A Risk Profile) ขององค์กรเพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบ โดยแสดงระดับความเสี่ยงเป็นรูปสีต่างๆ (Color-Coded Heat Map) เพื่อแสดงให้เห็นทราบว่า ความเสี่ยงนั้น

อยู่ในระดับ ความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงปานกลาง หรือความเสี่ยงต่ำ ซึ่งแผนผังความเสี่ยงนี้แสดงให้ทราบว่า มีหน่วยธุรกิจใด (Business Units) กระบวนการใด (Processes) หรือกิจกรรมใด (Activities) ที่มีความเสี่ยงสูงที่สุด และนำเอาความเสี่ยงนั้นเป็นข้อมูลพื้นฐานไปสร้างแนวทางการตรวจสอบ (Audit Programme) ต่อไป ดังแสดงในรูปที่ 15

รูปที่ 15 The Internal Audit Risk Assessment Process

ที่มา : PricewaterhouseCoopers. (2003). **Building a Strategic Internal Audit Function : A 10-Step Framework**. Online.

เพื่อให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด จะต้องเอาความเสี่ยงจากการประเมินผลของผู้ตรวจสอบภายในและผลสรุปความเสี่ยงนั้นโยนเข้ากับแผนกลยุทธ์การตรวจสอบภายในและระดับความเชื่อมั่น (The Level of Assurance) ตามที่คณะกรรมการตรวจสอบต้องการ

ในปีแรกของการจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในขึ้นมานั้น องค์กรมักจะไม่มีความรู้พื้นฐานสำหรับการประเมินประสิทธิผลของกิจกรรมการควบคุมภายในขององค์กร ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงและการจัดทำแผนงานการตรวจสอบในปีแรกนั้นจึงเป็นความเสี่ยงที่มีอยู่แล้วตามปกติทั่วไปในการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ (Inherent Risk Level) ที่องค์กรประสบอยู่ในขณะนั้น ซึ่งประกอบด้วย ความเสี่ยงจากภายนอกองค์กร (External Risks) เช่น การเปลี่ยน

แปลงบรรยากาศทางเศรษฐกิจในระดับโลก และของประเทศ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย และการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงภายในองค์กร (Internal Risks) เช่น การเปลี่ยนแปลงวิธีการปฏิบัติงานใหม่ การออกผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่ออกสู่ตลาดเดิม การเข้าสู่ตลาดใหม่ การเปลี่ยนแปลงการจัดองค์กร และการบริหารงานใหม่ และการขยายงานไปยังต่างประเทศ

พื้นฐานของการพัฒนาระบบการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพนั้น ก็คือ การประเมินความเสี่ยงเป็นระยะๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อพิจารณาประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือของการควบคุมภายในเพื่อบรรเทาความรุนแรงและโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงให้ลดลงได้นั่นเอง ด้วยวิธีการนี้ ความเสี่ยงต่างๆ อาจจะถูกจัดชั้นใหม่ให้อยู่ในระดับที่ลดต่ำลงกว่าเดิมได้เนื่องจากการปรับปรุงการควบคุมภายในให้รัดกุมมากขึ้นแล้ว อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าในบางเรื่องที่คิดว่าการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผลแล้วก็ตาม ก็ต้องมีการทดสอบการควบคุมนั้นเป็นระยะๆ อย่างสม่ำเสมอด้วยเช่นกันเพื่อให้มั่นใจได้ว่า การควบคุมที่มีอยู่นั้นยังคงช่วยบรรเทาให้ความเสี่ยงหลักๆ ขององค์กรให้ลดลงได้

ผลจากการประเมินความเสี่ยงเช่นนี้จะทำให้ผู้ตรวจสอบภายในสามารถจัดทำแผนการตรวจสอบภายในให้ครอบคลุมได้ทุกความเสี่ยงที่มีอยู่ทั่วไปในองค์กร และทำให้มีการจัดระดับความเสี่ยงเป็นความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงปานกลาง และความเสี่ยงต่ำอย่างเป็นระบบ และทันทีที่ประเมินระดับความเสี่ยงได้แล้ว หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในก็ควรทำงานร่วมกับคณะกรรมการตรวจสอบและผู้บริหารระดับสูงเพื่อจัดลำดับความเสี่ยงขององค์กร และร่วมกันพิจารณาถึงความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับหน่วยงานตรวจสอบภายในในการระบุถึงความเสี่ยงที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขในลำดับแรกๆ ก่อน และความต้องการหลักๆ ของผู้มีส่วนได้เสีย

ขั้นตอนที่ 5-10 : การมุ่งเน้นที่ยุทธวิธีในการตรวจสอบภายใน

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำงบประมาณประจำปีและงบประมาณระยะยาว (Establish Current and Multi-Year Budgets) เมื่อได้ดำเนินการในขั้นตอนที่ 1-4 เสร็จแล้ว หน่วยงานตรวจสอบภายในก็มีข้อมูลเพียงพอที่จะจัดทำงบประมาณประจำปีและงบประมาณระยะยาว เพื่อให้มีทรัพยากรต่างๆ ให้เพียงพอสำหรับการดำเนินงานตรวจสอบตามแผนงานตรวจสอบตามความเสี่ยงที่ได้มาจากขั้นตอนที่ 4 และสามารถปรับลดเพื่อตอบสนองกับความต้องการทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลาได้ ดังนั้น จึงควรจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับกลยุทธ์การตรวจสอบเป็นลำดับแรกก่อน แล้วจึงค่อยจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับยุทธวิธีการตรวจสอบเป็นลำดับต่อมา

ขั้นตอนที่ 6 การออกตรวจสอบภาคสนามให้เร็วที่สุด (Launch Fieldwork as Soon as Possible) บ่อยครั้งที่หน่วยงานตรวจสอบภายในที่เริ่มตั้งขึ้นมาใหม่ต้องการให้มีจำนวนพนักงานและโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ให้ครบถ้วนก่อนแล้วจึงค่อยดำเนินงานตรวจสอบได้ ซึ่งเป็นข้อผิดพลาดที่ใหญ่ที่สุดของการตรวจสอบภายใน ผู้มีส่วนได้เสียที่มีส่วนได้เสียอย่างสำคัญไม่สามารถอดทนรอผลการตรวจสอบที่ล่าช้าได้และต้องการทราบความคืบหน้าในการตรวจสอบทันทีไม่ใช่ในปีหน้า

ขั้นตอนที่ 7 การประเมินทักษะที่ใช้ในงานตรวจสอบภายใน (Assess Needed Skill Sets) การประเมินทักษะที่ใช้ในงานตรวจสอบภายในนั้น เริ่มจากการกลับไปดูความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียและพันธกิจของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่ได้เขียนไว้ในขั้นตอนก่อนหน้านี้ แล้วว่ามีอะไรบ้าง บ่อยครั้งที่คณะกรรมการตรวจสอบและผู้บริหารขององค์กรมุ่งเน้นไปที่จำนวนคนที่ต้องการมากกว่าทักษะในการระบุความเสี่ยงที่ต้องได้รับการตรวจสอบก่อนเป็นลำดับแรก

หน่วยงานระดับโลกนั้น นอกจากมีพนักงานประจำขององค์กรเองแล้ว ยังว่าจ้างบุคคลภายนอกเข้ามาเสริมทรัพยากรของตนเองด้วย แม้แต่หน่วยงานขนาดใหญ่ก็ยังไม่สามารถมีพนักงานที่มีความรู้อย่างลึกซึ้งในทุกเรื่องของงานทั้งหมดที่ต้องตรวจสอบได้

ขั้นตอนที่ 8 การพัฒนาหรือจัดหาโครงสร้างพื้นฐาน วิธีการปฏิบัติงาน และเทคโนโลยีต่างๆ (Develop or Acquire Enabling Infrastructure, Methodology and Technologies) อันตรายอีกอย่างหนึ่งของการจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในก็คือการเริ่มต้นจากการใช้เวลามากเกินไปในการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานของงานตรวจสอบภายใน ซึ่งการลงทุนเช่นนั้นควรมีเฉพาะสำหรับการทำให้บรรลุเป้าหมายทางธุรกิจเท่านั้น

ขั้นตอนที่ 9 การสร้างวิธีการสื่อสาร (Establish Communication Protocols) จากการสำรวจของ PricewaterhouseCoopers พบว่า มีช่องว่างการสื่อสารระหว่างผู้บริหารระดับสูงกับหน่วยงานตรวจสอบภายในในบริษัทต่างๆ เป็นจำนวนมาก จึงทำให้ผู้ตรวจสอบภายในไม่สามารถสนองตอบต่อความคาดหวังในตัวผู้ตรวจสอบภายในที่เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ได้ ดังนั้นผู้ตรวจสอบภายในจำเป็นต้องสร้างกระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพให้มีเพิ่มมากขึ้นจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของผู้บริหารระดับสูงได้

ขั้นตอนที่ 10 การวัดผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน (Measure results) ผู้ตรวจสอบภายในต้องแสดงผลงานการตรวจสอบที่สัมพันธ์กับความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียตามที่ได้กำหนดไว้แล้วในขั้นตอนที่ 1 ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่สำคัญมากที่จะต้องมีการติดตามวัดผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในเปรียบเทียบกับความคาดหวังของผู้บริหารเป็นประจำสม่ำเสมอเพื่อให้บรรลุและเกินความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียได้

ทุกองค์การควรสร้าง Balanced Scorecard ของหน่วยงานตรวจสอบภายในขึ้นมาจาก ข้อมูลที่ปรากฏใน 3 ขั้นตอนแรก คือ ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดสิ่งที่ผู้มีส่วนได้เสียคาดหวังจาก การตรวจสอบภายใน ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดพันธกิจให้สัมพันธ์กับสิ่งที่ผู้มีส่วนได้เสียคาดหวัง จากการตรวจสอบภายใน และขั้นตอนที่ 3 การจัดทำแผนกลยุทธ์การตรวจสอบภายในอย่างเป็นทางการ ดังแสดงในรูปที่ 16

Example Internal Audit Balanced Scorecard	
25% People • Quality of professional staff • Ability to address specialised and technical needs • Understanding of the business and the global business environment • Interaction and communication with line management executives • Development of management talent for the organisation	25% Internal Audit Process Effectiveness • Rapid and effective start-up • Effective and timely communications • Development and delivery of practical recommendations to improve internal controls and corporate governance • Results of auditee satisfaction questionnaires
25% Risk Management • Timely and effective identification of key business risks • Percentage of audit activities and resources allocated to addressing key business risks • Adaptability and responsiveness to emerging risks • Understanding and fulfillment of the needs of: – The audit committee – Executive management	25% Value Added to the Business • Protection of shareholder value through an improved control environment • Enhanced shareholder value through: – Cost reductions – Reduced revenue leakage – Reduced working capital – Enhanced cash flow

รูปที่ 16 ตัวอย่าง Balanced Scorecard ของหน่วยงานตรวจสอบภายใน

ที่มา : PricewaterhouseCoopers. (2003). **Building a Strategic Internal Audit Function : A 10-Step Framework.** Online.

ศัพท์ตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน

1. การเพิ่มคุณค่า (Add Value) หมายถึง กิจกรรมการตรวจสอบภายในเพิ่มคุณค่า แก่องค์กร (และผู้มีส่วนได้เสีย) เมื่อกิจกรรมการตรวจสอบดังกล่าวมีความเที่ยงธรรม สามารถให้ความเชื่อมั่นในเรื่องที่เกี่ยวข้อง และมีส่วนสนับสนุนความมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิภาพ ของกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุม
2. การบริการให้ความเชื่อมั่น (Assurance Services) หมายถึง การตรวจสอบ หลักฐานอย่างเที่ยงธรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งการประเมินอย่างเป็นอิสระในกระบวนการกำกับดูแล

การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมขององค์กร เช่น การให้ความเชื่อมั่นทางการเงิน การปฏิบัติงาน การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ความมั่นคงปลอดภัยของระบบต่าง ๆ และภารกิจการจัดทำ Due Diligence

3. **การบริการให้คำปรึกษา (Consulting Services)** หมายถึง กิจกรรมการให้คำปรึกษา แนะนำ และบริการที่เกี่ยวข้องแก่ผู้รับบริการ โดยลักษณะและขอบเขตของงานจะเป็นไปตามข้อตกลงที่ทำขึ้นร่วมกันกับผู้รับบริการและมีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมขององค์กร โดยไม่เข้าไปร่วมรับผิดชอบในฐานะฝ่ายบริหาร ตัวอย่างรวมถึงการให้คำปรึกษา คำแนะนำ การอำนวยความสะดวก และการฝึกอบรม

4. **ประมวลจรรยาบรรณ (Code of Ethics)** ประมวลจรรยาบรรณของสมาคมผู้ตรวจสอบภายในสากล (The Institute of Internal Auditors หรือ IIA) คือ หลักการ (Principles) ที่เกี่ยวกับวิชาชีพและการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน และหลักปฏิบัติ (Rules of Conduct) ซึ่งบรรยายสิ่งที่ผู้ตรวจสอบภายในพึงประพฤติปฏิบัติ ประมวลจรรยาบรรณสามารถนำไปปฏิบัติได้ทั้งในระดับบุคคลและหน่วยงานที่ให้บริการตรวจสอบภายใน จุดประสงค์ของประมวลจรรยาบรรณคือเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมของจรรยาบรรณในวิชาชีพการตรวจสอบภายใน

5. **ความเห็นในภาพรวม (Overall Opinion)** หมายถึง การประเมิน (Rating) ข้อสรุป และ/หรือคำบรรยายของผลการตรวจสอบที่จัดทำโดยหัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบ ซึ่งครอบคลุมกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมขององค์กร ทั้งนี้ความเห็นในภาพรวมเป็นดุลยพินิจอย่างเป็นมืออาชีพของหัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบ ซึ่งขึ้นอยู่กับผลการตรวจสอบแต่ละภารกิจจำนวนหนึ่งและกิจกรรมอื่น ๆ ภายในช่วงระยะเวลาที่เฉพาะเจาะจง

6. **ความเสี่ยง (Risk)** หมายถึง ความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ความเสี่ยงวัดได้จากผลกระทบที่ได้รับจากเหตุการณ์และโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น

7. **ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite)** หมายถึง ระดับความเสี่ยงที่องค์กรพร้อมยอมรับให้เกิดขึ้นได้

8. **การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)** หมายถึง กระบวนการในการระบุ ประเมิน บริหาร และควบคุม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ไม่พึงประสงค์ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าองค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้

9. **ความสำคัญ (Significance)** หมายถึง ความสำคัญของประเด็นแวดล้อมที่นำไปพิจารณา รวมถึงตัวแปรทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เช่น ขนาด ลักษณะ ผลกระทบ ความ

เกี่ยวข้อง และความร้ายแรง การใช้ดุลยพินิจอย่างมีอาชีพช่วยผู้ตรวจสอบในการประเมินความสำคัญของประเด็นแวดล้อมภายใต้วัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้อง

10. มาตรฐาน (Standard) หมายถึง มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในที่ทางคณะกรรมการมาตรฐานการตรวจสอบภายในของสมาคมผู้ตรวจสอบภายในสากล (IIA) ได้ประกาศใช้เป็นบรรทัดฐานการดำเนินกิจกรรมการตรวจสอบภายในและการประเมินผลงานการตรวจสอบภายในโดยทั่วไป

11. การวางแผนงานตรวจสอบตามความเสี่ยง (Risk-Based Audit Plan) หมายถึง การกำหนดลำดับความสำคัญของกิจกรรมการตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กรไว้ในแผนการตรวจสอบของหน่วยงานตรวจสอบภายใน โดยหัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบมีหน้าที่ในการจัดทำแผนงานตรวจสอบตามความเสี่ยง หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องนำกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรมาพิจารณา รวมถึงนำระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในแต่ละกิจกรรม หรือส่วนงานต่างๆ ในองค์กร ซึ่งถูกกำหนดโดยฝ่ายบริหารมาประกอบการพิจารณาด้วย หากองค์กรไม่มีการจัดทำกรอบความเสี่ยงไว้ หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบสามารถใช้ดุลยพินิจส่วนบุคคลในการระบุความเสี่ยง หลังจากที่ได้พิจารณาข้อมูลที่ได้รับจากผู้บริหารระดับสูง และคณะกรรมการแล้ว หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องทบทวนและปรับแผนตามความจำเป็นเพื่อสนองต่อความเปลี่ยนแปลงขององค์กรในด้านธุรกิจ ความเสี่ยง การปฏิบัติงาน แผนงาน ระบบงาน และการควบคุม แผนภารกิจของกิจกรรมการตรวจสอบภายใน ต้องจัดทำอย่างน้อยปีละครั้งโดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการประเมินความเสี่ยง และต้องนำข้อมูลข่าวสารจากผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการมาใช้ประกอบการพิจารณาในการทำแผนด้วย

TNI

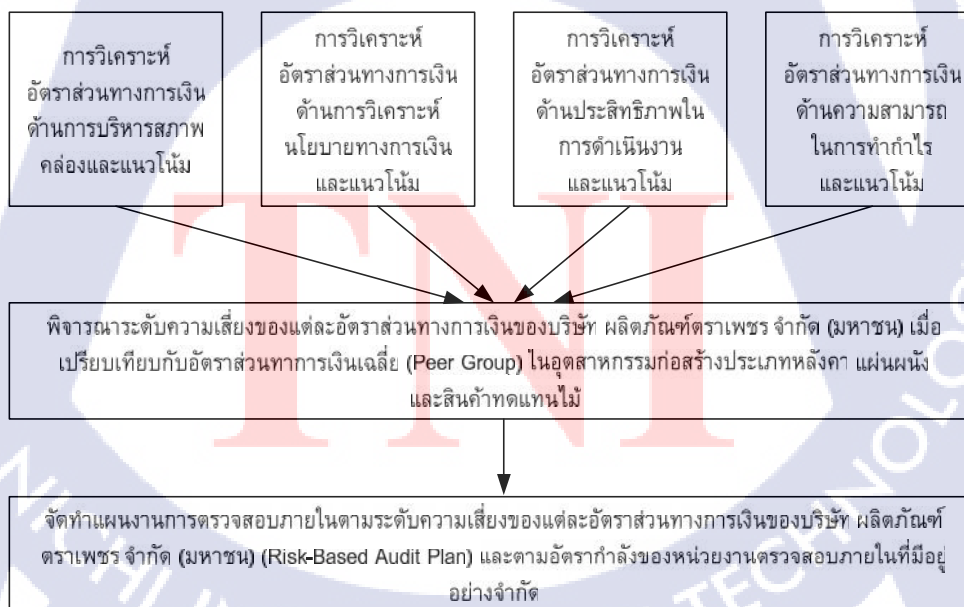
THAI

NICHI INSTITUTE OF TECHNOLOGY

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานสารนิพนธ์

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงทางด้านฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในตามระดับความเสี่ยงดังกล่าว โดยใช้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ที่มีการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงินตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - ปี พ.ศ. 2556 เป็นหน่วยวิเคราะห์แทนค่าเฉลี่ยของกลุ่มอุตสาหกรรมดังกล่าวทั้งระบบ เป็นการศึกษาเอกสาร (Documentary Study) โดยใช้ข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ที่เป็นเอกสารเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ของบริษัทที่ออกและเสนอขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ย้อนหลัง 3 ปี (พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2556) เพื่อศึกษาระดับความเสี่ยงทางด้านฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ในช่วงระยะเวลา 3 ปี โดยใช้เครื่องมือทางการเงินที่เรียกว่า การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังแสดงในรูปที่ 19

รูปที่ 17 ขั้นตอนดำเนินงานสารนิพนธ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาการจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในตามความเสี่ยงของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) เป็นการศึกษาจากเอกสาร จึงไม่มีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แต่จะใช้ข้อมูลจากงบการเงินรวมย้อนหลัง 3 ปี ในปี พ.ศ. 2554 - ปี พ.ศ. 2556 ของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ที่มีการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงินตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - ปี พ.ศ. 2556 อีก 3 บริษัท โดยผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ดังนี้

1. ข้อมูลจากบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป ประวัติความเป็นมา และผลิตภัณฑ์ของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และการจัดองค์กรหน้าที่ความรับผิดชอบ และอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายใน และอื่นๆ
2. ข้อมูลจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ที่มีการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงินตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - ปี พ.ศ. 2556 ได้แก่ ข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ที่เป็นเอกสารเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ของบริษัทที่ออกและเสนอขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ย้อนหลัง 3 ปี (พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2556) และอื่นๆ
3. ข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ ได้แก่ ธนาคารกสิกรไทย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ต.ล.ท) สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) PricewaterhouseCoopers (PWC), Ernst & Young (E&Y), Deloitte LLP และ KPMG LLP เอกสารทางวิชาการต่างๆ แนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเว็บไซต์ทั่วไป

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาแบ่งเครื่องมือที่ใช้ดำเนินการศึกษาเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน การวิเคราะห์ความเสี่ยง และการจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในตามความเสี่ยงขององค์กร

1. ขั้นตอนการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)

ผู้ศึกษานำข้อมูลทุติยภูมิที่เป็นข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ที่เป็นเอกสารเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ของบริษัทที่ออกและเสนอขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทน

ไม้ ย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - ปี พ.ศ. 2556 ทั้งสิ้นจำนวน 4 บริษัท เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในมุมมอง 2 ด้านใน 4 มิติ คือ ด้านฐานะทางการเงิน ประกอบด้วย อัตราส่วนสภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratios) และอัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratios) และด้านผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย อัตราส่วนความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratios) และอัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratios) รวมทั้งสิ้นจำนวน 22 อัตราส่วน

2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis)

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis) ในขั้นตอนที่ 1 มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ที่มีการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงินไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูล แบบ 56-1 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - ปี พ.ศ. 2556 ทั้งสิ้นจำนวน 4 บริษัทคือ กลุ่มผู้ประกอบการรายเดิม ประกอบด้วย กลุ่มปูนซีเมนต์ไทย กลุ่มปูนซีเมนต์นครหลวง และผลิตภัณฑ์ตราเพชร และผู้ประกอบการรายใหม่ล่าสุดในตลาดคือ กลุ่มทีพีไอ ที่เข้ามาทำตลาดในสินค้ากลุ่มหลังคาเพิ่มเติม เพื่อนำค่าเฉลี่ยดังกล่าวมาเป็นเกณฑ์เพื่อพิจารณาระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ดังนี้

- (1) กรณีที่บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนทางการเงินใด "ด้อยกว่า" ค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรมเดียวกัน ถือว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงในอัตราส่วนทางการเงินนั้น "สูง"
- (2) กรณีที่บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนทางการเงินใด "ทัดเทียม" กับค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรมเดียวกัน ถือว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงในอัตราส่วนทางการเงินนั้น "ปานกลาง"
- (3) กรณีที่บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนทางการเงินใด "เหนือกว่า" ค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรมเดียวกัน ถือว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงในอัตราส่วนทางการเงินนั้น "ต่ำ"

3. ขั้นตอนการจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในตามความเสี่ยง (Risk-Based Audit Plan)

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มาจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในตามระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินและตามอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีอยู่อย่างจำกัด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ผู้ศึกษาได้ทำการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งที่มาต่างๆ ดังนี้

1. บทวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจจากศูนย์วิจัยกสิกรไทย
2. ข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ที่เป็นเอกสารเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ของบริษัทที่ออกและเสนอขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ย้อนหลัง 3 ปี (พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2556) และอื่นๆ ทั้งสิ้นจำนวน 4 บริษัทคือ กลุ่มปูนซีเมนต์ไทย กลุ่มปูนซีเมนต์นครหลวง ผลิตภัณฑ์ตราเพชร และกลุ่มทีพีโอ
3. เอกสารต่างๆ ได้แก่ งานวิจัย งานวิชาการ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง บทความต่างๆ ที่มีผู้วิจัยได้ทำการศึกษา และค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลดังต่อไปนี้
 - 3.1 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
 - 3.2 สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
 - 3.3 สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย
 - 3.4 PricewaterhouseCoopers.
 - 3.5 Ernst & Young
 - 3.6 KPMG LLP
 - 3.7 Deloitte LLP
 - 3.8 ศูนย์วิทยบริการ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีการประมวลผลและวิเคราะห์จากข้อมูลทุติยภูมิ โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

1. ค่าสัดส่วน (Ratio) และค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในอุตสาหกรรมก่อสร้าง

ประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ที่มีการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงินไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - ปี พ.ศ. 2556 ทั้งสิ้นจำนวน 4 บริษัทคือ กลุ่มปูนซีเมนต์ไทย กลุ่มปูนซีเมนต์นครหลวง ผลิตภัณฑ์ตราเพชร และกลุ่มทีพีโอ โดยเป็นอัตราส่วนทางการเงินตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดให้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในอุตสาหกรรมการผลิตและบริการจัดทำขึ้นมาและแสดงไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ในมุมมอง 4 มิติ ประกอบด้วยอัตราส่วนทางการเงินทั้งสิ้นจำนวน 22 อัตราส่วน ดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 อัตราส่วนทางการเงิน : กลุ่มอุตสาหกรรมและบริการ

มิติที่ 1 อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)		
อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วย	สูตรการคำนวณ
1.1 อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$
1.2 อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	เท่า	$\frac{(\text{เงินสดและเงินฝากธนาคาร} + \text{หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด} + \text{ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ})}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$
1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	เท่า	$\frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียนเฉลี่ย}}$
1.4 อัตราส่วนการหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	ครั้ง	$\frac{\text{ขายสุทธิ}}{(\text{ลูกหนี้การค้าก่อนหนี้สงสัยจะสูญ} + \text{ตัวเงินรับการค้า}) (\text{เฉลี่ย})}$
1.5. ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	วัน	$\frac{360}{\text{อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า}}$
1.6. อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	ครั้ง	$\frac{\text{ต้นทุนขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือ (เฉลี่ย)}}$ * เอาเฉพาะสินค้าสำเร็จรูป ไม่รวมสินค้าระหว่างผลิต สินค้าระหว่างทาง และวัตถุดิบ
1.7. ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	วัน	$\frac{360}{\text{อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ}}$
1.8. อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	เท่า	$\frac{\text{ซื้อหรือต้นทุนขาย}}{(\text{เจ้าหนี้การค้า} + \text{ตัวเงินจ่ายการค้า}) (\text{เฉลี่ย})}$
1.9. ระยะเวลาชำระหนี้	วัน	$\frac{360}{\text{อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้}}$
1.10. Cash Cycle	วัน	$\frac{\text{ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย} + \text{ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย}}{- \text{ระยะเวลาชำระหนี้}}$

ตารางที่ 15 อัตราส่วนทางการเงิน : กลุ่มอุตสาหกรรมและบริการ (ต่อ)

มิตินี้ 2 อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratio) หรือ ความสามารถในการก่อหนี้และชำระคืนหนี้ของธุรกิจ (Leverage Ratio)		
อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วย	สูตรการคำนวณ
2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	(เท่า)	$\frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$
2.2 อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	(เท่า)	$\frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน} + \text{ดอกเบี้ยจ่ายจากการดำเนินงาน} + \text{ภาษี}}{\text{ดอกเบี้ยจ่ายจากการดำเนินงานและลงทุน}}$
2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash basis)	(เท่า)	$\frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}{(\text{การจ่ายชำระหนี้สิน} + \text{รายจ่ายลงทุน} + \text{ซื้อสินทรัพย์} + \text{เงินปันผลจ่าย})}$
2.4 อัตราการจ่ายเงินปันผล	(%)	$\frac{\text{เงินปันผล}}{\text{กำไรสุทธิ}}$
มิตินี้ 3 อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio)		
3.1 อัตรากำไรขั้นต้น	%	$\frac{\text{กำไรขั้นต้น}}{\text{ขายสุทธิ}}$
3.2 อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	%	$\frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{ขายสุทธิ}}$
3.3 อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร	%	$\frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}$
3.4 อัตรากำไรสุทธิ	%	$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{รายได้รวม}}$
3.5 อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น (เฉลี่ย)}}$
มิตินี้ 4 อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)		
4.1 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม (เฉลี่ย)}}$
4.2 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	%	$\frac{(\text{กำไรสุทธิ} + \text{ค่าเสื่อมราคา})}{\text{สินทรัพย์ถาวรสุทธิ (เฉลี่ย)}}$
4.3 อัตราการหมุนของสินทรัพย์	เท่า	$\frac{\text{รายได้รวม}}{\text{สินทรัพย์รวม (เฉลี่ย)}}$

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2556). คู่มือจัดทำแบบแสดงรายการข้อมูล แบบ 56-1 แบบ 69-1. ออนไลน์.

2. ค่าเฉลี่ย (Peer Group) ของอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ที่มีการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงินไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูล แบบ 56-1 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - ปี พ.ศ. 2556 ทั้งสิ้นจำนวน 4 บริษัทคือ กลุ่มปูนซีเมนต์ไทย กลุ่มปูนซีเมนต์นครหลวง ผลิตภัณฑ์ตราเพชร และกลุ่มทีพีโอ เพื่อนำค่าเฉลี่ยดังกล่าวมาเป็นเกณฑ์พิจารณาระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ดังแสดงในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 เกณฑ์เพื่อพิจารณาระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)

บริษัทกรณีศึกษา	การเปรียบเทียบ	เกณฑ์เปรียบเทียบ	ระดับความเสี่ยง
บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)	ด้อยกว่า	ค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรม (Peer Group)	สูง
บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)	ทัดเทียม	ค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรม (Peer Group)	ปานกลาง
บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)	เหนือกว่า	ค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรม (Peer Group)	ต่ำ

(1) กรณีที่บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนทางการเงินใด “ด้อยกว่า” ค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรมเดียวกัน ถือว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงในอัตราส่วนทางการเงินนั้น “สูง”

(2) กรณีที่บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนทางการเงินใด “ทัดเทียม” กับค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรมเดียวกัน ถือว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงในอัตราส่วนทางการเงินนั้น “ปานกลาง”

(4) กรณีที่บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนทางการเงินใด “เหนือกว่า” ค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรมเดียวกัน ถือว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงในอัตราส่วนทางการเงินนั้น “ต่ำ”

3. สถิติเชิงพรรณนาเพื่อแปรผลการวิเคราะห์แต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และแนวโน้มของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้

บทที่ 4

ผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษา

การศึกษาการจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในตามความเสี่ยงของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอเสนอผลการวิเคราะห์ตามที่ผู้ศึกษาได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มและฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) โดยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis) ในช่วงระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2556 และผลการเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ของบริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้

ส่วนที่ 2 การนำผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) กับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ของบริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้เพื่อจัดระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)

ส่วนที่ 3 การจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในตามความเสี่ยงของกิจกรรมการตรวจสอบ และตามอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีอยู่อย่างจำกัด

โดยมีรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินและผลการดำเนินงาน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)

ผู้ศึกษานำข้อมูลทุติยภูมิที่เป็นข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ที่เป็นเอกสารเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ของบริษัทที่ออกและเสนอขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - ปี พ.ศ. 2556 ทั้งสิ้นจำนวน 4 บริษัท คือ บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย บริษัท ปูนซิเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และบริษัท ทีพีโอ โพลีน จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ดังแสดงในภาคผนวก ก เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ในรูปของอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis) ในมุมมอง 2 ด้านใน 4 มิติ คือ ด้านฐานะทางการเงิน ประกอบด้วย มิติอัตราส่วนสภาพคล่องทาง

การเงิน (Liquidity Ratios) และมีติอัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratios) และด้านผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย มีติอัตราส่วนความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratios) และมีติอัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratios) รวมทั้งสิ้นจำนวน 22 อัตราส่วน และนำมาเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ของอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ในช่วงปี พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2556 ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

1. ด้านฐานะทางการเงิน

มติที่ 1 อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารสภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratios)

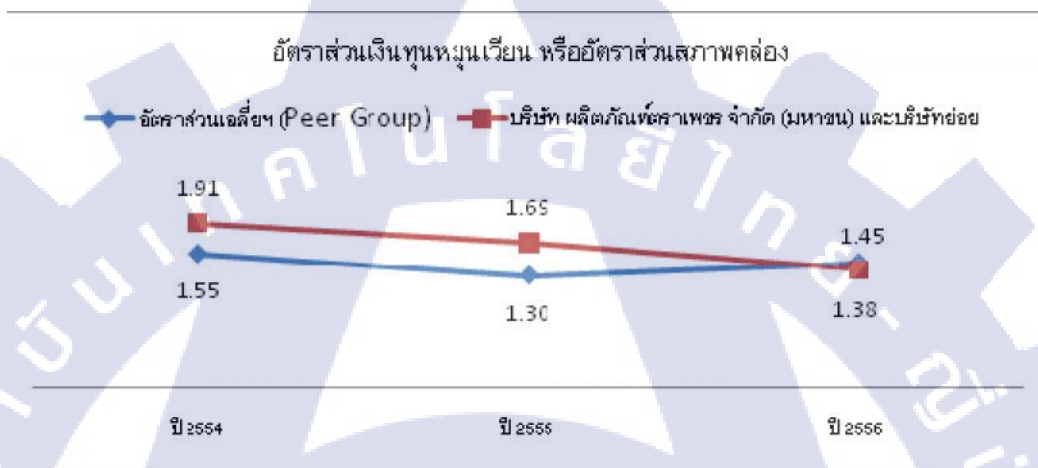
ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารสภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratios) บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ของอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ในช่วงปี พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2556 สามารถสรุปได้ดังแสดงในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 มติที่ 1 อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารสภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratios)

อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วย	อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย ของอุตสาหกรรมฯ (Peer Group)			อัตราส่วนทางการเงินของบริษัทผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย			ผลการเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยฯ ในปี พ.ศ. 2556
		พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	
1.1 อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	1.55	1.30	1.45	1.91	1.69	1.38	ด้อยกว่า
1.2 อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	เท่า	0.69	0.63	0.74	0.78	0.79	0.64	ด้อยกว่า
1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	เท่า	0.54	0.60	0.54	0.63	1.04	0.52	ด้อยกว่า
1.4 อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	เท่า	10.62	10.21	9.53	8.95	8.3	8.23	ด้อยกว่า
1.5 ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	วัน	34.65	35.89	38.39	40	43	44	ด้อยกว่า
1.6 อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	เท่า	11.86	11.38	11.85	18.41	16.36	18.64	เหนือกว่า
1.7 ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	วัน	57.69	53.56	51.24	20	22	19	เหนือกว่า
1.8 อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	ครั้ง	12.25	12.85	11.16	19.27	22.15	20.09	ด้อยกว่า
1.9 ระยะเวลาชำระหนี้	วัน	33.31	32.42	38.12	19	16	18	ด้อยกว่า
1.10. Cash Cycle	วัน	46.53	46.02	42.51	41	49	45	ด้อยกว่า

โดยสามารถแปรผลการวิเคราะห์แต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และแนวโน้มของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ได้ดังนี้

1.1 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน หรืออัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio)

รูปที่ 18 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน หรืออัตราส่วนสภาพคล่อง

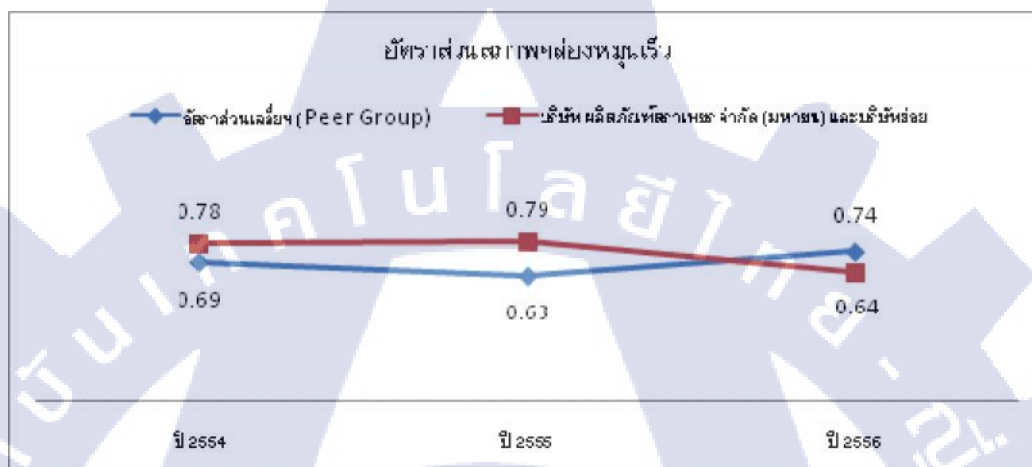
ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน หรืออัตราส่วนสภาพคล่อง พบว่า เมื่อนำเอาสินทรัพย์หมุนเวียน มาเปรียบเทียบกับหนี้สินหมุนเวียน เพื่อพิจารณาสภาพคล่องแล้ว บริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ไม่ประสบปัญหาด้านการบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนของธุรกิจ เห็นได้จากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน หรืออัตราส่วนสภาพคล่องในแต่ละปีมีค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 1 โดยมีแนวโน้มเงินทุนหมุนเวียนลดลง และปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น ในปี พ.ศ. 2555 ในปี พ.ศ. 2556 ตามลำดับ

โดยบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีแนวโน้มอัตราส่วนสภาพคล่องเหนือกว่าอัตราส่วนอุตสาหกรรมฯ เฉลี่ยอย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2555 ตามลำดับ

จนกระทั่งสิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนสภาพคล่องเท่ากับ 1.38 เท่า เปรียบเทียบกับอัตราส่วนอุตสาหกรรมฯ เฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 1.45 เท่า วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 0.07 เท่า แสดงให้เห็นว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตรา

เพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีสภาพคล่องด้อยกว่า จึงควรมีการตรวจสอบข้อมูลสินทรัพย์หมุนเวียน และหรือหนี้สินหมุนเวียนที่เกี่ยวข้องเพื่อหาสาเหตุและทำการปรับปรุงแก้ไขให้ทัดเทียมหรือเหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป

1.2 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio or Acid Test Ratio)

รูปที่ 19 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว

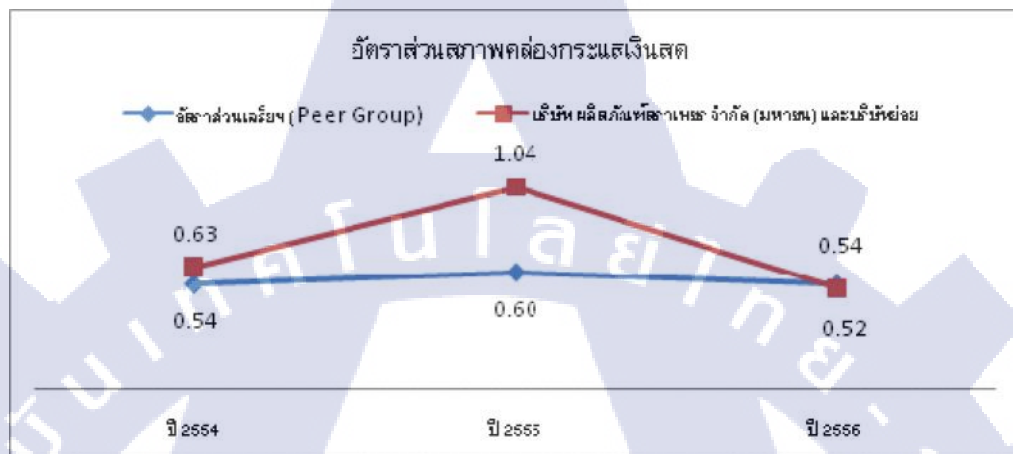
ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วพบว่า เมื่อมีการหักลบสินทรัพย์หมุนเวียนด้วยสินค้าคงเหลือออกไปแล้ว บริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคาแผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ประสบปัญหาด้านการบริหารจัดการสภาพคล่องหมุนเร็ว เห็นได้จากอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วมีแนวโน้มสภาพคล่องหมุนเร็วลดลง และเพิ่มสูงขึ้นในปี พ.ศ. 2555 และในปี พ.ศ. 2556 ตามลำดับ

โดยบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีแนวโน้มอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วเหนือกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ อย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2555 ตามลำดับ

จนกระทั่งสิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วเท่ากับ 0.64 เท่า เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 0.74 เท่า วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วน้อยกว่า 0.10 เท่า แสดงให้เห็นว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีสภาพคล่องหมุนเร็วด้อยกว่า จึงควรมีการตรวจสอบ

ข้อมูล สินค้าคงเหลือ และหรือหนี้สินหมุนเวียนที่เกี่ยวข้องเพื่อหาสาเหตุและทำการปรับปรุงแก้ไขให้ทัดเทียมหรือเหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป

1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (Cash Ratio)

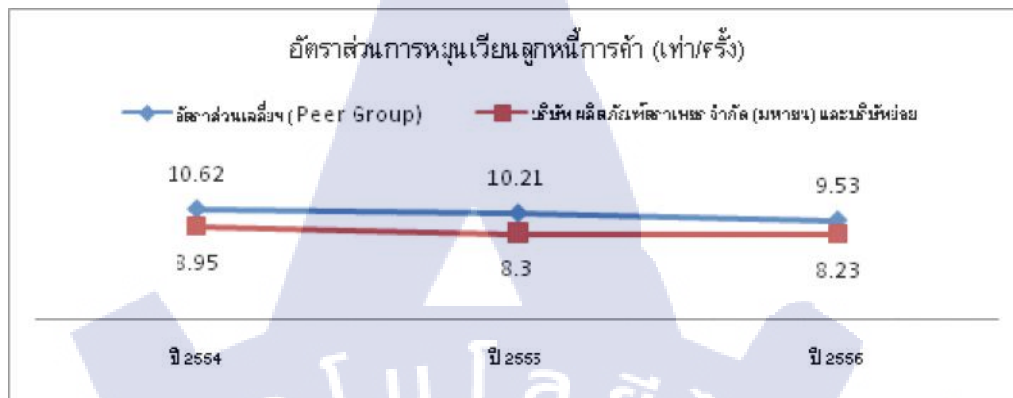
รูปที่ 20 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด พบว่า เมื่อนำเอาเฉพาะกระแสเงินสดจากการดำเนินงานมาเปรียบเทียบกับหนี้สินหมุนเวียน เพื่อพิจารณาสภาพคล่องแล้ว บริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ประสบปัญหาด้านการบริหารจัดการสภาพคล่อง เห็นได้จากอัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสดมีแนวโน้มเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มสูงขึ้นและลดลงในปี พ.ศ. 2555 และในปี พ.ศ. 2556 ตามลำดับ

โดยบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีแนวโน้มอัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสดเหนือกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ อย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2555 ตามลำดับ

จนกระทั่งสิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสดเท่ากับ 0.52 เท่า เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 0.54 เท่า วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสดน้อยกว่า 0.02 เท่า แสดงให้เห็นว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีสภาพคล่องกระแสเงินสดด้อยกว่า จึงควรมีการตรวจสอบข้อมูลหนี้สินหมุนเวียนและหรือ กระแสเงินสด เพื่อหาสาเหตุและทำการปรับปรุงแก้ไขให้ทัดเทียมหรือเหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป

1.4 อัตราส่วนการหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (Account Receivable Turnover)

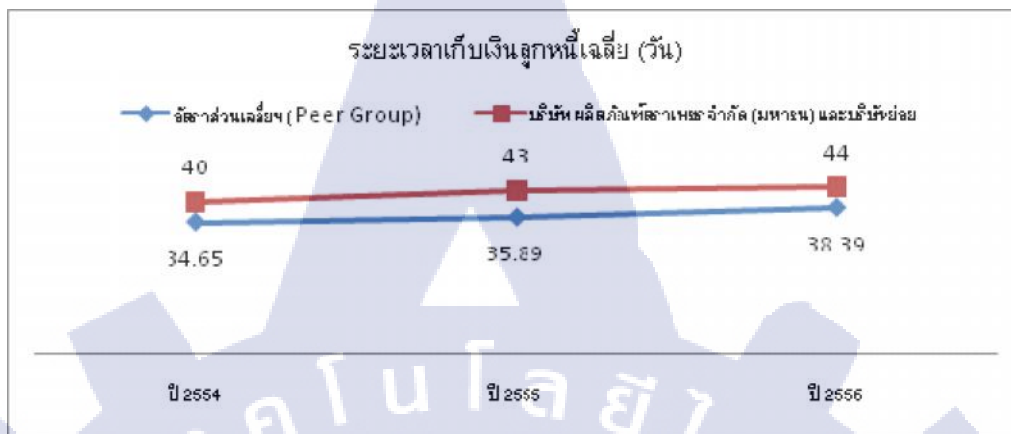
รูปที่ 21 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนการหมุนเวียนลูกหนี้การค้า

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนการหมุนเวียนลูกหนี้การค้า พบว่า เมื่อนำเอายอดขายสุทธิรวมเปรียบเทียบกับยอดลูกหนี้ถัวเฉลี่ยแล้ว บริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภท หัสดา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ประสบปัญหาด้านความสามารถในการบริหารลูกหนี้ให้แปลงสภาพเป็นเงินสดได้เร็ว เห็นได้จากอัตราส่วนการหมุนเวียนลูกหนี้การค้ามีแนวโน้มการหมุนเวียนลูกหนี้การค้าลดลงอย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2555 และในปี พ.ศ. 2556 ตามลำดับ

โดยบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัท ยอยมีแนวโน้มอัตราส่วนการหมุนเวียนลูกหนี้การค้าต่ำกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ อย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2555

จนกระทั่งสิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัท ยอยมีอัตราส่วนการหมุนเวียนลูกหนี้การค้าเท่ากับ 8.23 เท่า หรือครั้ง หรือรอบ เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 9.53 เท่า วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัท ยอยมีอัตราส่วนการหมุนเวียนลูกหนี้การค้าต่ำกว่า 1.30 เท่า แสดงให้เห็นว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัท ยอยมีการหมุนเวียนลูกหนี้การค้าต่ำกว่า จึงควรมีการตรวจสอบข้อมูล ยอดขายสุทธิรวม และหรือยอดลูกหนี้ถัวเฉลี่ย เพื่อหาสาเหตุและทำการปรับปรุงแก้ไขให้ทัดเทียมหรือเหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป

1.5 ระยะเวลาเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้ (Average Collection Period)

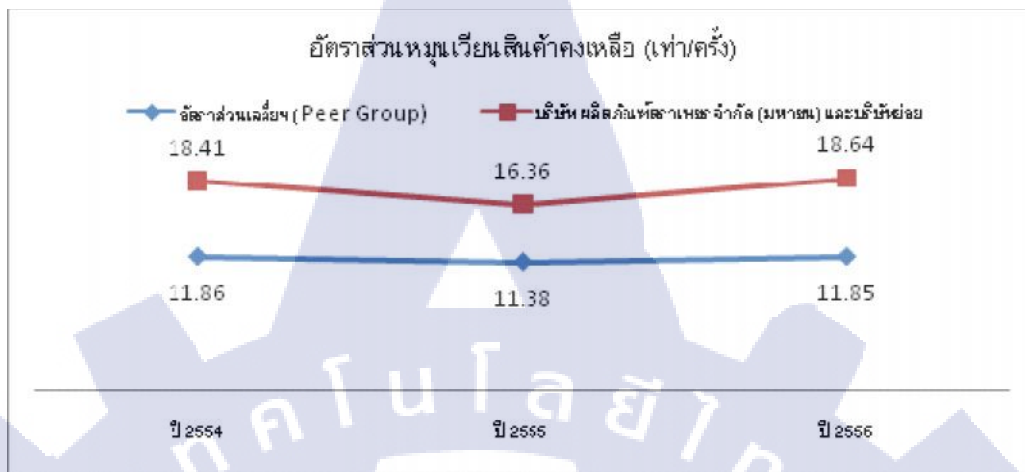
รูปที่ 22 กราฟแสดงการวิเคราะห์ระยะเวลาเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนระยะเวลาเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้ พบว่า เมื่อนำเอาอัตราส่วนการหมุนเวียนลูกหนี้การคำนวณจำนวน 360 วัน (ใน 1 ปี) แล้ว บริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ประสบปัญหาด้านระยะเวลาในการเรียกเก็บหนี้ที่ยาวมากขึ้น เห็นได้จากอัตราส่วนการหมุนเวียนลูกหนี้การคำนวณแนวโน้มระยะเวลาเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2555 และ พ.ศ. 2556 ตามลำดับ

โดยบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีแนวโน้มอัตราส่วนระยะเวลาเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้ด้อยกว่า (ยาวมากกว่า) อัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2555 ตามลำดับ

จนกระทั่งสิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนระยะเวลาเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้เท่ากับ 44 วัน เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 38 วัน วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนระยะเวลาเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้มากกว่า 6 วัน แสดงให้เห็นว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีระยะเวลาเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้ด้อยกว่า จึงควรมีการตรวจสอบข้อมูลยอดขายสุทธิรวมและหรือยอดลูกหนี้เฉลี่ยเพื่อหาสาเหตุและทำการปรับปรุงแก้ไขให้ทัดเทียมกับค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป

1.6 อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover)

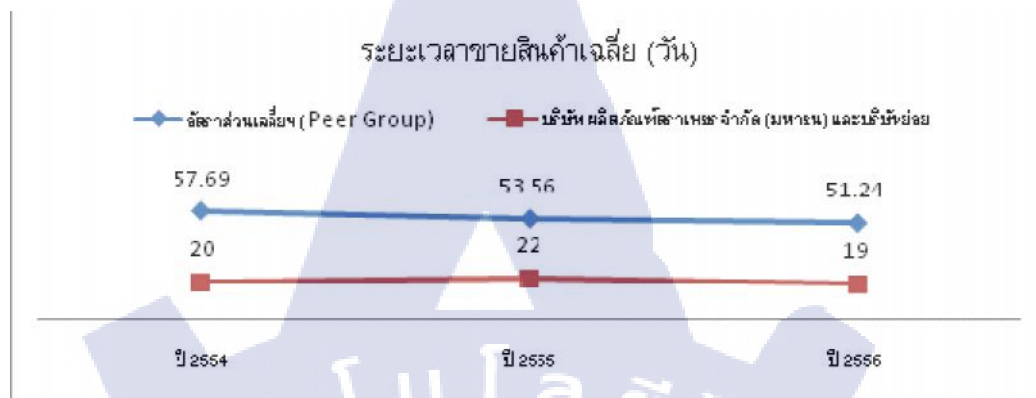
รูปที่ 23 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ พบว่า เมื่อนำเอาต้นทุนสินค้าขายเปรียบเทียบกับสินค้าคงเหลือเฉลี่ยแล้ว บริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ไม่ประสบปัญหาด้านความสามารถในการบริหารการขายสินค้าได้เร็ว เห็นได้จากอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือมีแนวโน้มลดลงและปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นในปี พ.ศ. 2555 และในปี พ.ศ. 2556 ตามลำดับ

โดยบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีแนวโน้มอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือเหนือกว่า (สูงกว่า) อัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ อย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2555 ตามลำดับ

จนกระทั่งสิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือเท่ากับ 18.64 เท่า เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 11.85 เท่า วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือมากกว่า 6.79 เท่า แสดงให้เห็นว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือเหนือกว่า จึงควรมีการตรวจสอบต้นทุนสินค้าขาย และหรือสินค้าคงเหลือเฉลี่ย เพื่อหาสาเหตุและทำการปรับปรุงแก้ไขให้เหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป

1.7 ระยะเวลาในการจำหน่าย (ขาย) สินค้าเฉลี่ย

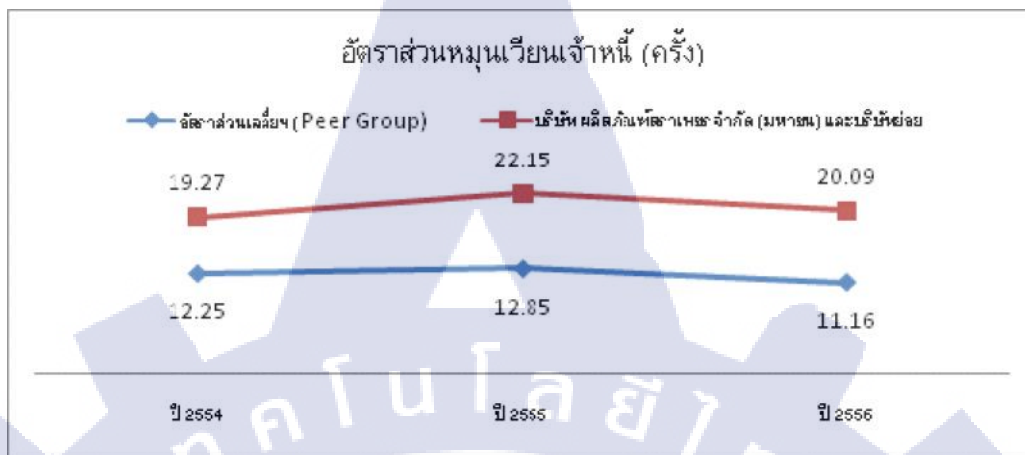
รูปที่ 24 กราฟแสดงการวิเคราะห์ระยะเวลาในการจำหน่าย (ขาย) สินค้าเฉลี่ย

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนระยะเวลาในการจำหน่าย (ขาย) สินค้าเฉลี่ย พบว่า เมื่อนำเอาอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือหารจำนวน 360 วัน (ใน 1 ปี) แล้ว บริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ไม่ประสบปัญหาด้านระยะเวลาในการขายสินค้าได้เร็ว เห็นได้จากอัตราส่วนระยะเวลาในการจำหน่าย (ขาย) สินค้าเฉลี่ยมีแนวโน้มลดลง (สั้นลง) อย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2555 และในปี พ.ศ. 2556 ตามลำดับ

โดยบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีแนวโน้มอัตราส่วนระยะเวลาในการจำหน่าย (ขาย) สินค้าเฉลี่ยเหนือกว่า (สั้นมากกว่า) อัตราส่วน เฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ อย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2555

จนกระทั่งสิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนระยะเวลาในการจำหน่าย (ขาย) สินค้าเฉลี่ยเท่ากับ 19 วัน เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 51.24 วัน วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนระยะเวลาในการจำหน่าย (ขาย) สินค้าเฉลี่ย เร็วกว่า 32.24 วัน แสดงให้เห็นว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีระยะเวลาในการจำหน่าย (ขาย) สินค้าเฉลี่ยเหนือกว่า จึงควรมีการตรวจสอบ ต้นทุนสินค้าขาย และหรือ สินค้าคงเหลือเฉลี่ย เพื่อหาสาเหตุและทำการปรับปรุงแก้ไขให้เหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป

1.8 อัตราส่วนการหมุนเวียนของเจ้าหนี้

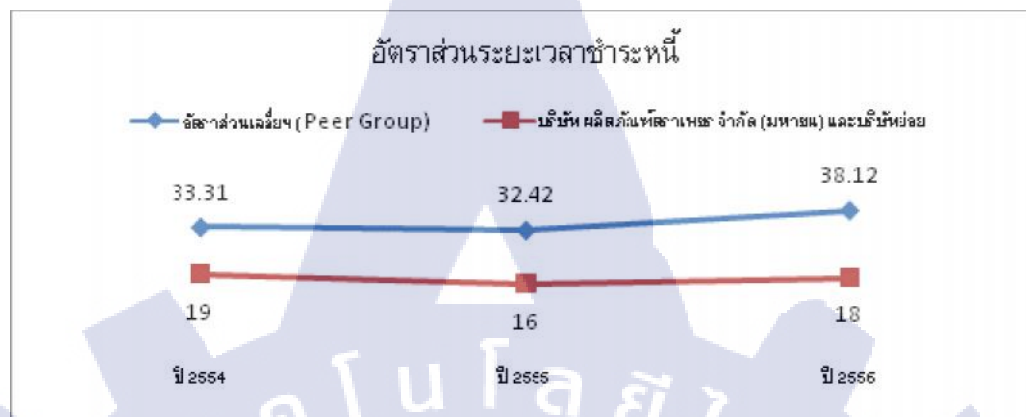
รูปที่ 25 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนการหมุนเวียนของเจ้าหนี้

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนการหมุนเวียนของเจ้าหนี้ พบว่า เมื่อนำเอาต้นทุนสินค้าขาย เปรียบเทียบกับเจ้าหนี้การค้า (เฉลี่ย) แล้ว บริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ไม่ประสบปัญหาด้านความสามารถในการบริหารการจ่ายชำระเจ้าหนี้ได้เร็วและมากครั้งจนทำให้กิจการมีสภาพคล่องต่ำ เห็นได้จากอัตราส่วนการหมุนเวียนของเจ้าหนี้มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น และลดลงในปี พ.ศ. 2555 และในปี พ.ศ. 2556 ตามลำดับ

โดยบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีแนวโน้มอัตราส่วนการหมุนเวียนของเจ้าหนี้เร็วกว่า (มากกว่า) อัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ อย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2554 และในปี พ.ศ. 2555 ตามลำดับ

จนกระทั่งสิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนการหมุนเวียนของเจ้าหนี้ เท่ากับ 20.9 ครั้ง เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 11.16 ครั้ง วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนการหมุนเวียนของเจ้าหนี้เร็วกว่า (มากกว่า) 9.74 ครั้ง แสดงให้เห็นว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีการหมุนเวียนของเจ้าหนี้ดีกว่า จึงควรมีการตรวจสอบต้นทุนสินค้าขาย และหรือเจ้าหนี้การค้า (เฉลี่ย) เพื่อหาสาเหตุและทำการปรับปรุงแก้ไขให้ทัดเทียมหรือเหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป

1.9 อัตราส่วนระยะเวลาชำระหนี้ (เฉลี่ย)

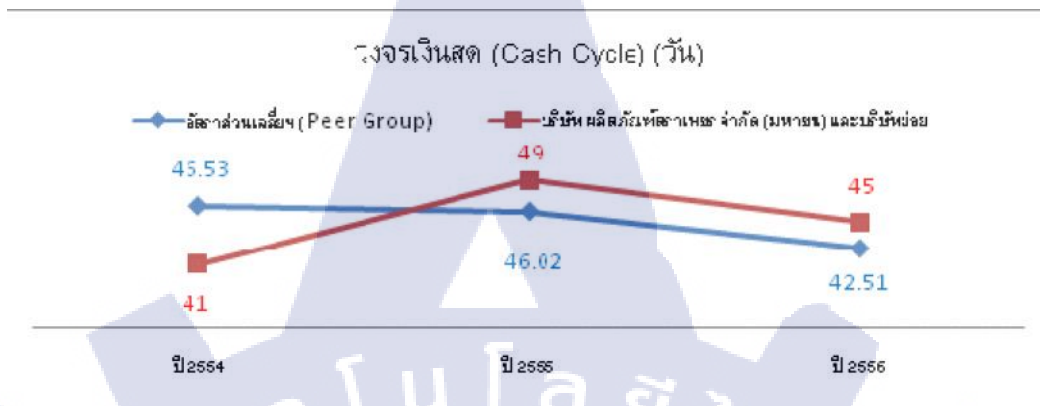
รูปที่ 26 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนระยะเวลาชำระหนี้ (เฉลี่ย)

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนระยะเวลาชำระหนี้ (เฉลี่ย) พบว่า เมื่อนำเอาอัตราส่วนการหมุนเวียนของเจ้าหนี้หารจำนวน 360 วัน (ใน 1 ปี) แล้ว บริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ไม่ประสบปัญหาด้านระยะเวลาในการชำระหนี้ได้ยาวมากขึ้น เห็นได้จากอัตราส่วนระยะเวลาชำระหนี้ (เฉลี่ย) มีแนวโน้มปรับตัวลดลง และปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น (ยาวมากขึ้น) ในปี พ.ศ. 2555 และในปี พ.ศ. 2556 ตามลำดับ

โดยบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีแนวโน้มอัตราส่วนระยะเวลาชำระหนี้ (เฉลี่ย) ต่ำกว่า (เร็วมากกว่า) อัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ อย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2554 และในปี พ.ศ. 2555 ตามลำดับ

จนกระทั่งสิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนระยะเวลาชำระหนี้ (เฉลี่ย) เท่ากับ 18 วัน เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 38.12 วัน วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนระยะเวลาชำระหนี้ (เฉลี่ย) เร็วกว่า 20.12 วัน แสดงให้เห็นว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีระยะเวลาชำระหนี้ (เฉลี่ย) ต่ำกว่า จึงควรมีการตรวจสอบต้นทุนสินค้าขาย และหรือเจ้าหนี้การค้า (เฉลี่ย) เพื่อหาสาเหตุและทำการปรับปรุงแก้ไขให้ทัดเทียมหรือเหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป

1.10 วงจรเงินสด (Cash Cycle)

รูปที่ 27 กราฟแสดงการวิเคราะห์วงจรเงินสด (Cash Cycle)

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนวงจรเงินสด พบว่า เมื่อนำเอาอัตราส่วนระยะเวลาเก็บหนี้ (เฉลี่ย) (วัน) + อัตราส่วนระยะเวลาขายสินค้า (เฉลี่ย) (วัน) - อัตราส่วนระยะเวลาชำระหนี้ (เฉลี่ย) (วัน) แล้ว พบว่า บริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ไม่ประสบปัญหาด้านระยะเวลาเตรียมเงินสดสำรองไว้มาก่อนจำนวนหนึ่ง นับตั้งแต่วันจ่ายชำระหนี้ค่าสินค้าจนกระทั่งถึงวันที่ได้รับชำระเงินสดจากการขายสินค้า โดยสามารถเตรียมเงินสดสำรองไว้มาก่อนจำนวนหนึ่งเป็นระยะเวลาให้สั้นลง เห็นได้จากอัตราส่วนวงจรเงินสดมีแนวโน้มลดลง (สั้นลง) อย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2555 และในปี พ.ศ. 2556 ตามลำดับ

โดยบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย มีแนวโน้มอัตราส่วนวงจรเงินสดสั้นกว่า และยาวมากกว่า อัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ ในปี พ.ศ. 2554 และในปี พ.ศ. 2555 ตามลำดับ

จนกระทั่งสิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนวงจรเงินสด เท่ากับ 45 วัน เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 42.51 วัน วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนวงจรเงินสดมากกว่า 2.49 วัน แสดงให้เห็นว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีวงจรเงินสดต่อยกว่า จึงควรมีการตรวจสอบยอดขายสุทธิรวมและหรือยอดลูกหนี้ถัวเฉลี่ย ต้นทุนสินค้าขายและหรือสินค้าคงเหลือเฉลี่ย และต้นทุนสินค้าขายและหรือเจ้าหนี้การค้า (เฉลี่ย) เพื่อหาสาเหตุและทำการปรับปรุงแก้ไขให้ทัดเทียมหรือเหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป

กล่าวโดยสรุป ผลจากการวิเคราะห์อัตราส่วนความสามารถในการบริหารสภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratios) จำนวน 10 อัตราส่วนของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ในปี พ.ศ. 2556 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนสภาพคล่องทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ของอุตสาหกรรมนั้น พบว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ประสบปัญหาด้านสภาพคล่องทางการเงิน เห็นได้จากอัตราส่วนสภาพคล่องทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวมีอัตราส่วนทางการเงินที่เหนือกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวนเพียง 2 อัตราส่วน คือ ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย และอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ แต่มีอัตราส่วนทางการเงินที่ด้อยกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวน 8 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ ระยะเวลาชำระหนี้ และ Cash Cycle ดังแสดงในตารางที่ 17 ดังนั้น บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) จึงควรมีการตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขให้ทัดเทียมหรือเหนือกว่าอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป ดังแสดงในภาคผนวก ข.

มิติที่ 2 อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratios)

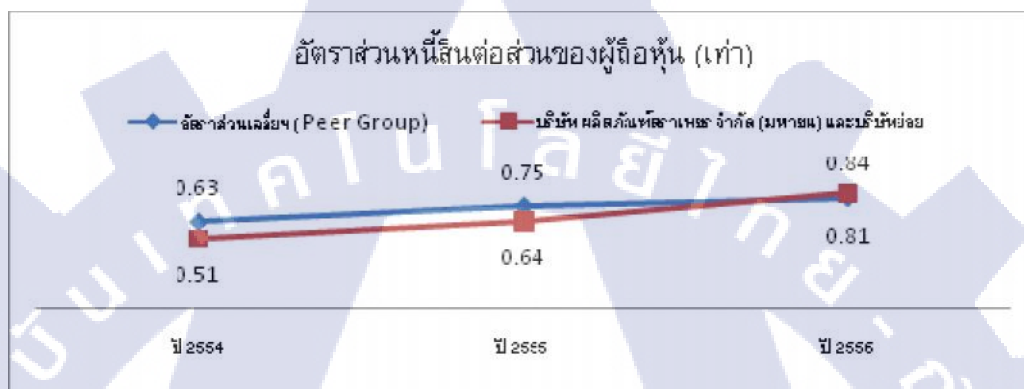
ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratios) บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ของอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ในช่วงปี พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2556 สามารถสรุปได้ดังแสดงในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 มิติที่ 2 อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratios)

อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วย	อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย ของอุตสาหกรรม (Peer Group)			อัตราส่วนทางการเงินของบริษัทผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย			ผลการเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยในปี พ.ศ. 2556
		พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	
2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	(เท่า)	0.63	0.75	0.81	0.51	0.64	41.38	ด้อยกว่า
2.2 อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	(เท่า)	23.93	40.60	20.92	42.43	112.53	41.38	เหนือกว่า
2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash Basis)	(เท่า)	0.58	0.66	0.75	0.12	0.17	0.09	ด้อยกว่า
2.4 อัตราการจ่ายเงินปันผล	(%)	57.99	70.65	65.06	83.00	75.00	88.00	เหนือกว่า

โดยสามารถแปรผลการวิเคราะห์แต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และแนวโน้มของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ได้ดังนี้

2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio : D/E)

รูปที่ 28 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

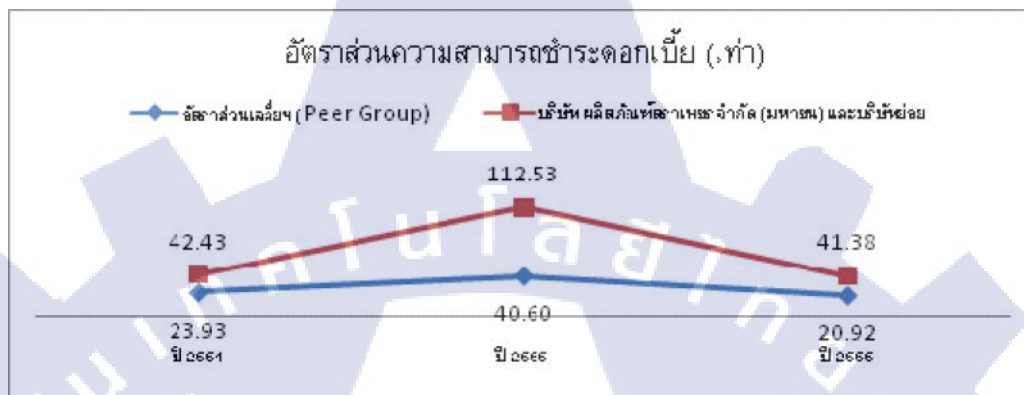
ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น พบว่า เมื่อนำเอาหนี้สินรวมเปรียบเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้นแล้ว บริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ประสบปัญหาด้านหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เห็นได้จากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2555 และในปี พ.ศ. 2556

โดยบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย มีแนวโน้มอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเหนือกว่า (ต่ำมากกว่า) อัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ อย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2554 และในปี พ.ศ. 2555

จนกระทั่งสิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เท่ากับ 0.84 เท่า เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 0.81 เท่า วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมากกว่า 0.03 เท่า แสดงให้เห็นว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นต่อยกกว่า เนื่องจากบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีส่วนของผู้ถือหุ้นและหรือหนี้สินน้อยกว่าและหรือมากกว่าอุตสาหกรรมฯ เฉลี่ย จึงควรมีการตรวจสอบส่วนของผู้ถือหุ้น

และหรือหนี้สิน ที่เกี่ยวข้องเพื่อหาสาเหตุและทำการปรับปรุงแก้ไขให้ทัดเทียมหรือเหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป

2.2 อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (Interest Coverage Ratio)

รูปที่ 29 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย

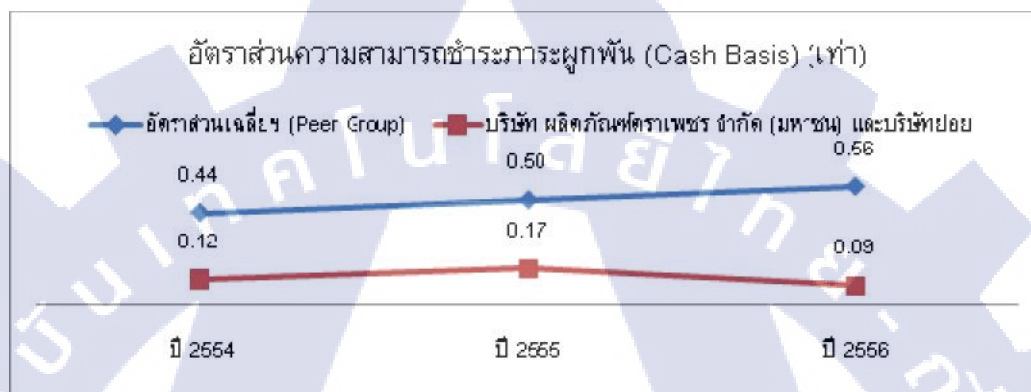
ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย พบว่า เมื่อนำเอาดอกเบี้ยจ่ายจากการดำเนินงานและลงทุนเปรียบเทียบกับกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน + ดอกเบี้ยจ่ายจากการดำเนินงาน + ภาษี แล้ว บริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ประสบปัญหาด้านความสามารถชำระดอกเบี้ยอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากอัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นและลดลง ในปี พ.ศ. 2555 และในปี พ.ศ. 2556 ตามลำดับ

โดยบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย มีแนวโน้มอัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ยเหนือกว่า (สูงมากกว่า) อัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ อย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2554 และในปี พ.ศ. 2555

จนกระทั่งสิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ยเท่ากับ 41.38 เท่า เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 20.92 เท่า วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย มากกว่า 20.46 เท่า แสดงให้เห็นว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีความสามารถชำระดอกเบี้ยเหนือกว่าเนื่องจากบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีดอกเบี้ยจ่ายจากการดำเนินงานและลงทุน และหรือกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน + ดอกเบี้ยจ่ายจากการ

ดำเนินงาน + ภาษี น้อยกว่าและหรือมากกว่าอุตสาหกรรมฯ เฉลี่ย จึงควรมีการตรวจสอบ ดอกเบี้ยจ่ายจากการดำเนินงานและลงทุน และหรือกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน + ดอกเบี้ยจ่ายจากการดำเนินงาน + ภาษี ที่เกี่ยวข้องเพื่อหาสาเหตุและทำการปรับปรุงแก้ไขให้ เห็นถือว่า ค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป

2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash Basis)

รูปที่ 30 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน

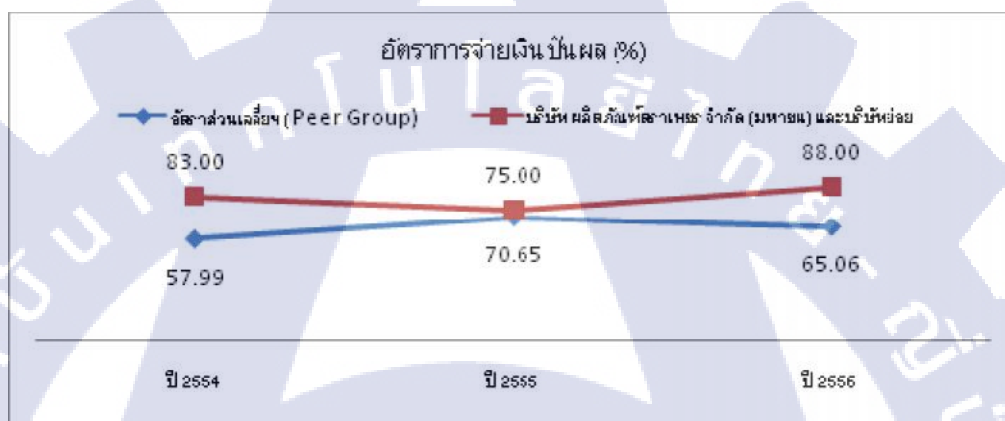
ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน พบว่า เมื่อนำเอา กระแสเงินสดจากการดำเนินงานเปรียบเทียบกับยอดการจ่ายชำระหนี้สิน + รายจ่ายลงทุน + ซื้อสินทรัพย์ + เงินปันผลจ่าย แล้ว บริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ไม่ประสบปัญหาด้านความสามารถชำระภาระผูกพันอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากอัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพันมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2555 และในปี พ.ศ. 2556 ตามลำดับ

โดยบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีแนวโน้มอัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพันด้อยกว่า (ต่ำมากกว่า) อัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ อย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2554 และในปี พ.ศ. 2555

จนกระทั่งสิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพันเท่ากับ 0.09 เท่า เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 0.56 เท่า วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพันน้อยกว่า 0.47 เท่า แสดงให้เห็นว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีความสามารถชำระภาระผูกพันด้อยกว่า เนื่องจากบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีกระแส

เงินสดจากการดำเนินงาน และหรือ ยอดการจ่ายชำระหนี้สิน + รายจ่ายลงทุน + ซื้อสินทรัพย์ + เงินปันผลจ่ายน้อยกว่าและหรือมากกว่าอุตสาหกรรมฯ เฉลี่ย จึงควรมีการตรวจสอบกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน และหรือ ยอดการจ่ายชำระหนี้สิน + รายจ่ายลงทุน + ซื้อสินทรัพย์ + เงินปันผลจ่าย ที่เกี่ยวข้องเพื่อหาสาเหตุและทำการปรับปรุงแก้ไขให้ทัดเทียมหรือเหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป

2.4 อัตราการจ่ายเงินปันผล

รูปที่ 31 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนการจ่ายเงินปันผล

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนการจ่ายเงินปันผล พบว่า เมื่อนำเอาเงินปันผล เปรียบเทียบกับกำไรสุทธิแล้ว บริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ไม่ประสบปัญหาด้านการจ่ายเงินปันผลอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากอัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพันมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น และลดลง ในปี พ.ศ. 2555 และในปี พ.ศ. 2556 ตามลำดับ

โดยบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีแนวโน้มอัตราส่วนการจ่ายเงินปันผลเหนือกว่า (สูงมากกว่า) อัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ อย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2554 พ.ศ. 2555 และ พ.ศ. 2556

จนกระทั่งสิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนการจ่ายเงินปันผลเท่ากับ 88.00% เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 65.06% วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนการจ่ายเงินปันผลมากกว่า 22.94% แสดงให้เห็นว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีการจ่ายเงินปันผลเหนือกว่า เนื่องจากบริษัท ผลิตภัณฑ์ตรา

เพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีนโยบายการจ่ายเงินปันผลในแต่ละปีไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิ

กล่าวโดยสรุป ผลจากการวิเคราะห์อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratios) จำนวน 4 อัตราส่วนของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ในปี พ.ศ. 2556 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน เฉลี่ย (Peer Group) ของอุตสาหกรรมดังแสดงข้างต้นนั้น พบว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ประสบปัญหาด้านนโยบายทางการเงิน เห็นได้จากอัตราส่วนนโยบายทางการเงิน ของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวมีอัตราส่วนทางการเงินที่เหนือกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวนเพียง 2 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย และอัตราดอกเบี้ยเงินปันผล แต่มีอัตราส่วนทางการเงินที่ด้อยกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวน 2 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash Basis) ดังนั้น บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) จึงควรมีการตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขให้ทัดเทียมหรือเหนือกว่าอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป ดังแสดงในภาคผนวก ข.

2. ด้านผลการดำเนินงาน

มิติที่ 3 อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratios)

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratios) ของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ของอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ในช่วงปี พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2556 สามารถสรุปได้ดังแสดงในตารางที่ 19

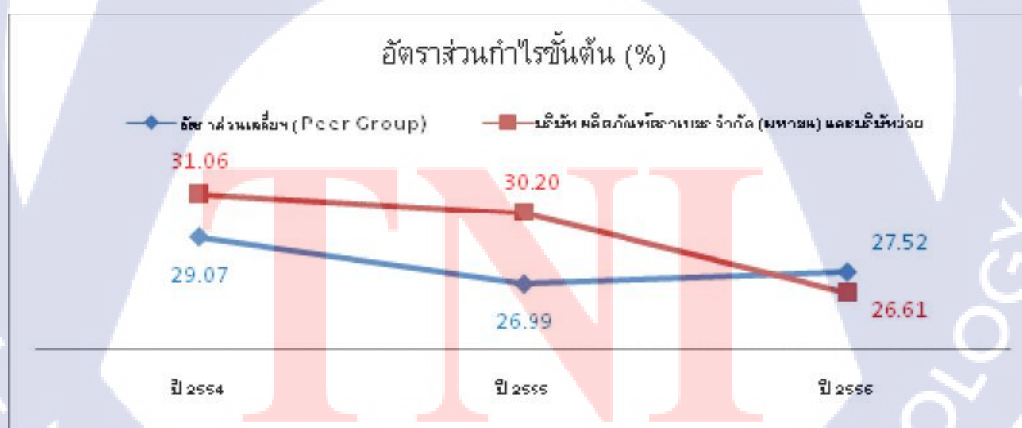
TNI

ตารางที่ 19 อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios)

อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วย	อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย ของอุตสาหกรรมฯ (Peer Group)			อัตราส่วนทางการเงินของบริษัทผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย			ผลการเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยฯ ในปี พ.ศ. 2556
		พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	
3.1 อัตรากำไรขั้นต้น	%	29.07	26.99	27.52	31.06	30.20	26.61	ด้อยกว่า
3.2 อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	%	17.99	14.81	14.30	17.59	16.65	13.18	ด้อยกว่า
3.3 อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร	%	59.08	74.99	71.63	50.65	106.67	78.96	เหนือกว่า
3.4 อัตรากำไรสุทธิ	%	15.65	10.64	13.06	12.43	14.05	10.24	ด้อยกว่า
3.5 อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	20.05	16.79	19.74	23.37	25.32	19.87	เหนือกว่า

โดยสามารถแปรผลการวิเคราะห์แต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และแนวโน้มของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ได้ดังนี้

3.1 อัตรากำไรขั้นต้น

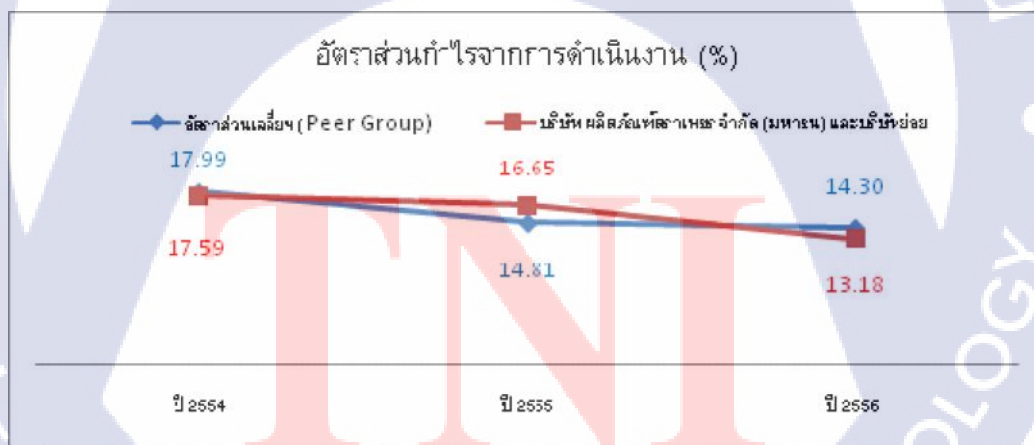
รูปที่ 32 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนกำไรขั้นต้น

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนกำไรขั้นต้น พบว่า เมื่อนำเอากำไรขั้นต้นเปรียบเทียบกับขายสุทธิแล้ว บริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ไม่ประสบปัญหาด้านอัตรากำไรขั้นต้นอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากอัตราส่วนอัตรากำไรขั้นต้นมีแนวโน้มลดลงและเพิ่มสูงขึ้น ในปี พ.ศ. 2555 และในปี พ.ศ. 2556 ตามลำดับ

โดยบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย มีแนวโน้มอัตราส่วนอัตรากำไรขั้นต้นเหนือกว่า (มากกว่า) อัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ อย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2554 และในปี พ.ศ. 2555 ตามลำดับ

จนกระทั่งสิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนกำไรขั้นต้นเท่ากับ 26.61% เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 27.52% วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนกำไรขั้นต้นน้อยกว่า 0.91% แสดงให้เห็นว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีกำไรขั้นต้นด้อยกว่าเนื่องจากบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีกำไรขั้นต้น และหรือยอดขายสุทธิน้อยกว่าและหรือมากกว่าอุตสาหกรรมฯ เฉลี่ย จึงควรมีการตรวจสอบกำไรขั้นต้น และหรือยอดขายสุทธิ เพื่อหาสาเหตุและทำการปรับปรุงแก้ไขให้ทัดเทียมหรือเหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป

3.2 อัตรากำไรจากการดำเนินงาน

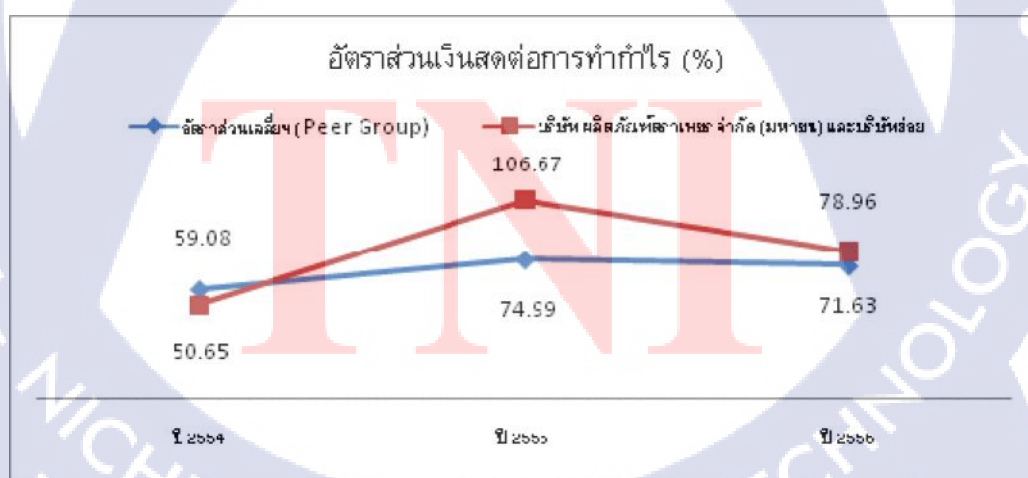
รูปที่ 33 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน พบว่า เมื่อนำเอากำไรจากการดำเนินงานเปรียบเทียบกับขายสุทธิแล้ว บริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคาแผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ประสบปัญหาด้านอัตรากำไรจากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2555 และในปี พ.ศ. 2556 ตามลำดับ

โดยบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย มีแนวโน้มอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานด้อยกว่า (น้อยกว่า) และเหนือกว่า (มากกว่า) อัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ ในปี พ.ศ. 2554 และในปี พ.ศ. 2555 ตามลำดับ

จนกระทั่งสิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานเท่ากับ 13.18% เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 14.30% วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานน้อยกว่า 1.12% แสดงให้เห็นว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีกำไรจากการดำเนินงานด้อยกว่าเนื่องจากบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีกำไรจากการดำเนินงาน และหรือ ยอดขายสุทธิน้อยกว่าและหรือมากกว่าอุตสาหกรรมฯ เฉลี่ย จึงควรมีการตรวจสอบกำไรจากการดำเนินงาน และหรือ ยอดขายสุทธิ ที่เกี่ยวข้องเพื่อหาสาเหตุและทำการปรับปรุงแก้ไขให้ทัดเทียมหรือเหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป

3.3 อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร

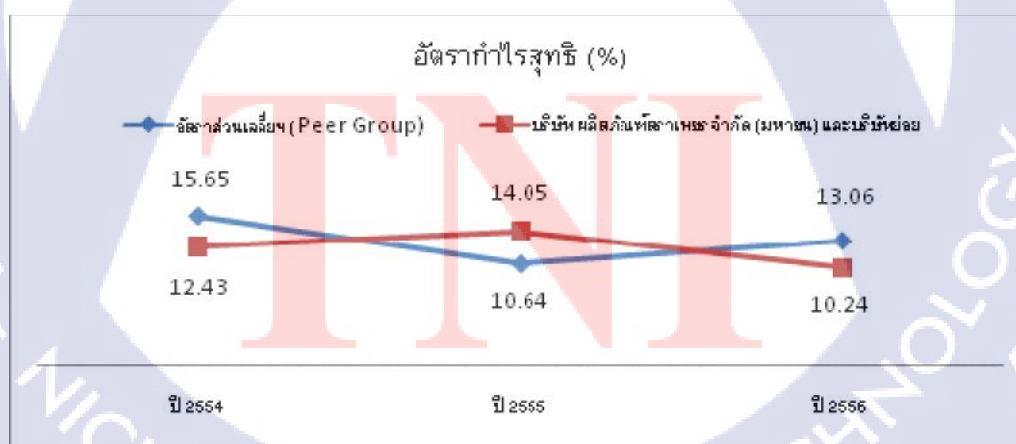
รูปที่ 34 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร พบว่า เมื่อนำเอากระแสเงินสดจากการดำเนินงานเปรียบเทียบกับกำไรจากการดำเนินงานแล้ว บริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ประสบปัญหาด้านอัตราเงินสดต่อการทำกำไร เห็นได้จากอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น และลดลง ในปี พ.ศ. 2555 และในปี พ.ศ. 2556 ตามลำดับ

โดยบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทยอยมีแนวโน้มอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไรต่อยกกว่า (น้อยกว่า) และเหนือกว่า (มากกว่า) อัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ ในปี พ.ศ. 2554 และในปี พ.ศ. 2555 ตามลำดับ

จนกระทั่งสิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทยอยมีอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไรเท่ากับ 78.96% เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 71.63% วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทยอยมีอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไรมากกว่า 7.33% แสดงให้เห็นว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทยอยมีเงินสดต่อการทำกำไรเหนือกว่า เนื่องจากบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทยอยมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน และหรือกำไรจากการดำเนินงานน้อยกว่าและหรือมากกว่าอุตสาหกรรมฯ เฉลี่ย จึงควรมีการตรวจสอบกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน และหรือกำไรจากการดำเนินงานเพื่อหาสาเหตุและทำการปรับปรุงแก้ไขให้เหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป

3.4 อัตรากำไรสุทธิ

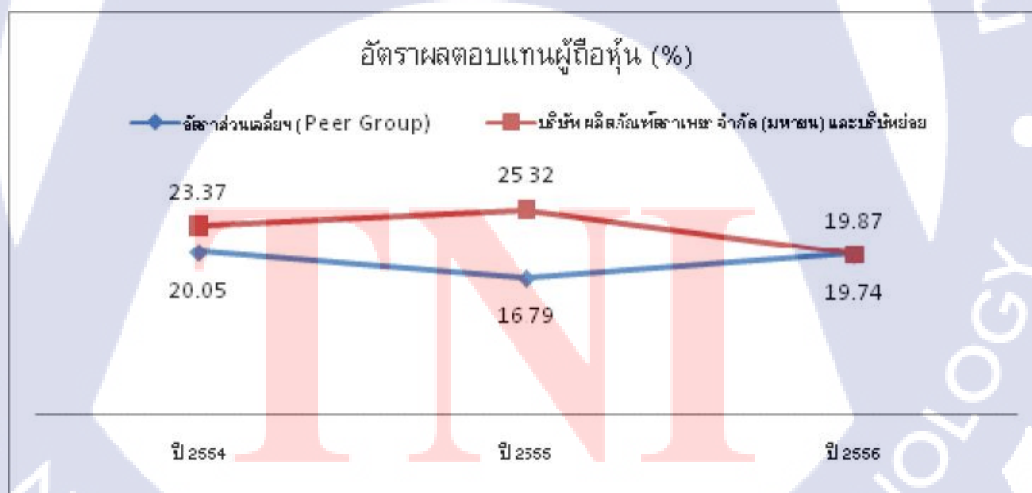
รูปที่ 35 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนกำไรสุทธิ

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนกำไรสุทธิ พบว่า เมื่อนำเอากำไรสุทธิเปรียบเทียบกับรายได้รวมแล้ว บริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ประสบปัญหาด้านอัตรากำไรสุทธิอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากอัตราส่วนกำไรสุทธิมีแนวโน้มลดลงมาก และเพิ่มสูงขึ้นเล็กน้อย ในปี พ.ศ. 2555 และในปี พ.ศ. 2556 ตามลำดับ

โดยบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีแนวโน้มอัตราส่วนกำไรสุทธิต่ำกว่า (น้อยกว่า) และเหนือกว่า (มากกว่า) อัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ ในปี พ.ศ. 2554 และในปี พ.ศ. 2555 ตามลำดับ

จนกระทั่งสิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนกำไรสุทธิเท่ากับ 10.24% เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 13.06% วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนกำไรสุทธิน้อยกว่า 2.82% แสดงให้เห็นว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิต่ำกว่า เนื่องจากบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิ และหรือรายได้รวมน้อยกว่าและหรือมากกว่าอุตสาหกรรมฯ เฉลี่ย จึงควรมีการตรวจสอบกำไรสุทธิ และหรือรายได้รวมเพื่อหาสาเหตุและทำการปรับปรุงแก้ไขให้ทัดเทียมหรือเหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป

3.5 อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น

รูปที่ 36 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้น

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้น พบว่า เมื่อนำเอากำไรสุทธิ เปรียบเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้น (เฉลี่ย) แล้ว บริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ประสบปัญหาด้านอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากอัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้นมีแนวโน้มลดลงมาก และเพิ่มสูงขึ้นเล็กน้อย ในปี พ.ศ. 2555 และในปี พ.ศ. 2556 ตามลำดับ

โดยบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทยอยมีแนวโน้มอัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้นเหนือกว่า (มากกว่า) อัตราส่วน เฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ ในปี พ.ศ. 2554 และในปี พ.ศ. 2555 ตามลำดับ

จนกระทั่งสิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัท ยอยมีอัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้นเท่ากับ 19.87% เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 19.74% วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัท ยอยมีอัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้นมากกว่า 0.13% แสดงให้เห็นว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทยอยมีผลตอบแทนผู้ถือหุ้นเหนือกว่า เนื่องจากบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทยอยมีกำไรสุทธิ และหรือ ส่วนของผู้ถือหุ้น (เฉลี่ย) น้อยกว่า และหรือมากกว่าอุตสาหกรรมฯ เฉลี่ย จึงควรมีการตรวจสอบกำไรสุทธิ และหรือ ส่วนของผู้ถือหุ้น (เฉลี่ย) เพื่อหาสาเหตุและทำการปรับปรุงแก้ไขให้เหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป

กล่าวโดยสรุป ผลจากการวิเคราะห์อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการหาทำกำไร (Profitability Ratios) จำนวน 5 อัตราส่วนของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ในปี พ.ศ. 2556 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการหาทำกำไรเฉลี่ย (Peer Group) ของอุตสาหกรรมดังแสดงข้างต้นนั้น พบว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ประสบปัญหาด้านความสามารถในการหาทำกำไร เห็นได้จากอัตราส่วนความสามารถในการหาทำกำไร ของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวมีอัตราส่วนทางการเงินที่เหนือกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวนเพียง 2 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร และอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น แต่มีอัตราส่วนทางการเงินที่ด้อยกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวน 3 อัตราส่วน คือ อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรจากการดำเนินงาน และอัตรากำไรสุทธิ ดังนั้น บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) จึงควรมีการตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขให้ทัดเทียมหรือเหนือกว่าอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป ดังแสดงใน ภาคผนวก ข.

มิติที่ 4 อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)

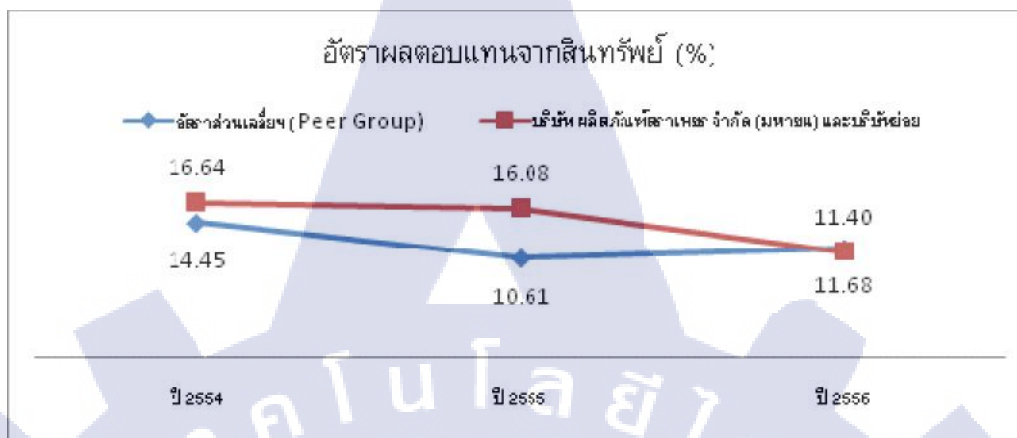
ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio) ของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ของอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ในช่วงปี พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2556 สามารถสรุปได้ดังแสดงในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)

อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วย	อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย ของอุตสาหกรรมฯ (Peer Group)			อัตราส่วนทางการเงินของบริษัทผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย			ผลการเปรียบเทียบ กับค่าเฉลี่ย ในปี พ.ศ. 2556
		พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	
4.1 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	14.45	10.61	11.68	16.64	16.08	11.40	ดีกว่า
4.2 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	%	32.34	26.32	27.89	41.57	37.33	29.31	เหนือกว่า
4.3 อัตราการหมุนของสินทรัพย์	เท่า	0.94	0.90	0.89	1.34	1.17	1.12	เหนือกว่า

โดยสามารถแปรผลการวิเคราะห์แต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และแนวโน้มของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ได้ดังนี้

4.1 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์

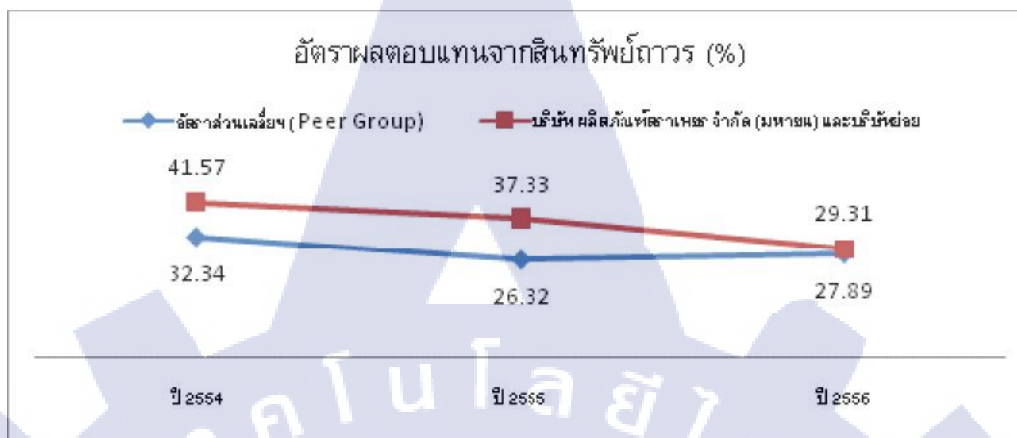
รูปที่ 37 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ พบว่า เมื่อนำเอากำไรสุทธิเปรียบเทียบกับสินทรัพย์รวม (เฉลี่ย) แล้ว บริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ประสบปัญหาด้านอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์อย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีแนวโน้มลดลงมาก และเพิ่มสูงขึ้นเล็กน้อยในปี พ.ศ. 2555 และในปี พ.ศ. 2556 ตามลำดับ

โดยบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีแนวโน้มอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์เหนือกว่า (มากกว่า) อัตราส่วน เฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ ในปี พ.ศ. 2554 และในปี พ.ศ. 2555 ตามลำดับ

จนกระทั่งสิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์เท่ากับ 11.40% เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 11.68% วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์น้อยกว่า 0.28% แสดงให้เห็นว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีผลตอบแทนจากสินทรัพย์ด้อยกว่าเนื่องจากบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิ และหรือสินทรัพย์รวม (เฉลี่ย) น้อยกว่าและหรือมากกว่าอุตสาหกรรมฯ เฉลี่ย จึงควรมีการตรวจสอบกำไรสุทธิ และหรือสินทรัพย์รวม (เฉลี่ย) เพื่อหาสาเหตุและทำการปรับปรุงแก้ไขให้ทัดเทียมหรือเหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป

4.2 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร

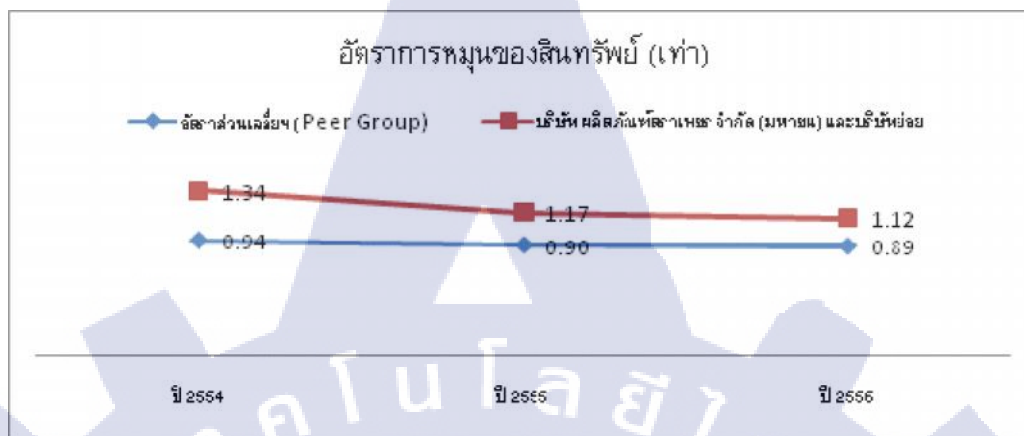
รูปที่ 38 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร พบว่า เมื่อนำเอากำไรสุทธิ + ค่าเสื่อมราคา เปรียบเทียบกับสินทรัพย์ถาวรสุทธิ (เฉลี่ย) แล้ว บริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ประสบปัญหาด้านอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวรอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีแนวโน้มลดลงมาก และเพิ่มสูงขึ้นเล็กน้อยในปี พ.ศ. 2555 และในปี พ.ศ. 2556 ตามลำดับ

โดยบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีแนวโน้มอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวรเหนือกว่า (มากกว่า) อัตราส่วน เฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ ในปี พ.ศ. 2554 และในปี พ.ศ. 2555 ตามลำดับ

จนกระทั่งสิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวรเท่ากับ 29.31% เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 27.89% วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวรมากกว่า 1.42% แสดงให้เห็นว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวรเหนือกว่า เนื่องจากบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิ + ค่าเสื่อมราคา และหรือ สินทรัพย์ถาวรสุทธิ (เฉลี่ย) น้อยกว่าและหรือมากกว่าอุตสาหกรรมฯ เฉลี่ย จึงควรมีการตรวจสอบกำไรสุทธิ + ค่าเสื่อมราคา และหรือ สินทรัพย์ถาวรสุทธิ (เฉลี่ย) เพื่อหาสาเหตุและทำการปรับปรุงแก้ไขให้เหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป

4.3 อัตราการหมุนของสินทรัพย์

รูปที่ 39 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนการหมุนของสินทรัพย์

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนการหมุนของสินทรัพย์ พบว่า เมื่อนำเอารายได้รวมเปรียบเทียบกับสินทรัพย์รวม (เฉลี่ย) แล้ว บริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ประสบปัญหาด้านอัตราการหมุนของสินทรัพย์อย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากอัตราส่วนการหมุนของสินทรัพย์มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2554 พ.ศ. 2555 และในปี พ.ศ. 2556 ตามลำดับ

โดยบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีแนวโน้มอัตราส่วนการหมุนของสินทรัพย์เหนือกว่า (มากกว่า) อัตราส่วน เฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ ในปี พ.ศ. 2554 และในปี พ.ศ. 2555 ตามลำดับ

จนกระทั่งสิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนการหมุนของสินทรัพย์เท่ากับ 1.12 เท่า เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 0.89 เท่า วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนการหมุนของสินทรัพย์มากกว่า 0.23 เท่า แสดงให้เห็นว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีการหมุนของสินทรัพย์เหนือกว่าเนื่องจากบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีรายได้รวม และหรือสินทรัพย์รวม (เฉลี่ย) น้อยกว่าและหรือมากกว่าอุตสาหกรรมฯ เฉลี่ย จึงควรมีการตรวจสอบรายได้รวม และหรือ สินทรัพย์รวม (เฉลี่ย) เพื่อหาสาเหตุและทำการปรับปรุงแก้ไขให้เหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป

กล่าวโดยสรุป ผลจากการวิเคราะห์อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio) จำนวน 3 อัตราส่วนของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ในปี พ.ศ. 2556 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงานเฉลี่ย (Peer Group) ของอุตสาหกรรมดังแสดงข้างต้นนั้นพบว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ประสบปัญหาด้านความสามารถในการใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงาน เห็นได้จากอัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงาน ของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวมีอัตราส่วนทางการเงินที่เหนือกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวน 2 อัตราส่วน คือ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร และอัตราการหมุนของสินทรัพย์ แต่มีอัตราส่วนทางการเงินที่ด้อยกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวน 1 อัตราส่วน คือ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ดังนั้น บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) จึงควรมีการตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขให้ทัดเทียมหรือเหนือกว่าอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป ดังแสดงในภาคผนวก ข.

ส่วนที่ 2 การจัดระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)

ผู้ศึกษานำผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และผลการเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย (Peer Group) ของบริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ที่มีการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงินไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูล แบบ 56-1 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - ปี พ.ศ. 2556 ทั้งสิ้นจำนวน 4 บริษัทคือ บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย บริษัท ปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และบริษัท ทีพีโอ โพลีน จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย เพื่อพิจารณาระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) โดยอิงเกณฑ์ดังนี้

1. กรณีที่บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนทางการเงินใด "ด้อยกว่า" ค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรมเดียวกัน ถือว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงในอัตราส่วนทางการเงินนั้น "สูง"
2. กรณีที่บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนทางการเงินใด "ทัดเทียม" กับค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรมเดียวกัน ถือว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงในอัตราส่วนทางการเงินนั้น "ปานกลาง"

3. กรณีที่บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนทางการเงินใด “เหนือกว่า” ค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรมเดียวกัน ถือว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงในอัตราส่วนทางการเงินนั้น “ต่ำ”

โดยมีผลการจัดระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย (Peer Group) ของบริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ดังแสดงใน ตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ผลการจัดระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วย	อัตราส่วนในปี พ.ศ. 2556			
		อัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ (Peer Group)	บริษัทผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)	ผลการประเมิน	ระดับความเสี่ยง
มิติที่ 1 อัตราส่วนสภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratios)					
1.1 อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	1.45	1.38	ด้อยกว่า	สูง
1.2 อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	เท่า	0.74	0.64	ด้อยกว่า	สูง
1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	เท่า	0.54	0.52	ด้อยกว่า	สูง
1.4 อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	เท่า	9.53	8.23	ด้อยกว่า	สูง
1.5 ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	วัน	38.39	44	ด้อยกว่า	สูง
1.6 อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	เท่า	11.85	18.64	เหนือกว่า	ต่ำ
1.7 ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	วัน	51.24	19	เหนือกว่า	ต่ำ
1.8 อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	เท่า	11.16	20.09	ด้อยกว่า	สูง
1.9 ระยะเวลาชำระหนี้	วัน	38.12	18	ด้อยกว่า	สูง
1.10 Cash Cycle	วัน	42.51	45	ด้อยกว่า	สูง
มิติที่ 2 อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratios)					
2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	(เท่า)	0.81	0.84	ด้อยกว่า	สูง
2.2 อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	(เท่า)	20.92	41.38	เหนือกว่า	ต่ำ
2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash Basis)	(เท่า)	0.75	0.09	ด้อยกว่า	สูง
2.4 อัตราการจ่ายเงินปันผล	(%)	65.06	88.00	เหนือกว่า	ต่ำ
มิติที่ 3 อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios)					
3.1 อัตรากำไรขั้นต้น	%	27.52	26.61	ด้อยกว่า	สูง
3.2 อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	%	14.30	13.18	ด้อยกว่า	สูง
3.3 อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร	%	71.63	78.96	เหนือกว่า	ต่ำ
3.4 อัตรากำไรสุทธิ	%	13.06	10.24	ด้อยกว่า	สูง
3.5 อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	19.74	19.87	เหนือกว่า	ต่ำ

ตารางที่ 21 ผลการจัดระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงิน (ต่อ)

อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วย	อัตราส่วนในปี พ.ศ. 2556			
		อัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ (Peer Group)	บริษัทผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)	ผลการประเมิน	ระดับความเสี่ยง
มิติที่ 4 อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratios)					
4.1 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	11.68	11.40	ด้อยกว่า	สูง
4.2 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	%	27.89	29.31	เหนือกว่า	ต่ำ
4.3 อัตราการหมุนของสินทรัพย์	%	0.89	1.12	เหนือกว่า	ต่ำ

ส่วนที่ 3 การจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในตามความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงิน

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ในส่วนที่ 2 มาจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในของกิจกรรมการตรวจสอบภายในทั้งหมดที่ต้องรับผิดชอบ (Audit Universe) ตามระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินและตามอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีอยู่อย่างจำกัด ผู้ศึกษาจึงได้ดำเนินการวางแผนการตรวจสอบตามลำดับดังนี้

1. การกำหนดกลยุทธ์ในการเลือกผู้รับการตรวจสอบ
2. การระบุผู้รับการตรวจสอบ
3. การจัดอันดับความเสี่ยงของผู้รับการตรวจสอบ
4. การเลือกผู้รับการตรวจสอบ
5. การจัดทำแผนการตรวจสอบ

โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานวางแผนการตรวจสอบตามลำดับดังนี้

1. การกำหนดกลยุทธ์ในการเลือกผู้รับการตรวจสอบ

ผู้ศึกษาใช้กลยุทธ์การแบ่งผู้รับการตรวจสอบตามโครงสร้างขององค์กร สถานที่ตั้ง และระบบการจัดการกิจกรรมต่างๆ เช่น การขาย การเรียกเก็บเงิน การจัดซื้อ การจ่ายเงิน เป็นต้น

2. การระบุผู้รับการตรวจสอบ

ผู้ศึกษาได้ใช้กลยุทธ์ดังกล่าวข้างต้นในการระบุกิจกรรมการตรวจสอบ (Auditable Entities) และระบุอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการตรวจสอบนั้น ดังแสดงในภาคผนวก ข. เพื่อใช้อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องนั้นเป็นปัจจัยความเสี่ยงในการให้คะแนน

ความเสี่ยงตามความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินตามที่ได้จัดระดับความเสี่ยงไว้แล้วในตารางที่ 21 แก่แต่ละกิจกรรมการตรวจสอบ

3. การจัดอันดับความเสี่ยงของกิจกรรมการตรวจสอบ (Auditable Entities)

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการจัดอันดับความเสี่ยงของกิจกรรมการตรวจสอบดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ศึกษาได้นำผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินในปี พ.ศ. 2556 ดังแสดงใน ตารางที่ 21 เป็นปัจจัยเสี่ยงในการประเมินความเสี่ยงของแต่ละกิจกรรมการตรวจสอบ ดังแสดงในภาคผนวก ข.

ขั้นตอนที่ 2 ผู้ศึกษาให้น้ำหนักสำหรับแต่ละปัจจัยเสี่ยงเท่ากันหมดทุกปัจจัยเสี่ยง

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ศึกษากำหนดเกณฑ์เพื่อพิจารณาการให้คะแนนความเสี่ยงของแต่ละปัจจัยเสี่ยงตามระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงิน ดังแสดงใน ตารางที่ 22 และนำเอาคะแนนความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินนั้น ไปเป็นคะแนนให้กับกิจกรรมการตรวจสอบ (Auditable Entities) ก่อนการจัดอันดับกิจกรรมการตรวจสอบดังแสดงในตารางที่ 23

ตารางที่ 22 เกณฑ์เพื่อพิจารณาการให้คะแนนความเสี่ยงของแต่ละปัจจัยเสี่ยง

อัตราส่วนทางการเงิน ของบริษัท	ผลการ เปรียบเทียบ	เกณฑ์ เปรียบเทียบ	ระดับความ เสี่ยง	คะแนน ความเสี่ยง
บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด	ด้อยกว่า	ค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรม	สูง	3
บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด	ทัดเทียม	ค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรม	ปานกลาง	2
บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด	เหนือกว่า	ค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรม	ต่ำ	1

1. กรณีที่บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนทางการเงินใด “ด้อยกว่า” ค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรมเดียวกัน ถือว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงในอัตราส่วนทางการเงินนั้น “สูง” ให้มีคะแนนความเสี่ยง 3 คะแนน

2. กรณีที่บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนทางการเงินใด “ทัดเทียม” กับค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรมเดียวกัน ถือว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงในอัตราส่วนทางการเงินนั้น “ปานกลาง” ให้มีคะแนนความเสี่ยง 2 คะแนน

3. กรณีที่บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนทางการเงินใด “เหนือกว่า” ค่าเฉลี่ยในอุตสาหกรรมเดียวกัน ถือว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงในอัตราส่วนทางการเงินนั้น “ต่ำ” ให้มีคะแนนความเสี่ยง 1 คะแนน

ขั้นตอนที่ 4 นำคะแนนของแต่ละกิจกรรมการตรวจสอบในขั้นตอนที่ 3 มารวมผลคะแนนที่ได้ก่อนการจัดอันดับกิจกรรมการตรวจสอบ ซึ่งกิจกรรมการตรวจสอบที่ได้คะแนนความเสี่ยงสูงสุดจะแสดงให้เห็นว่ามีความเสี่ยงมากที่สุด ดังแสดงใน ตารางที่ 23

ขั้นตอนที่ 5 จัดอันดับความสำคัญของกิจกรรมการตรวจสอบตามคะแนนความเสี่ยงที่ได้จากขั้นตอนที่ 4 ดังแสดงใน ตารางที่ 24

ตารางที่ 23 การให้คะแนนความเสี่ยงของแต่ละกิจกรรมการตรวจสอบ

กิจกรรมการตรวจสอบ (Auditable Entities)	อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง	ระดับ ความ เสี่ยง	คะแนน ความ เสี่ยง	คะแนน ความเสี่ยง รวม
1. ฝ่ายการตลาด	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	สูง	3	29
2. ฝ่ายขาย	1.4 อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	สูง	3	
3. ส่วนขายต่างประเทศ	1.5 ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	สูง	3	
4. ส่วนขายโครงการ	1.10 Cash Cycle	สูง	3	
	2.4 อัตราการจ่ายเงินปันผล	ต่ำ	1	
	3.1 อัตรากำไรขั้นต้น	สูง	3	
	3.2 อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	สูง	3	
	3.3 อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร	ต่ำ	1	
	3.4 อัตรากำไรสุทธิ	สูง	3	
	3.5 อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	ต่ำ	1	
	4.1 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	สูง	3	
	4.2 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	ต่ำ	1	
	4.3 อัตราการหมุนของสินทรัพย์	ต่ำ	1	
5. ฝ่ายผลิตกระเบื้องไฟเบอร์ซีเมนต์	1.6 อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	ต่ำ	1	11
6. ฝ่ายผลิตกระเบื้องคอนกรีต	1.7 ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	ต่ำ	1	
7. ฝ่ายผลิตอิฐมวลเบา	1.8 อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	สูง	3	
	1.9 ระยะเวลาชำระหนี้	สูง	3	
	1.10 Cash Cycle	สูง	3	
8. ฝ่ายโลจิสติกส์และบริการลูกค้า				8
8.1 ส่วนบริการลูกค้า	1.1 อัตราส่วนสภาพคล่อง	สูง	3	
8.2 ส่วนคลังสินค้า	1.6 อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	ต่ำ	1	
	1.7 ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	ต่ำ	1	
	1.10 Cash Cycle	สูง	3	

ตารางที่ 23 การให้คะแนนความเสี่ยงของแต่ละกิจกรรมการตรวจสอบ (ต่อ)

กิจกรรมการตรวจสอบ (Auditable Entities)	อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง	ระดับ ความ เสี่ยง	คะแนน ความ เสี่ยง	คะแนน ความ เสี่ยง รวม
9. ฝ่ายบัญชีและการเงิน				
9.1 เงินสดย่อย / เงินทดรองจ่าย	1.1 อัตราส่วนสภาพคล่อง	สูง	3	9
9.2 เงินฝากธนาคาร / การจัดทำ งบพิสูจน์ยอดเงินฝาก	1.2 อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	สูง	3	
	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	สูง	3	
9.3 เจ้าหนี้การค้า	1.1 อัตราส่วนสภาพคล่อง	สูง	3	18
	1.2 อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	สูง	3	
	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	สูง	3	
	1.8 อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	สูง	3	
	1.9. ระยะเวลาชำระหนี้	สูง	3	
	1.10. Cash Cycle	สูง	3	
9.4 ลูกหนี้การค้า	1.1 อัตราส่วนสภาพคล่อง	สูง	3	15
	1.2 อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	สูง	3	
	1.4 อัตราส่วนการหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	สูง	3	
	1.5 ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	สูง	3	
	1.10 Cash Cycle	สูง	3	
9.5 งบประมาณค่าใช้จ่ายขาย และบริหาร	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	สูง	3	3
9.6 งบประมาณลงทุน	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระ ผูกพัน (Cash basis)	สูง	3	3
9.7 สินทรัพย์ถาวร	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระ ผูกพัน (Cash basis)	สูง	3	8
	4.1 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	สูง	3	
	4.2 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	ต่ำ	1	
	4.3 อัตราการหมุนของสินทรัพย์	ต่ำ	1	
9.8 ต้นทุนสินค้า	1.6 อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	ต่ำ	1	11
	1.7 ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	ต่ำ	1	
	1.8 อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	สูง	3	
	1.9 ระยะเวลาชำระหนี้	สูง	3	
	1.10 Cash Cycle	สูง	3	

ตารางที่ 23 การให้คะแนนความเสี่ยงของแต่ละกิจกรรมการตรวจสอบ (ต่อ)

กิจกรรมการตรวจสอบ (Auditable Entities)	อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง	ระดับ ความ เสี่ยง	คะแนน ความ เสี่ยง	คะแนน ความ เสี่ยง รวม
9.9 ภาษีอากร	2.2 อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	ต่ำ	1	1
9.10 บัญชีเงินกู้ยืม	2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	สูง	3	6
	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash basis)	สูง	3	
9.11 ส่วนของผู้ถือหุ้น	2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	สูง	3	4
	3.5 อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	ต่ำ	1	
9.12 กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน	2.2 อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	ต่ำ	1	5
	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash basis)	สูง	3	
	3.3 อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร	ต่ำ	1	
9.13 เงินปันผลจ่าย	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash basis)	สูง	3	4
	2.4 อัตราการจ่ายเงินปันผล	ต่ำ	1	
9.14 การประกันภัย				6
9.14.1 งบประมาณค่าใช้จ่ายขายและบริหาร	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	สูง	3	
9.14.2 งบประมาณลงทุน	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash basis)	สูง	3	
10. ส่วนจัดซื้อ				12
	1.6 อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	ต่ำ	1	
	1.7 ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	ต่ำ	1	
	1.8 อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	สูง	3	
	1.9 ระยะเวลาชำระหนี้	สูง	3	
	1.10 Cash Cycle	สูง	3	
	2.2 อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	ต่ำ	1	
11. ฝ่ายวิศวกรรมและซ่อมบำรุง	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	สูง	3	11
11.1 งบประมาณค่าใช้จ่ายขายและบริหาร	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash basis)	สูง	3	

ตารางที่ 23 การให้คะแนนความเสี่ยงของแต่ละกิจกรรมการตรวจสอบ (ต่อ)

กิจกรรมการตรวจสอบ (Auditable Entities)	อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง	ระดับ ความ เสี่ยง	คะแนน ความ เสี่ยง	คะแนน ความ เสี่ยง รวม
11.2 งบประมาณลงทุน	4.1 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	สูง	3	
	4.2 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	ต่ำ	1	
	4.3 อัตราการหมุนของสินทรัพย์	ต่ำ	1	
12. ฝ่ายวางแผนและบริหารโครงการ				6
12.1 งบประมาณค่าใช้จ่าย และบริหาร	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	สูง	3	
12.2 งบประมาณลงทุน	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระ ผูกพัน (Cash basis)	สูง	3	
13. ฝ่ายเทคโนโลยี				6
13.1 งบประมาณค่าใช้จ่าย และบริหาร	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	สูง	3	
13.2 งบประมาณลงทุน	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระ ผูกพัน (Cash basis)	สูง	3	
14. ฝ่ายสารสนเทศและระบบ มาตรฐาน				6
14.1 งบประมาณค่าใช้จ่าย และบริหาร	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	สูง	3	
14.2 งบประมาณลงทุน	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระ ผูกพัน (Cash basis)	สูง	3	
15. ฝ่ายทรัพยากรบุคคล				6
15.1 งบประมาณค่าใช้จ่าย และบริหาร	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	สูง	3	
15.2 งบประมาณลงทุน	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระ ผูกพัน (Cash Basis)	สูง	3	
16. ส่วนธุรการ				6
16.1 งบประมาณค่าใช้จ่าย และบริหาร	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	สูง	3	
16.2 งบประมาณลงทุน	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระ ผูกพัน (Cash Basis)	สูง	3	

ตารางที่ 24 การจัดอันดับกิจกรรมการตรวจสอบตามลำดับคะแนนความเสี่ยงรวม

กิจกรรมการตรวจสอบ (Auditable Entities)	อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง	ระดับ ความ เสี่ยง	คะแนน ความ เสี่ยง	คะแนน ความ เสี่ยง รวม
1. ฝ่ายการตลาด	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	สูง	3	29
2. ฝ่ายขาย	1.4 อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	สูง	3	
3. ส่วนขายต่างประเทศ	1.5 ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	สูง	3	
4. ส่วนขายโครงการ	1.10 Cash Cycle	สูง	3	
	2.4 อัตราการจ่ายเงินปันผล	ต่ำ	1	
	3.1 อัตรากำไรขั้นต้น	สูง	3	
	3.2 อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	สูง	3	
	3.3 อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร	ต่ำ	1	
	3.4 อัตรากำไรสุทธิ	สูง	3	
	3.5 อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	ต่ำ	1	
	4.1 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	สูง	3	
	4.2 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	ต่ำ	1	
	4.3 อัตราการหมุนของสินทรัพย์	ต่ำ	1	
9.3 เจ้าหนี้การค้า	1.1 อัตราส่วนสภาพคล่อง	สูง	3	18
	1.2 อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	สูง	3	
	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	สูง	3	
	1.8 อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	สูง	3	
	1.9 ระยะเวลาชำระหนี้	สูง	3	
	1.10 Cash Cycle	สูง	3	
9.4 ลูกหนี้การค้า	1.1 อัตราส่วนสภาพคล่อง	สูง	3	15
	1.2 อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	สูง	3	
	1.4 อัตราส่วนการหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	สูง	3	
	1.5 ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	สูง	3	
	1.10 Cash Cycle	สูง	3	
10. ส่วนจัดซื้อ	1.6 อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	ต่ำ	1	12
	1.7 ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	ต่ำ	1	
	1.8 อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	สูง	3	
	1.9 ระยะเวลาชำระหนี้	สูง	3	
	1.10 Cash Cycle	สูง	3	
	2.2 อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	ต่ำ	1	

ตารางที่ 24 การจัดอันดับกิจกรรมการตรวจสอบตามลำดับคะแนนความเสี่ยงรวม (ต่อ)

กิจกรรมการตรวจสอบ (Auditable Entities)	อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง	ระดับ ความ เสี่ยง	คะแนน ความ เสี่ยง	คะแนน ความ เสี่ยง รวม
11. ฝ่ายวิศวกรรมและซ่อมบำรุง	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	สูง	3	11
	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash basis)	สูง	3	
	4.1 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	สูง	3	
	4.2 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	ต่ำ	1	
	4.3 อัตราการหมุนของสินทรัพย์	ต่ำ	1	
5. ฝ่ายผลิตกระเบื้องไฟเบอร์ซีเมนต์	1.6 อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	ต่ำ	1	11
6. ฝ่ายผลิตกระเบื้องคอนกรีต	1.7 ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	ต่ำ	1	
7. ฝ่ายผลิตอิฐมวลเบา	1.8 อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	สูง	3	
	1.9 ระยะเวลาชำระหนี้	สูง	3	
	1.10 Cash Cycle	สูง	3	
9.8 ต้นทุนสินค้า	1.6 อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	ต่ำ	1	11
	1.7 ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	ต่ำ	1	
	1.8 อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	สูง	3	
	1.9 ระยะเวลาชำระหนี้	สูง	3	
	1.10 Cash Cycle	สูง	3	
9. ฝ่ายบัญชีและการเงิน				
9.1 เงินสดย่อย / เงินทดรองจ่าย	1.1 อัตราส่วนสภาพคล่อง	สูง	3	9
9.2 เงินฝากธนาคาร / การจัดทำบัญชีสูญยอดเงินฝาก	1.2 อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	สูง	3	
	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	สูง	3	
8. ฝ่ายโลจิสติกส์และบริการลูกค้า				8
8.1 ส่วนบริการลูกค้า	1.1 อัตราส่วนสภาพคล่อง	สูง	3	
8.2 ส่วนคลังสินค้า	1.6 อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	ต่ำ	1	
	1.7 ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	ต่ำ	1	
	1.10 Cash Cycle	สูง	3	
9.7 สินทรัพย์ถาวร	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash Basis)	สูง	3	8
	4.1 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	สูง	3	
	4.2 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	ต่ำ	1	
	4.3 อัตราการหมุนของสินทรัพย์	ต่ำ	1	

ตารางที่ 24 การจัดอันดับกิจกรรมการตรวจสอบตามลำดับคะแนนความเสี่ยงรวม (ต่อ)

กิจกรรมการตรวจสอบ (Auditable Entities)	อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง	ระดับ ความ เสี่ยง	คะแนน ความ เสี่ยง	คะแนน ความ เสี่ยง รวม
9.10 บัญชีเงินกู้ยืม	2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	สูง	3	6
	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระ ผูกพัน (Cash Basis)	สูง	3	
9.14 การประกันภัย				6
9.5 งบประมาณค่าใช้จ่ายขาย และบริหาร	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	สูง	3	
9.6 งบประมาณลงทุน	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระ ผูกพัน (Cash Basis)	สูง	3	
12. ฝ่ายวางแผนและบริหารโครงการ				6
9.5 งบประมาณค่าใช้จ่ายขาย และบริหาร	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	สูง	3	
9.6 งบประมาณลงทุน	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระ ผูกพัน (Cash Basis)	สูง	3	
13. ฝ่ายเทคโนโลยี				6
9.5 งบประมาณค่าใช้จ่ายขาย และบริหาร	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	สูง	3	
9.6 งบประมาณลงทุน	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระ ผูกพัน (Cash Basis)	สูง	3	
14. ฝ่ายสารสนเทศและระบบ มาตรฐาน				6
9.5 งบประมาณค่าใช้จ่ายขาย และบริหาร	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	สูง	3	
9.6 งบประมาณลงทุน	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระ ผูกพัน (Cash Basis)	สูง	3	
15. ฝ่ายทรัพยากรบุคคล				6
9.5 งบประมาณค่าใช้จ่ายขาย และบริหาร	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	สูง	3	
9.6 งบประมาณลงทุน	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระ ผูกพัน (Cash Basis)	สูง	3	

ตารางที่ 24 การจัดอันดับกิจกรรมการตรวจสอบตามลำดับคะแนนความเสี่ยงรวม (ต่อ)

กิจกรรมการตรวจสอบ (Auditable Entities)	อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง	ระดับ ความ เสี่ยง	คะแนน ความ เสี่ยง	คะแนน ความ เสี่ยง รวม
16. ส่วนธุรกิจ				6
9.5 งบประมาณค่าใช้จ่ายขาย และบริหาร	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	สูง	3	
9.6 งบประมาณลงทุน	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระ ผูกพัน (Cash Basis)	สูง	3	
9.12 กระแสเงินสดจากการ ดำเนินงาน	2.2 อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	ต่ำ	1	5
	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระ ผูกพัน (Cash basis)	สูง	3	
	3.3 อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร	ต่ำ	1	
9.11 ส่วนของผู้ถือหุ้น	2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	สูง	3	4
	3.5 อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	ต่ำ	1	
9.5 งบประมาณค่าใช้จ่ายขาย และบริหาร	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	สูง	3	3
9.6 งบประมาณลงทุน	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระ ผูกพัน (Cash Basis)	สูง	3	3
9.13 เงินปันผลจ่าย	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระ ผูกพัน (Cash Basis)	สูง	3	4
	2.4 อัตราการจ่ายเงินปันผล	ต่ำ	1	
9.9 ภาษีอากร	2.2 อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	ต่ำ	1	1

4. การเลือกผู้รับการตรวจสอบ

เป็นกระบวนการสุดท้ายในการตัดสินใจว่าจะตรวจสอบกิจกรรมการตรวจสอบเป็นจำนวนเท่าไรให้เสร็จสมบูรณ์ได้ภายในระยะเวลาและอัตราค่าจ้างที่มีอยู่อย่างจำกัดในปัจจุบัน โดยการจัดอันดับความสำคัญของกิจกรรมการตรวจสอบตามความเสี่ยงจากมากไปหาน้อย ดังแสดงในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 การเลือกกิจกรรมการตรวจสอบสำหรับระยะเวลาตามงบประมาณประจำปี

ลำดับที่	กิจกรรมการตรวจสอบ (Auditable Entities)	จำนวนวันในการ ตรวจสอบ (โดยประมาณ)	จำนวนวันสะสม
1.	ฝ่ายการตลาด	20	20
2.	ฝ่ายขาย	25	45
3.	ส่วนขายต่างประเทศ	25	70
4.	ส่วนขายโครงการ	25	95
5.	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - เจ้าหนี้การค้า	25	120
6.	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - ลูกหนี้การค้า	25	145
7.	ฝ่ายวิศวกรรมและซ่อมบำรุง	25	170
8.	ส่วนจัดซื้อ	25	195
9.	ฝ่ายผลิตกระเบื้องไฟเบอร์ซีเมนต์	20	215
10.	ฝ่ายผลิตกระเบื้องคอนกรีต	20	235
11.	ฝ่ายผลิตอิฐมวลเบา	20	255
12.	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - เงินสดย่อย / เงินทดรอง จ่าย	10	265
13.	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - เงินฝากธนาคาร / การ จัดทำบัญชีเงินฝาก	10	275
14.	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - ต้นทุนสินค้า	25	300
15.	ส่วนบริการลูกค้า	20	320
16.	ส่วนคลังสินค้า	20	340
17.	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - สินทรัพย์ถาวร	20	360
18.	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - บัญชีเงินกู้ยืม	10	370
19.	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - การประกันภัย	10	380
20.	ฝ่ายวางแผนและบริหารโครงการ	20	400
21.	ฝ่ายเทคโนโลยี	20	420
22.	ฝ่ายสารสนเทศและระบบมาตรฐาน	20	440
23.	ฝ่ายทรัพยากรบุคคล	20	460
24.	ส่วนธุรการ	10	470
25.	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - กระแสเงินสดจากการ ดำเนินงาน	10	480
26.	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - ส่วนของผู้ถือหุ้น	10	490
27.	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - งบประมาณค่าใช้จ่ายขาย และบริหาร	20	510

ตารางที่ 25 การเลือกกิจกรรมการตรวจสอบสำหรับระยะเวลาตามงบประมาณประจำปี (ต่อ)

ลำดับที่	กิจกรรมการตรวจสอบ (Auditable Entities)	จำนวนวันในการ ตรวจสอบ (โดยประมาณ)	จำนวนวันสะสม
28.	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - งบประมาณลงทุน	20	530
29.	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - เงินปันผลจ่าย	10	540
30.	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - ภาษีอากร	20	560

5. การจัดทำแผนการตรวจสอบ

จากตารางที่ 25 แสดงให้เห็นว่าหากหน่วยงานตรวจสอบภายในจะต้องทำการตรวจสอบให้ครบทุกกิจกรรมการตรวจสอบดังกล่าวข้างต้น จะต้องใช้จำนวนวันทำงาน (Man-Days) รวมทั้งสิ้น 560 วัน เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนวันทำงานของผู้ตรวจสอบตามอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีอยู่เพียง 2 อัตรา โดยแต่ละคนทำงาน 5 วันต่อสัปดาห์ ภายในระยะเวลา 1 ปี หรือ 52 สัปดาห์ โดยภายหลังจากหักวันหยุดลาพักผ่อนได้ 2 สัปดาห์ และลาป่วย ลากิจ และวันหยุดตามที่กฎหมายแรงงานกำหนดได้อีก 5 สัปดาห์ จะเหลือจำนวนวันทำงานเพียงคนละ 45 สัปดาห์ หรือ 225 วันต่อคนต่อปี รวมแล้ว หน่วยงานตรวจสอบภายในมีจำนวนวันทำงานทั้งสิ้น 450 วันต่อปี จึงเป็นไปได้ที่ผู้ตรวจสอบภายในจะตรวจสอบให้ครบทุกกิจกรรมการตรวจสอบภายในระยะเวลา 1 ปี ด้วยอัตรากำลังที่มีอยู่ในปัจจุบัน จึงกำหนดแผนการตรวจสอบภายใน 1 ปีไว้เพียง 22 กิจกรรมการตรวจสอบตามอันดับที่มีความเสี่ยงสูงเท่านั้น และอาจเสนอให้ใช้ผู้ตรวจสอบจากภายนอก (Outsource Internal Auditor) หรือขอเพิ่มอัตรากำลังคนของหน่วยงานตรวจสอบภายในเพื่อให้หน่วยงานตรวจสอบภายในสามารถตรวจสอบให้ครบทุกกิจกรรมการตรวจสอบภายในระยะเวลา 1 ปี

ในรอบระยะเวลาของการตรวจสอบในปีต่อไป กิจกรรมการตรวจสอบทั้งหมดจะถูกประเมินใหม่ตามปัจจัยความเสี่ยงใหม่ การจัดอันดับของกิจกรรมการตรวจสอบอาจจะเปลี่ยนแปลงไป และบางกิจกรรมการตรวจสอบที่ไม่ได้รวมอยู่ในการตรวจสอบครั้งก่อนอาจถูกนำมารวมในการตรวจสอบครั้งนี้ กลยุทธ์ในการเลือกผู้รับการตรวจสอบก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปจากการตรวจสอบครั้งก่อนได้เช่นกัน เนื่องจากผู้ตรวจสอบภายในอาจจะมองการดำเนินงานในแบบที่แตกต่างไปจากเดิม

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในตามความเสี่ยงทางด้านการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) โดยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis) ของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ในช่วงระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2556 และจัดระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) โดยการเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ของบริษัทมหาชนในอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ในปี พ.ศ. 2556 และจัดทำแผนงานตรวจสอบภายในของกิจกรรมการตรวจสอบทั้งหมด (Auditable Entities) ตามการจัดอันดับความสำคัญของกิจกรรมการตรวจสอบตามผลรวมคะแนนความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับแต่ละกิจกรรมการตรวจสอบจากมากไปหาน้อย และตามอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีอยู่อย่างจำกัดในขณะนั้น ดังแสดงใน ตารางที่ 24 และตารางที่ 25 นั้น เห็นได้ว่าแผนงานการตรวจสอบภายในดังกล่าว บรรลุให้มีการตรวจสอบ ฝ่ายการตลาด ฝ่ายขาย ส่วนขายต่างประเทศ และส่วนขายโครงการซึ่งเป็นแหล่งสร้างรายได้ของบริษัทฯ ก่อนเป็นอันดับแรกสุด ซึ่งมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญขององค์กร คือ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ถือหุ้น ที่ต้องการได้รับผลตอบแทนอย่างเป็นธรรม ให้กิจการมีความมั่นคงและยั่งยืน และเพิ่มมูลค่าสูงสุดให้แก่ผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน และสอดคล้องกับเป้าหมายทางธุรกิจที่มุ่งหมายการสร้างยอดขายและมีอัตรากำไรเพียงพอที่จะจ่ายผลตอบแทนให้แก่ผู้ถือหุ้นอย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของหน่วยงานตรวจสอบภายในคือการสร้างมูลค่าขององค์กร (Value of Firm) ให้เพิ่มขึ้น ภายใต้ทรัพยากรของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีอยู่อย่างจำกัด

2. สาระสำคัญของการศึกษาเรื่อง การจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในตามความเสี่ยงของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) สรุปได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มและฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) โดยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)

กล่าวโดยสรุป ผลการวิเคราะห์แนวโน้มและฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) โดยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ในมุมมอง 2 ด้านใน 4 มิติ คือ ด้านฐานะทางการเงิน ประกอบด้วย มิติที่ 1 อัตราส่วนสภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratios) และมิติที่ 2 อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratios) และด้านผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย มิติที่ 3 อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios) และมิติที่ 4 อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

(Efficiency Ratios) รวมทั้งสิ้นจำนวน 22 อัตราส่วน และนำมาเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ของอุตสาหกรรมก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้ ในปี พ.ศ. 2556 เพื่อจัดระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงิน และระบุข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขให้ทัดเทียมหรือเหนือกว่าอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

มิติที่ 1 ผลจากการวิเคราะห์อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารสภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratios) จำนวน 10 อัตราส่วนของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ดังแสดงในตารางที่ 17 พบว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ประสบปัญหาด้านสภาพคล่องทางการเงิน เห็นได้จากอัตราส่วนสภาพคล่องทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนทางการเงินที่เหนือกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวนเพียง 2 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ และระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย แต่มีอัตราส่วนทางการเงินที่ด้อยกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวน 8 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ ระยะเวลาชำระหนี้ และ Cash Cycle

มิติที่ 2 ผลจากการวิเคราะห์อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratios) จำนวน 4 อัตราส่วนของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ดังแสดงในตารางที่ 18 พบว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ประสบปัญหาด้านนโยบายทางการเงิน เห็นได้จากอัตราส่วนนโยบายทางการเงิน ของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนทางการเงินที่เหนือกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวนเพียง 2 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย และอัตราการจ่ายเงินปันผล แต่มีอัตราส่วนทางการเงินที่ด้อยกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวน 2 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash Basis)

มิติที่ 3 ผลจากการวิเคราะห์อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratios) จำนวน 5 อัตราส่วนของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ดังแสดงในตารางที่ 19 พบว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ประสบปัญหาด้านความสามารถในการหากำไร เห็นได้จากอัตราส่วนความสามารถในการหากำไร ของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนทางการเงินที่เหนือกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวนเพียง 2 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนเงินสดต่อการหากำไร และอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น แต่มีอัตราส่วนทางการเงินที่ด้อยกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวน 3 อัตราส่วน คือ อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรจากการดำเนินงาน และอัตรากำไรสุทธิ

มิตีที่ 4 ผลจากการวิเคราะห์อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio) จำนวน 3 อัตราส่วนของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ดังแสดงในตารางที่ 20 พบว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ประสบปัญหาด้านความสามารถในการใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงาน เห็นได้จากอัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงาน ของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวมีอัตราส่วนทางการเงินที่เหนือกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวน 2 อัตราส่วน คือ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร และอัตราการหมุนของสินทรัพย์ แต่มีอัตราส่วนทางการเงินที่ด้อยกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวน 1 อัตราส่วน คือ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์

ส่วนที่ 2 การจัดระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)

ผลการจัดระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ของอุตสาหกรรม โดยอิงเกณฑ์ว่า หากอัตราส่วนทางการเงินใด "ด้อยกว่า" อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยในอุตสาหกรรม ถือว่า อัตราส่วนทางการเงินนั้นมีความเสี่ยงในระดับ "สูง" หากอัตราส่วนทางการเงินใด "ทัดเทียม" กับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยในอุตสาหกรรม ถือว่า อัตราส่วนทางการเงินนั้นมีความเสี่ยงในระดับ "ปานกลาง" และหากอัตราส่วนทางการเงินใด "เหนือกว่า" อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยในอุตสาหกรรม ถือว่า อัตราส่วนทางการเงินนั้นมีความเสี่ยงในระดับ "ต่ำ" สามารถสรุปผลการจัดระดับความเสี่ยงได้ ดังนี้

มิตีที่ 1 ผลการจัดระดับความเสี่ยง อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารสภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratios) จำนวน 10 อัตราส่วนของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ดังแสดงในตารางที่ 21 พบว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ประสบปัญหาด้านสภาพคล่องทางการเงิน เห็นได้จากอัตราส่วนสภาพคล่องทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงในระดับ "ต่ำ" กว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวนเพียง 2 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ และระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย แต่มีความเสี่ยงในระดับ "สูง" กว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวน 8 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ ระยะเวลาชำระหนี้ และ Cash Cycle

มิตีที่ 2 ผลการจัดระดับความเสี่ยง อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratios) จำนวน 4 อัตราส่วนของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ดังแสดงในตารางที่ 21 พบว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ประสบปัญหาด้านนโยบายทาง

การเงิน เห็นได้จากอัตราส่วนนโยบายทางการเงิน ของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงในระดับ “ต่ำ” กว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวนเพียง 2 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย และอัตราการจ่ายเงินปันผล แต่มีความเสี่ยงในระดับ “สูง” กว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวน 2 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash Basis)

มิติที่ 3 ผลการจัดระดับความเสี่ยง อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratios) จำนวน 5 อัตราส่วนของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ดังแสดงในตารางที่ 21 พบว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ประสบปัญหาด้านความสามารถในการหากำไร เห็นได้จากอัตราส่วนความสามารถในการหากำไร ของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงในระดับ “ต่ำ” กว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวนเพียง 2 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนเงินสดต่อการหากำไร และอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น แต่มีความเสี่ยงในระดับ “สูง” กว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวน 3 อัตราส่วน คือ อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรจากการดำเนินงาน และอัตรากำไรสุทธิ

มิติที่ 4 ผลการจัดระดับความเสี่ยง อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio) จำนวน 3 อัตราส่วนของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ดังแสดงในตารางที่ 21 พบว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) ไม่ประสบปัญหาด้านความสามารถในการใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงาน เห็นได้จากอัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงาน ของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงในระดับ “ต่ำ” กว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวน 2 อัตราส่วน คือ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร และอัตราการหมุนของสินทรัพย์ แต่มีความเสี่ยงในระดับ “สูง” กว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมจำนวน 1 อัตราส่วน คือ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์

ส่วนที่ 3 การจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในตามความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงิน

ผลการจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในของกิจกรรมการตรวจสอบภายในทั้งหมดที่ต้องรับผิดชอบ (Audit Universe) จำนวน 30 กิจกรรม ตามระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินและตามอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีอยู่อย่างจำกัดจำนวน 2 อัตรา สามารถสรุปผลการดำเนินงานวางแผนการตรวจสอบตามลำดับดังนี้

1. ใช้กลยุทธ์การแบ่งผู้รับการตรวจสอบตามโครงสร้างขององค์กร สถานที่ตั้ง และระบบการจัดการกิจกรรมต่างๆ เช่น การขาย การเรียกเก็บเงิน การจัดซื้อ การจ่ายเงิน เป็นต้น
2. ใช้กลยุทธ์ดังกล่าวในการระบุกิจกรรมการตรวจสอบ (Auditable Entities) และระบุอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการตรวจสอบนั้น ดังแสดงใน ภาคผนวก ข. เพื่อใช้อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องนั้นเป็นปัจจัยความเสี่ยงในการให้คะแนนความเสี่ยงแก่แต่ละ

กิจกรรมการตรวจสอบ ตามระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินตามที่ปรากฏในตารางที่ 21 เช่น กิจกรรมตรวจสอบลูกหนี้การค้า เกี่ยวข้องกับอัตราส่วนทางการเงินจำนวน 5 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว อัตราส่วนการหมุนเวียนลูกหนี้การค้า ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย และ Cash Cycle เป็นต้น

3. กำหนดเกณฑ์เพื่อพิจารณาการให้คะแนนความเสี่ยงของแต่ละปัจจัยเสี่ยง โดยอิงเกณฑ์ว่า หากอัตราส่วนทางการเงินใดมีความเสี่ยงในระดับ “สูง” ให้มีคะแนนความเสี่ยง 3 คะแนน หากอัตราส่วนทางการเงินใดมีความเสี่ยงในระดับ “ปานกลาง” ให้มีคะแนนความเสี่ยง 2 คะแนน และหากอัตราส่วนทางการเงินใดมีความเสี่ยงในระดับ “ต่ำ” ให้มีคะแนนความเสี่ยง 1 คะแนน และนำเอาคะแนนความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงินนั้น ไปเป็นคะแนนให้กับกิจกรรมการตรวจสอบ (Auditable Entities) ก่อนการจัดอันดับกิจกรรมการตรวจสอบ ดังแสดงในตารางที่ 22 และนำคะแนนของแต่ละกิจกรรมการตรวจสอบมารวมผลคะแนนที่ได้ แล้วจึงจัดอันดับความสำคัญของกิจกรรมการตรวจสอบตามคะแนนความเสี่ยงซึ่งกิจกรรมการตรวจสอบที่ได้คะแนนความเสี่ยงสูงสุดจะแสดงให้เห็นว่ามีความเสี่ยงมากที่สุด ต้องได้รับการตรวจสอบเป็นลำดับแรกก่อนกิจกรรมการตรวจสอบที่ได้คะแนนความเสี่ยงต่ำกว่า ดังแสดงใน ตารางที่ 23

4. เลือกผู้รับการตรวจสอบโดยการตัดสินใจว่าจะตรวจสอบกิจกรรมการตรวจสอบเป็นจำนวนเท่าไรให้เสร็จสมบูรณ์ได้ภายในระยะเวลาและอัตราค่าจ้างที่มีอยู่อย่างจำกัดในปัจจุบัน โดยการจัดอันดับความสำคัญของกิจกรรมการตรวจสอบตามความเสี่ยงจากมากไปหาน้อย ดังแสดงใน ตารางที่ 24

5. จัดทำแผนการตรวจสอบตามอัตราค่าจ้างของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีอยู่เพียง 2 อัตรา โดยแต่ละคนทำงาน 5 วันต่อสัปดาห์ ภายในระยะเวลา 1 ปี หรือ 52 สัปดาห์ โดยภายหลังจากหักวันหยุดลาพักผ่อนได้ 2 สัปดาห์ และลาป่วย ลากิจ และวันหยุดตามที่กฎหมายแรงงานกำหนดได้อีก 5 สัปดาห์ จะเหลือจำนวนวันทำงานเพียงคนละ 45 สัปดาห์ หรือ 225 วันต่อคนต่อปี รวมแล้ว หน่วยงานตรวจสอบภายในมีจำนวนวันทำงานทั้งสิ้น 450 วันต่อปี จึงกำหนดแผนการตรวจสอบภายใน 1 ปีไว้เพียง 22 กิจกรรมการตรวจสอบตามอันดับที่มีความเสี่ยงสูงเท่านั้น จากกิจกรรมที่ต้องตรวจสอบทั้งสิ้น 29 กิจกรรม ดังแสดงในตารางที่ 25

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง การจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในตามความเสี่ยงของบริษัทผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และตามอัตราค่าจ้างของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อดำเนินการตรวจสอบหาสาเหตุและปรับปรุงแก้ไขผลการดำเนินงานของบริษัทผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) เพื่อให้อัตราส่วนทางการเงินที่ดีต่อยกกว่า (มีความเสี่ยงสูงต่อกว่า) อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ของอุตสาหกรรมได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้

ทัดเทียมหรือเหนือกว่าอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ของอุตสาหกรรมต่อไปนั้น ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะให้ผู้เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการดังนี้

ข้อเสนอแนะที่ 1 การโยกกิจกรรมการตรวจสอบเข้ากับระดับความเสี่ยงของแต่ละอัตราส่วนทางการเงิน

ในแต่ละกิจกรรมการตรวจสอบควรตรวจสอบอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการตรวจสอบนั้น ดังแสดงในภาคผนวก ข. ตารางที่ 32 และควรตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแต่ละอัตราส่วนทางการเงินนั้นในแต่ละกิจกรรมการตรวจสอบนั้น ดังแสดงในภาคผนวก ค. ตารางที่ 33 เพื่อการตรวจสอบสาเหตุและเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยให้มีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องให้ทัดเทียมหรือเหนือกว่าอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย (Peer Group) ของอุตสาหกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะทำให้การดำเนินกิจกรรมการตรวจสอบภายในขององค์กรสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของหน่วยงานตรวจสอบภายใน คือ การสร้างมูลค่าขององค์กร (Value of Firm) ให้เพิ่มขึ้น ภายใต้ทรัพยากรของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีอยู่อย่างจำกัดได้

ข้อเสนอแนะที่ 2 การคำนวณหาตัวเลขเป้าหมายของกิจกรรมการตรวจสอบให้ทัดเทียมหรือเหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม

กรณีที่บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนทางการเงินใด ด้อยกว่า อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของอุตสาหกรรมฯ นั้น เช่น สิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนกำไรสุทธิ เท่ากับ 10.24% เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) เท่ากับ 13.06% วิเคราะห์ได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนกำไรสุทธิ น้อยกว่า 2.82% แสดงให้เห็นว่าบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิ ด้อยกว่า อาจเนื่องจากบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมี กำไรสุทธิ และหรือ รายได้รวม น้อยกว่าและหรือมากกว่าอุตสาหกรรมฯ เฉลี่ย จึงควรมีการตรวจสอบ กำไรสุทธิ และหรือ รายได้รวม เพื่อหาสาเหตุและทำการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานเพื่อให้มีอัตราส่วนทางการเงินให้ทัดเทียมหรือเหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไป

ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถคำนวณหาตัวเลขข้อมูลเป้าหมายของ กำไรสุทธิ และหรือ สินทรัพย์รวม (เฉลี่ย) เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขผลการดำเนินงานเพื่อให้อัตราส่วนทางการเงินนั้นทัดเทียมหรือเหนือกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมต่อไปดังนี้

$$\text{จากสูตร} \quad \text{อัตราส่วนกำไรสุทธิ} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{รายได้รวม}}$$

โดยที่ ณ สิ้นปี พ.ศ. 2556 บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัท ย่อยมียอดขายได้จากการขายและให้บริการจำนวน 4,402 ล้านบาท และมียอดกำไรสุทธิจำนวน 451 ล้านบาท

หากบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ต้องการปรับปรุงอัตราส่วนกำไรสุทธิ จากปัจจุบัน 10.24% ให้เป็นเท่ากับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ของอุตสาหกรรมในปีต่อไป เท่ากับ 13.06% แล้ว บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยมีแนวทางในการดำเนินการปรับปรุงผลการดำเนินงานต่อไปได้หลายแนวทาง เช่น

แนวทางที่ 1 ดำเนินการปรับปรุงผลการดำเนินงานให้มียอดกำไรสุทธิเพิ่มมากขึ้น จากปัจจุบัน โดยให้คงเป้าหมายยอดขายได้จากการขายและให้บริการเป็นจำนวน 4,402 ล้านบาทเช่นเดียวกับปีก่อน โดยเมื่อแทนค่าในสูตรการคำนวณอัตราส่วนกำไรสุทธิดังกล่าวข้างต้น จะได้ว่าเป้าหมายยอดขายกำไรสุทธิจะต้องเพิ่มมากขึ้นจาก 451 ล้านบาท เป็น 575 ล้านบาท

แนวทางที่ 2 ดำเนินการปรับปรุงผลการดำเนินงานให้มียอดขายได้จากการขายและให้บริการลดลงจากปัจจุบัน โดยให้คงเป้าหมายยอดขายกำไรสุทธิจำนวน 451 ล้านบาทเช่นเดียวกับปีก่อน โดยเมื่อแทนค่าในสูตรการคำนวณอัตราส่วนกำไรสุทธิดังกล่าวข้างต้น จะได้ว่าเป้าหมายยอดขายได้จากการขายและให้บริการ จะต้องลดลงจาก 4,402 ล้านบาท เป็น 3,453 ล้านบาท

แนวทางที่ 3 ดำเนินการปรับปรุงผลการดำเนินงานให้มีทั้งยอดขายได้จากการขายและให้บริการและยอดกำไรสุทธิ ลดลงและหรือเพิ่มมากขึ้นจากปัจจุบัน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะที่3 ปรับปรุงเกณฑ์การพิจารณาความถี่ในการตรวจสอบของกิจกรรมการตรวจสอบในการจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปีโดยไม่จำเป็นต้องเพิ่มอัตรากำลังของผู้ตรวจสอบภายในแต่อย่างใด

จากผลการศึกษาพบว่า เกณฑ์การพิจารณาความถี่ในการตรวจสอบของกิจกรรมการตรวจสอบยังไม่สอดคล้องกับความเสี่ยงในปัจจุบัน เพื่อให้การตรวจสอบภายในสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับองค์กรได้อย่างแท้จริง จึงควรปรับปรุงเกณฑ์การพิจารณาความถี่ในการตรวจสอบของกิจกรรมการตรวจสอบให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงและอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายในในปัจจุบัน ดังแสดงในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 เกณฑ์การพิจารณาความถี่ในการตรวจสอบของกิจกรรมการตรวจสอบ

คะแนนความเสี่ยงของกิจกรรมการตรวจสอบ	ระดับความเสี่ยง	ความถี่ในการตรวจสอบ
8 คะแนนขึ้นไป	สูง	ให้มีการตรวจสอบทุก 6 เดือน ปีละ 2 ครั้ง
5 - 7 คะแนน	ปานกลาง	ให้มีการตรวจสอบทุก 1 ปี ละ 1 ครั้ง
1 - 4 คะแนน	ต่ำ	ให้มีการตรวจสอบทุก 2 ปี เว้นปี

โดยกำหนดให้กิจกรรมการตรวจสอบที่มีความเสี่ยงสูง กำหนดให้มีการตรวจสอบทุก 6 เดือน ปีละ 2 ครั้ง กิจกรรมการตรวจสอบที่มีความเสี่ยงปานกลาง กำหนดให้มีการตรวจสอบทุก 1 ปี ปีละ 1 ครั้ง กิจกรรมการตรวจสอบที่มีความเสี่ยงต่ำ กำหนดให้มีการตรวจสอบทุก 2 ปี เว้นปี รวมจำนวนวันการตรวจสอบที่ต้องการทั้งสิ้น 440 วัน โดยไม่ต้องเพิ่มอัตรากำลังของผู้ตรวจสอบภายในแต่อย่างใด เนื่องจากหน่วยงานตรวจสอบภายในมีจำนวนวันทำงานทั้งสิ้น 450 วันต่อปี ดังแสดงในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 การจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปีตามเกณฑ์การพิจารณาความถี่ในการตรวจสอบของกิจกรรมการตรวจสอบใหม่

รหัสงาน	กิจกรรมการตรวจสอบ	คะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ความถี่ในการตรวจสอบ (ครั้ง)	จำนวนวันการตรวจสอบ		
					ครั้งละ (วัน)	รวมทั้งสิ้น (วัน)	สะสม (วัน)
MK	ฝ่ายการตลาด	29	สูง	2	10	20	20
SL1	ฝ่ายขาย	29	สูง	2	10	20	40
SL2	ส่วนขายต่างประเทศ	29	สูง	2	10	20	60
SL3	ส่วนขายโครงการ	29	สูง	2	10	20	80
AC1	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - เจ้าหน้าที่การค้า	16	สูง	2	10	20	100
AC2	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - ลูกหนี้การค้า	15	สูง	2	10	20	120
MA	ฝ่ายวิศวกรรมและซ่อมบำรุง	11	สูง	2	10	20	140
PU	ฝ่ายจัดการ - ส่วนจัดซื้อ	10	สูง	2	10	20	160

ตารางที่ 27 การจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปีตามเกณฑ์การพิจารณาความถี่ในการตรวจสอบ
ของกิจกรรมการตรวจสอบใหม่ (ต่อ)

รหัส งาน	กิจกรรมการตรวจสอบ	คะแนน ความ เสี่ยง	ระดับ ความ เสี่ยง	ความ ถี่ใน การ ตรวจ สอบ (ครั้ง)	จำนวนวันการตรวจสอบ		
					ครั้งละ (วัน)	รวมทั้งสิ้น (วัน)	สะสม (วัน)
FC	ฝ่ายผลิตกระเบื้องไฟเบอร์ซีเมนต์	9	สูง	2	10	20	180
CT	ฝ่ายผลิตกระเบื้องคอนกรีต	9	สูง	2	10	20	200
AAC	ฝ่ายผลิตอิฐมวลเบา	9	สูง	2	10	20	220
AC3	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - เงินสดย่อย / เงินทดรอง จ่าย	9	สูง	2	5	10	230
AC4	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - เงินฝากธนาคาร / การ จัดทำงบพิสูจน์ยอดเงินฝาก	9	สูง	2	5	10	240
AC5	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - ต้นทุนสินค้า	9	สูง	2	10	20	260
LG1	ฝ่ายโลจิสติกและบริการลูกค้า - ส่วนบริการ ลูกค้า	8	สูง	2	10	20	280
LG2	ฝ่ายโลจิสติกและบริการลูกค้า - ส่วนคลังสินค้า	8	สูง	2	10	20	300
AC5	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - สินทรัพย์ถาวร	8	สูง	2	10	20	320
AC6	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - บัญชีเงินกู้ยืม	6	กลาง	1	10	10	330
AC7	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - การประกันภัย	6	กลาง	1	10	10	340
PRJ	ฝ่ายวางแผนและบริหารโครงการ	6	กลาง	1	20	20	360
TEC	ฝ่ายเทคโนโลยี	6	กลาง	1	20	20	380
IT	ฝ่ายสารสนเทศและระบบมาตรฐาน	6	กลาง	1	20	20	400
HR	ฝ่ายทรัพยากรบุคคล	6	กลาง	1	20	20	420
ADM	ฝ่ายจัดการ - ส่วนธุรการ	6	กลาง	1	10	10	430
AC8	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - กระแสเงินสดจากการ ดำเนินงาน	5	กลาง	1	10	10	440
AC9	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - ส่วนของผู้ถือหุ้น	4	ต่ำ	0.5	10	ตรวจสอบ ในปีถัดไป	
AC10	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - เงินปันผลจ่าย	4	ต่ำ	0.5	10		
AC11	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - งบประมาณค่าใช้จ่าย ขายและบริหาร	3	ต่ำ	0.5	20		
AC12	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - งบประมาณลงทุน	3	ต่ำ	0.5	20		
AC13	ฝ่ายบัญชีและการเงิน - ภาษีอากร	1	ต่ำ	0.5	20		
	รวมจำนวนวันการตรวจสอบที่ต้องการ					440	

บรรณานุกรม

TNI

บรรณานุกรม

- กฤษฎา เสกตระกูล. (2557). การวิเคราะห์งบการเงิน. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2557, จาก http://www.tsi-thailand.org/index.php?option=com_content&task=view&id=878&Itemid=0&limit=1&limitstart=0.
- เจษฎา ช.เจริญยิ่ง. (2552). ร้อยเรื่องร้อยความคิด เรื่อง การบริหารเชิงกลยุทธ์กับการตรวจสอบภายใน : การสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน (**Competitive Advantage**) ของฝ่ายตรวจสอบภายใน. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2558, จาก <http://www.theiat.or.th/km/newsdesc.php?n=90210131833>.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2545). เทคนิคการวิเคราะห์งบการเงินบริษัทจดทะเบียน. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2558, จาก <http://www2.bualuang.co.th/help/kw/ebook004.pdf>.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย. (2548). แนวทางการตรวจสอบภายใน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- เทิดศักดิ์ ทวีธีระธรรม. (2556). ออมไว้ในหุ้น by TSI : ตอนค้นหาหุ้นคุณค่าผ่านงบการเงิน. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2558, จาก http://www.tsi-thailand.org/saveinstock/2013/SaveinStock_15Oct2013.pdf.
- บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน). (2557). ข้อมูลบริษัท. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2558, จาก <http://www.dbp.co.th/about.php>.
- บริษัท หลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน). (2558). **ทัศนศัพท์การเงิน : การวิเคราะห์งบการเงิน**. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2558, จาก <http://www.mfcfund.com/php/th/topic/balancd%20sheet-anuttaya2.pdf>.
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2555). เอกสารประกอบการสอน วิชา กง. 201 การเงินธุรกิจ (ภาค 1/2555) : (7) รายงานทางการเงินและการวิเคราะห์งบการเงิน. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2558, จาก http://www.bus.tu.ac.th/departement/thai/download/news/4255/fn201_7.pdf.
- มหาวิทยาลัยมหิดล. (2558). **Financial Dictionary : อัตราส่วนทางการเงิน Financial Ratio**. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2558, จาก <http://www.op.mahidol.ac.th/orfa/ratio.html>.

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2557). **กระแสทรรศน์ ฉบับที่ 2450 : ทิศทางอุตสาหกรรมก่อสร้างปี
มาไม่คึกคัก...เผชิญศึกปัจจัยท้าทายรอบด้าน**. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2558,
จาก <https://www.kasikornresearch.com/th/k-econanalysis /pages/ViewSummary.aspx?docid=32215>.

สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย. (2555). **มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพ
ตรวจสอบภายใน ฉบับปรับปรุง ปี 2554**. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2558, จาก
http://www.theiiat.or.th/media/km/thumbnail/50/110315150550/IAstandardreviewed_final%20approve_130654.pdf.

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2556). **คู่มือจัดทำแบบ
แสดงรายการข้อมูล แบบ 56-1 แบบ 69-1**. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2558,
จาก <http://capital.sec.or.th/webapp/nrs/data /6153s.pdf>.

----- (2558ก). **พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535**. สืบค้นเมื่อวันที่
18 มีนาคม 2558, จาก [http://www.sec.or.th/TH/SECInfo/LawsRegulation/
Documents/Act_Royal_Enactment/sec_act_codified.pdf](http://www.sec.or.th/TH/SECInfo/LawsRegulation/Documents/Act_Royal_Enactment/sec_act_codified.pdf).

----- (2558ข). **แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2556 :
บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)**. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2558,
จาก [http://market.sec.or.th/public/idisc/FinancialStatement.aspx?lang=th
&reportcode=PP06&ReportType=02](http://market.sec.or.th/public/idisc/FinancialStatement.aspx?lang=th&reportcode=PP06&ReportType=02).

----- (2558ค). **แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2556 :
บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)**. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2558,
จาก [http://market.sec.or.th/public/idisc/FinancialStatement.aspx?lang=th&
reportcode=PP06&ReportType=02](http://market.sec.or.th/public/idisc/FinancialStatement.aspx?lang=th&reportcode=PP06&ReportType=02).

----- (2558ง). **แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2556 :
บริษัท ปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน)**. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2558,
จาก [http://market.sec.or.th/public/idisc/FinancialStatement.aspx?lang=th&
reportcode=PP06&ReportType=02](http://market.sec.or.th/public/idisc/FinancialStatement.aspx?lang=th&reportcode=PP06&ReportType=02).

----- (2558จ). **แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2556 :
บริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน)**. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2558,
จาก [http://market.sec.or.th/public/idisc/FinancialStatement.aspx?lang=th&
reportcode=PP06&ReportType=02](http://market.sec.or.th/public/idisc/FinancialStatement.aspx?lang=th&reportcode=PP06&ReportType=02).

สุจิตรา กรศรี. (2555). ความเสี่ยงในการให้บริการด้านสินเชื่อบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ของธนาคารพาณิชย์ไทย. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการวิสาหกิจสำหรับผู้บริหาร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น.

The Institute of Internal Auditors. (2012). **The Definition of Internal Auditing.**

Retrieved March 18, 2015, from <https://na.theiia.org/standards-guidance/mandatory-guidance/Pages/Definition-of-Internal-Auditing.aspx>.

----- (2013). **มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing : IPPF).** Retrieved March 18, 2015, from <https://na.theiia.org/standards-guidance/Public %20Documents /IPPF%202013%20Thai.pdf>.

Kahn, Drummond. (2014). **Linking Risk to Resources, to the Pacific Northwest Intergovernmental Audit Forum, Victoria, British Columbia.** Retrieved March 18, 2015, from https://classic.regonline.com/custImages/300000/300623/LinkingRisktoResources_Kahn.pdf.

PricewaterhouseCoopers. (2547, ฉบับปรับปรุง - ตุลาคม). **แนวทางการบริหารความเสี่ยง.** สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2558, จาก <http://www2.oae.go.th/FTA/PDF/risk/1.2555.pdf>.

----- (2003). **Building a Strategic Internal Audit Function : A 10-Step Framework.** Retrieved March 18, 2015, from <https://www.pwc.be/en/systems-process-assurance/pwc-strategic-internal-audit.pdf>.

ภาคผนวก

TNI

ภาคผนวก ก.

ข้อมูลชุดกฎหมายอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทมหาชนในอุตสาหกรรม

ก่อสร้างประเภทหลังคา แผ่นผนัง และสินค้าทดแทนไม้

ในช่วงปี พ.ศ. 2554 - 2556

TNI

ตารางที่ 28 ข้อมูลชุดบัญชีอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ในช่วงปี พ.ศ. 2554 - 2556

บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)

ตราเพชร

13.2.2 ตารางสรุปอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญของงบการเงินรวม

อัตราส่วนทางการเงินรวม

รายการ		2556	2555	2554
อัตราส่วนสภาพคล่อง				
อัตราส่วนสภาพคล่อง	(เท่า)	1.39	1.69	1.91
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	(เท่า)	0.63	0.79	0.78
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	(เท่า)	0.52	1.04	0.63
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	(เท่า)	8.23	8.30	8.95
ระยะเวลาเก็บเงินลูกหนี้เฉลี่ย	(วัน)	44	43	40
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	(เท่า)	17.70	16.36	18.41
ระยะเวลารายสินค้าเฉลี่ย	(วัน)	20	22	20
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	(เท่า)	19.82	22.15	19.27
ระยะเวลายาชำระหนี้	(วัน)	18	16	19
Cash Cycle	(วัน)	46	49	41
อัตราส่วนความสามารถทางการทำกำไร				
อัตราส่วนกำไรขั้นต้น	(%)	26.61%	30.20%	31.06%
อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน	(%)	13.18%	16.65%	17.59%
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร	(%)	78.96%	106.67%	50.65%
อัตราส่วนกำไรสุทธิ	(%)	10.24%	14.05%	12.43%
อัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	(%)	19.87%	25.32%	23.37%
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน				
อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์	(%)	11.40%	16.08%	16.64%
อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	(%)	29.31%	37.33%	41.67%
อัตราหมุนของสินทรัพย์	(เท่า)	1.12	1.17	1.34
อัตราส่วนวิเคราะห์หนี้สินทางการเงิน				
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	(เท่า)	0.84	0.64	0.51
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย	(เท่า)	41.38	112.53	42.43
อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ (DSCR)	(เท่า)	4.11	10.65	7.50
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash Basis)	(เท่า)	0.09	0.17	0.12
อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Net Gearing)	(เท่า)	0.62	0.39	0.28

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2558ข). แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2556 : บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน). ออนไลน์.

ตารางที่ 29 ข้อมูลชุดบัญชีอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ในช่วงปี พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2556

อัตราส่วนทางการเงินของบริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

		งบการเงินรวม		
		2556	2555	2554
อัตราส่วนสภาพคล่อง				
อัตราส่วนสภาพคล่อง	(เท่า)	1.51	1.31	1.10
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	(เท่า)	0.72	0.70	0.60
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	(เท่า)	0.45	0.27	0.24
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	(เท่า)	11.10	11.32	12.15
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	(วัน)	32	32	30
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	(เท่า)	17.69	19.36	19.91
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	(วัน)	20	19	18
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	(เท่า)	9.71	11.66	13.06
ระยะเวลารับหนี้	(วัน)	37	31	28
Cash Cycle	(วัน)	15	20	20
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร				
อัตรากำไรขั้นต้น	(%)	16.39	13.22	14.32
อัตรากำไรสุทธิ *	(%)	8.05	5.62	7.06
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	(%)	23.05	16.64	19.96
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน				
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	(%)	8.74	6.13	7.44
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	(%)	29.62	23.09	26.09
อัตราภาระหนี้ของสินทรัพย์ **	(เท่า)	1.09	1.09	1.05
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน				
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	(เท่า)	1.35	1.46	1.29
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	(เท่า)	5.86	5.52	4.61
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน	(เท่า)	1.01	0.84	0.71
อัตราการจ่ายเงินปันผล	(%)	50.03	55.98	55.07

หมายเหตุ:

* อัตรากำไรสุทธิ = กำไรสุทธิ / รายได้รวม

** อัตราการหนี้ของสินทรัพย์ = รายได้รวม / สินทรัพย์รวม (เฉลี่ย)

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2558ค). แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2556 : บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน). ออนไลน์.

ตารางที่ 30 ข้อมูลทุติยภูมิอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน)
และบริษัทย่อย ในช่วงปี พ.ศ. 2554 - 2556

(ค) ตารางสรุปอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

		2556	2555	2554
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity ratios)				
อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	1.64	0.00	1.61
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	เท่า	1.25	0.63	1.01
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	เท่า	0.91	0.66	1.04
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	เท่า	8.64	9.80	9.22
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	วัน	42	37	39
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	เท่า	6.13	6.80	6.48
ระยะเวลารายสินค้าเฉลี่ย	วัน	44	53	56
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า	เท่า	7.25	7.79	7.92
ระยะเวลารับหนี้เฉลี่ย	วัน	50	46	45
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratios)				
อัตรากำไรขั้นต้น	%	45	42	44
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	%	20	17	19
อัตราส่วนกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานต่อกำไรสุทธิ	%	135	117	126
อัตรากำไรสุทธิ	%	16	14	14
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	26	21	20
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency ratios)				
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	20	17	20
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	%	43	39	42
อัตราภาระหนี้ของสินทรัพย์	เท่า	0.98	0.98	0.90
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial policy ratios)				
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	0.74	0.59	0.56
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	เท่า	25.12	22.51	26.82
อัตราส่วนความสามารถชำระภาษี (Cash Basis)	เท่า	1.14	0.98	0.92

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2558ค). แบบ
แสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2556 : บริษัท ปูนซีเมนต์นคร
หลวง จำกัด (มหาชน). ออนไลน์.

ตารางที่ 31 ข้อมูลทุกิติยภูมิอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน) และ
บริษัทย่อย ในช่วงปี พ.ศ. 2554 - 2556

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ	รอบปีบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม		
	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)			
1. อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.59	1.31	1.27
2. อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	0.38	0.38	0.36
3. อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	0.25	0.43	0.28
4. อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	12.16	11.42	10.13
5. ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	29.61	31.54	35.55
6. อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	2.63	2.99	2.95
7. ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	136.75	120.22	121.97
8. อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า)	8.73	9.81	7.58
9. ระยะเวลาชำระหนี้ (วัน)	41.23	36.69	47.49
10. Cash Cycle (วัน)	125.13	115.07	110.03
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio)			
11. อัตรากำไรขั้นต้น (%)	26.90	14.44	14.91
12. อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (%)	17.37	3.00	6.06
13. อัตรากำไรอื่น (%)	24.99	5.45	3.46
14. อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร (เท่า)	0.59	4.08	1.58
15. อัตรากำไรสุทธิ (%)	29.10	1.01	2.10
16. อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	17.70	0.50	1.04
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)			
17. อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	13.72	0.39	0.76
18. อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (%)	19.70	3.72	3.79
19. อัตราการหมุนของสินทรัพย์ (เท่า)	0.47	0.38	0.36
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratio)			
20. อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.28	0.30	0.43
21. อัตราส่วนหนี้สินซึ่งมีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.08	0.08	0.18
22. อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	21.66	12.97	12.71
23. อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (เท่า)	5.40	1.99	1.81
24. อัตราการจ่ายเงินปันผล (%)	3.07	69.43	49.42

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2558จ). แบบ
แสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2556 : บริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด
(มหาชน). ออนไลน์.

ภาคผนวก ข.

ตารางแสดงอัตราส่วนทางการเงินและกิจกรรมการตรวจสอบที่เกี่ยวข้อง

TNI

ตารางที่ 32 อัตราส่วนทางการเงินและกิจกรรมการตรวจสอบที่เกี่ยวข้อง

อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วย	กิจกรรมการตรวจสอบที่เกี่ยวข้อง
มิติที่ 1 อัตราส่วนสภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratios)		
1.1 อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	1. สินทรัพย์หมุนเวียน 2. หนี้สินหมุนเวียน
1.2 อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	เท่า	3. สินค้าคงเหลือ 4. หนี้สินหมุนเวียน
1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	เท่า	5. หนี้สินหมุนเวียน 6. กระแสเงินสด
1.4 อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	เท่า	7. ยอดขายสุทธิรวม 8. ยอดลูกหนี้ถัวเฉลี่ย
1.5. ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	วัน	9. ยอดขายสุทธิรวม 10. ยอดลูกหนี้ถัวเฉลี่ย
1.6. อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	เท่า	11. ต้นทุนสินค้าขาย 12. สินค้าคงเหลือเฉลี่ย
1.7. ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	วัน	13. ต้นทุนสินค้าขาย 14. สินค้าคงเหลือเฉลี่ย
1.8. อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	เท่า	15. ต้นทุนสินค้าขาย 16. เจ้าหนี้การค้า (เฉลี่ย)
1.9. ระยะเวลาชำระหนี้	วัน	17. ต้นทุนสินค้าขาย 18. เจ้าหนี้การค้า (เฉลี่ย)
1.10. Cash Cycle	วัน	19. ยอดขายสุทธิรวม 20. ยอดลูกหนี้ถัวเฉลี่ย 21. ต้นทุนสินค้าขาย 22. สินค้าคงเหลือเฉลี่ย 23. ต้นทุนสินค้าขาย 24. เจ้าหนี้การค้า (เฉลี่ย)
มิติที่ 2 อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratios)		
2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	25. หนี้สินรวม 26. ส่วนของผู้ถือหุ้น
2.2 อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	เท่า	27. กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน + ดอกเบี้ยจ่ายจากการดำเนินงาน + ภาษี 28. ดอกเบี้ยจ่ายจากการดำเนินงานและลงทุน

ตารางที่ 32 อัตราส่วนทางการเงินและกิจกรรมการตรวจสอบที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วย	กิจกรรมการตรวจสอบที่เกี่ยวข้อง
2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash basis)	เท่า	29. กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน 30. (การจ่ายชำระหนี้สิน + รายจ่ายลงทุน + ซื้อสินทรัพย์ + เงินปันผลจ่าย)
2.4 อัตราการจ่ายเงินปันผล	%	31. เงินปันผล 32. กำไรสุทธิ
มิติที่ 3 อัตราส่วนความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratios)		
3.1 อัตรากำไรขั้นต้น	%	33. กำไรขั้นต้น 34. ขายสุทธิ
3.2 อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	%	35. กำไรจากการดำเนินงาน 36. ขายสุทธิ
3.3 อัตราส่วนเงินสดต่อการหากำไร	%	37. กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน 38. กำไรจากการดำเนินงาน
3.4 อัตรากำไรสุทธิ	%	39. กำไรสุทธิ 40. รายได้รวม
3.5 อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	41. กำไรสุทธิ 42. ส่วนของผู้ถือหุ้น (เฉลี่ย)
มิติที่ 4 อัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)		
4.1 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	43. กำไรสุทธิ 44. สินทรัพย์รวม (เฉลี่ย)
4.2 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	%	45. กำไรสุทธิ + ค่าเสื่อมราคา 46. สินทรัพย์ถาวรสุทธิ (เฉลี่ย)
4.3 อัตราการหมุนของสินทรัพย์	เท่า	47. รายได้รวม 48. สินทรัพย์รวม (เฉลี่ย)

ภาคผนวก ค.

ตารางแสดงกิจกรรมการตรวจสอบและอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง

TNI

ตารางที่ 33 กิจกรรมการตรวจสอบและอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง

กิจกรรมที่ กิจกรรมการตรวจสอบ (Auditable Entities)	อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง
1. ฝ่ายการตลาด 2. ฝ่ายขาย 3. ส่วนขายต่างประเทศ 4. ส่วนขายโครงการ	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด 1.4 อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า 1.5 ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย 1.10 Cash Cycle 2.4 อัตราการจ่ายเงินปันผล 3.1 อัตรากำไรขั้นต้น 3.2 อัตรากำไรจากการดำเนินงาน 3.3 อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร 3.4 อัตรากำไรสุทธิ 3.5 อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น 4.1 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ 4.2 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร 4.3 อัตราการหมุนของสินทรัพย์
5. ฝ่ายผลิตกระเบื้องไฟเบอร์ซีเมนต์ 6. ฝ่ายผลิตกระเบื้องคอนกรีต 7. ฝ่ายผลิตอิฐมวลเบา	1.6 อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ 1.7 ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย 1.8 อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ 1.9 ระยะเวลาชำระหนี้ 1.10 Cash Cycle
8. ฝ่ายโลจิสติกและบริการลูกค้า 8.1 ส่วนบริการลูกค้า 8.2 ส่วนคลังสินค้า	1.1 อัตราส่วนสภาพคล่อง 1.6 อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ 1.7 ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย 1.10 Cash Cycle
9. ฝ่ายบัญชีและการเงิน 9.1 เงินสดย่อย / เงินทดรองจ่าย	1.1 อัตราส่วนสภาพคล่อง

ตารางที่ 33 กิจกรรมการตรวจสอบและอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

กิจกรรมที่ กิจกรรมการตรวจสอบ (Auditable Entities)	อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง
9.2 เงินฝากธนาคาร / การจัดทำบัญชีแยกยอดเงินฝาก	1.2 อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว 1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด
9.3 เจ้าหนี้การค้า	1.1 อัตราส่วนสภาพคล่อง 1.2 อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว 1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด 1.8 อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ 1.9 ระยะเวลาชำระหนี้ 1.10 Cash Cycle
9.4 ลูกหนี้การค้า	1.1 อัตราส่วนสภาพคล่อง 1.2 อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว 1.4 อัตราส่วนการหมุนเวียนลูกหนี้การค้า 1.5 ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย 1.10 Cash Cycle
9.5 งบประมาณค่าใช้จ่ายขายและบริหาร	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด
9.6 งบประมาณลงทุน	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash Basis)
9.7 สินทรัพย์ถาวร	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash Basis) 4.1 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ 4.2 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร 4.3 อัตราการหมุนของสินทรัพย์
9.8 ต้นทุนสินค้า	1.6 อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ 1.7 ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย 1.8 อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ 1.9 ระยะเวลาชำระหนี้ 1.10 Cash Cycle

ตารางที่ 33 กิจกรรมการตรวจสอบและอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

กิจกรรมที่ กิจกรรมการตรวจสอบ (Auditable Entities)	อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง
9.9 ภาษีอากร	2.2 อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย
9.10 บัญชีเงินกู้ยืม	2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น 2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash Basis)
9.11 ส่วนของผู้ถือหุ้น	2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น 3.5 อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น
9.12 กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน	2.2 อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย 2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash Basis) 3.3 อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร
9.13 เงินปันผลจ่าย	2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash Basis) 2.4 อัตราการจ่ายเงินปันผล
10. ส่วนจัดซื้อ	1.6 อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ 1.7 ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย 1.8 อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ 1.9 ระยะเวลาชำระหนี้ 1.10 Cash Cycle 2.2 อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย
11. ฝ่ายวิศวกรรมและซ่อมบำรุง 11.1 งบประมาณค่าใช้จ่ายขายและบริหาร 11.2 งบประมาณลงทุน	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด 2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash Basis) 4.1 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ 4.2 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร 4.3 อัตราการหมุนของสินทรัพย์

ตารางที่ 33 กิจกรรมการตรวจสอบและอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

กิจกรรมที่ กิจกรรมการตรวจสอบ (Auditable Entities)	อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง
12. ฝ่ายวางแผนและบริหารโครงการ 12.1 งบประมาณค่าใช้จ่ายขายและบริหาร 12.2 งบประมาณลงทุน	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด 2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน
13. ฝ่ายเทคโนโลยี 13.1 งบประมาณค่าใช้จ่ายขายและบริหาร 13.2 งบประมาณลงทุน	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด 2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash Basis)
14. ฝ่ายสารสนเทศและระบบมาตรฐาน 14.1 งบประมาณค่าใช้จ่ายขายและบริหาร 14.2 งบประมาณลงทุน	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด 2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash Basis)
15. ฝ่ายทรัพยากรบุคคล 15.1 งบประมาณค่าใช้จ่ายขายและบริหาร 15.2 งบประมาณลงทุน	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด 2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash Basis)
16. ส่วนธุรการ 16.1 งบประมาณค่าใช้จ่ายขายและบริหาร 16.2 งบประมาณลงทุน	1.3 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด 2.3 อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash Basis)